

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб

Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341

E-mail: slglasnikrs@blic.net
slgl.finance@blic.net
slgl.oglasni@blic.net

Петак, 27. јул 2012. године
БАЊА ЛУКА

Број 71 Год. XXI

www.slglasnik.org

Жиро-рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Volksbank а.д. Бања Лука
567-162-1000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Нуро-Alpe-Adria Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

1495

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАДУЖИВАЊУ, ДУГУ И ГАРАНЦИЈАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесетој сједници, одржаној 10. јула 2012. године, а Вијеће народа 18. јула 2012. године констатовало да усвојеним Законом о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-2397/12
19. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ЗАДУЖИВАЊУ, ДУГУ И ГАРАНЦИЈАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

І - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се начин и поступак задуживања, издавање гаранција и емисија хартија од вриједности Републике Српске, јединица локалне самоуправе и фондова социјалне сигурности, обезбјеђење средстава за отплату дуга, вођење евиденције о дугу, гаранцијама и хартијама од вриједности, као и друга питања која се односе на дуг, гаранције и хартије од вриједности Републике Српске, јединица локалне самоуправе и фондова социјалне сигурности.

Члан 2.

Појмови употребљени у овом закону имају сљедећа значења:

а) фондови социјалне сигурности су Фонд пензијско-инвалидског осигурања, Фонд здравственог осигурања, Јавни фонд за дјечију заштиту и Завод за запошљавање,

б) јавно предузеће је свако предузеће над којим јавни органи имају директан или индиректан доминантан утицај, на основу природе њиховог власништва над предузећем, њиховог финансијског учешћа у предузећу или у правилима управљања,

в) институције јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: институције јавног сектора) су институције

основане у складу са законом којим се уређује систем јавних служби,

г) финансијски лизинг је правни посао дефинисан у складу са законом који уређује послове лизинга,

д) принцип крајњег корисника је принцип алокације обавезе Републике Српске у вези са отплатом спољног дуга према мјесту коришћења кредитних средстава у вријеме када је тај дуг настао,

ђ) систем електронске евиденције је електронски систем успостављен у Министарству финансија у коме се евидентирају подаци о дугу и сервисирању дуга Републике Српске, јединица локалне самоуправе и фондова социјалне сигурности и

е) радни дан је дан који није субота, недјеља или други дан у који се по закону не ради.

ІІ - ЗАДУЖИВАЊЕ, ДУГ И ГАРАНЦИЈЕ

Члан 3.

(1) Задуживање представља реализацију уговорених кредита и зајмова, емитовање хартија од вриједности и издавање гаранција у току фискалне године.

(2) Зајмопримац је страна из уговора о зајму која је примарно дужна да врати зајам у уговореном року.

(3) Кредитни споразум је писани споразум, уговор или други финансијски аранжман који предвиђа одређени износ средстава и услове под којима је корисник кредита добио средства од кредитора.

(4) Дуг је новчана обавеза за позајмљена средства, укључујући и финансијски лизинг.

(5) Дугорочни дуг је дуг чији је рок доспијења дужи од годину дана.

(6) Краткорочни дуг је дуг чији је рок доспијења до 12 мјесеци.

(7) Спољни дуг који је настао од 2. априла 1992. до 14. децембра 1995. године не сматра се спољним дугом Републике Српске у смислу овог закона и Република Српска нема никакву одговорност за отплату тог дуга.

(8) Сервисирање дуга је уплата средстава сваке фискалне године за главницу, камату, дисконт и друге обавезе по основу дуга, укључујући и остале пратеће трошкове.

Члан 4.

(1) Укупан дуг Републике Српске обухвата јавни дуг Републике Српске, дуг јавних предузећа, Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и институција јавног сектора.

(2) Под дугом јавних предузећа, Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и институција јавног сектора

из става 1. овог члана подразумијева се индиректни дуг Републике Српске у име и за рачуна ових корисника.

(3) Јавни дуг Републике Српске је дуг Републике Српске, дуг јединица локалне самоуправе и дуг фондова социјалне сигурности.

Члан 5.

(1) Дуг Републике Српске је дуг изражен у домаћој валути чији је зајмопримац Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) у име Републике Српске и не укључује индиректни дуг Републике Српске, дуг јединица локалне самоуправе, дуг фондова социјалне сигурности, дуг јавних предузећа, дуг Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и дуг институција јавног сектора Републике Српске.

(2) Дуг у иностраној валути се изражава у домаћој валути према званичној курсној листи Централне банке БиХ на дан обрачуна.

(3) Унутрашњи дуг Републике Српске је дуг Републике Српске, изузимајући спољни дуг Републике Српске.

(4) Директни унутрашњи дуг Републике Српске је унутрашњи дуг настао директно у име Републике Српске, не укључујући релевантни унутрашњи дуг.

(5) Релевантни унутрашњи дуг Републике Српске је унутрашњи дуг Републике Српске за који је, по одлукама Републике Српске, Министарство финансија и трезора БиХ створило обавезе по основу унутрашњег дуга, плативог из средстава које обезбјеђује Република Српска.

(6) Спољни дуг Републике Српске је дуг Републике Српске настао по основу међународног уговора или међународног споразума, у складу са Уставом и законима Републике Српске и Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ).

(7) Директни спољни дуг Републике Српске је спољни дуг настао директно у име Републике Српске, искључујући релевантни спољни дуг.

(8) Релевантни спољни дуг Републике Српске је спољни дуг Републике Српске за који је, по одлукама Републике Српске, Министарство финансија и трезора БиХ створило обавезе по основу спољног дуга, плативог из средстава које обезбјеђује Република Српска.

Члан 6.

(1) Индиректни дуг Републике Српске је дуг настао у име и за рачун дужника (јединица локалне самоуправе, фондови социјалне сигурности, Инвестиционо-развојна банка и фондови којима она управља, јавна предузећа и институције јавног сектора) и враћа га Република Српска из средстава која тај дужник уплати за свој релевантни дуг.

(2) Активирани индиректни дуг Републике Српске је дуг Републике Српске који постаје платив из средстава Републике Српске у случају када дужник (јединица локалне самоуправе, фондови социјалне сигурности, Инвестиционо-развојна банка и фондови којима она управља, јавна предузећа и институције јавног сектора) није извршио уплату средстава за обавезе по основу главнице, камате и осталих трошкова.

(3) Износ индиректног дуга који је активиран постаје јавни дуг Републике Српске.

Члан 7.

(1) Гаранција је потенцијална обавеза даваоца гаранције, која постаје стварна у случају када зајмопримац није извршио отплату обавезе, за коју је гарантовано, дјелимично или у потпуности и ако су испуњени услови из гаранције.

(2) Гаранције Републике Српске су унутрашње и спољне гаранције Републике Српске.

(3) Унутрашња гаранција Републике Српске је гаранција Републике Српске да ће отплатити зајам који је реализован у Републици Српској, у потпуности или дјелимично уколико то не уради зајмопримац, а искључујући спољне гаранције Републике Српске.

(4) Спољна гаранција Републике Српске је гаранција Републике Српске да ће зајам који је предмет међународног уговора или међународног споразума, у складу са Уставом и

законима Републике Српске и БиХ, отплатити у потпуности или дјелимично уколико то не уради зајмопримац.

(5) Спољне гаранције Републике Српске обухватају и гаранције настале у складу са законом који је био на снази у вријеме издавања гаранција.

(6) Корисник гаранције је прималац гаранције, којем издавалац гаранције гарантује да ће му измирити уговорену обавезу по гаранцији, уколико су испуњени услови из гаранције.

Члан 8.

(1) Евиденција о дугу Републике Српске је евиденција која укључује податке о унутрашњем дугу Републике Српске, податке о спољном дугу Републике Српске и податке о активираним индиректним дугу Републике Српске.

(2) Евиденција о индиректном дугу Републике Српске је евиденција која укључује податке о дугу и дужнику (јединица локалне самоуправе, фондови социјалне сигурности, Инвестиционо-развојна банка и фондови којима она управља, јавна предузећа и институције јавног сектора) у чије име и за чији рачун се задужила Република Српска.

(3) Евиденција о дугу јединица локалне самоуправе и фондова социјалне сигурности је евиденција укупног дуга јединица локалне самоуправе и фондова социјалне сигурности.

(4) Евиденција о гаранцијама Републике Српске је евиденција која укључује податке о унутрашњим и спољним гаранцијама Републике Српске.

Члан 9.

(1) Хартије од вриједности БиХ су хартије од вриједности БиХ које Министарство финансија и трезора БиХ издаје у име и за рачун Републике Српске, на основу споразума о релевантном задуживању, које чине дуг Републике Српске.

(2) Хартије од вриједности Републике Српске су хартије Републике Српске настале у складу са законом, а које чине дуг Републике Српске.

Члан 10.

(1) Капитална инвестиција је развојни пројекат, пројекат побољшања и изградње инфраструктуре, укључујући покретну и непокретну имовину, опрему и консултантске услуге које су саставни дио таквог пројекта, који је претходно одобрен од надлежног органа управљања и има период амортизације дужи од пет година, а у функцији је јавног интереса.

(2) Период амортизације капиталне инвестиције је предвиђени период стварног коришћења капиталне инвестиције.

Члан 11.

(1) Дефицит произашао из готовинског тока је привремено дефицит проузрокован разликом у времену прилива и одлива буџетских средстава, а базира се на уравнотеженом буџету за ту фискалну годину.

(2) Пренесене обавезе су обавезе које су настале, а нису измирене до краја фискалне године и које су пренесене у наредну фискалну годину.

(3) Редовни приходи представљају пореске и непореске приходе у буџету, за које се претпоставља да ће се поновити током наредне године, укључујући средства која се директно са јединственог рачуна Управе за индиректно опорезивање алоцирају за отплату спољног дуга Републике Српске, а искључујући све приходе и примитке који су резултат једнократних трансакција.

(4) Редовни расходи представљају расходе у буџету за које се предвиђа да ће се поновити током наредне године, искључујући расходе који су резултат једнократне трансакције.

III - ЗАДУЖИВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. Задуживање и намјена дуга Републике Српске

Члан 12.

(1) Република Српска се може задужити у земљи и иностранству, односно на домаћем и иностраном тржишту у домаћој и иностраној валути у складу са овим законом.

(2) Задуживање из става 1. овог члана може бити краткорочно и дугорочно.

Члан 13.

Република Српска се може краткорочно задужити за:

- а) привремено финансирање дефицита произашлог из готовинског тока,
- б) финансирање пренесених обавеза и
- в) финансирање буџетске резерве.

Члан 14.

Република Српска се може дугорочно задужити за:

- а) финансирање капиталних инвестиција,
- б) рефинансирање укупног дуга или дијела дуга Републике Српске,
- в) плаћање условних обавеза по основу гаранција Републике Српске, у цијелости или дјелимично, у случају када зајмопримац не измири своје финансијске обавезе и
- г) финансирање буџетског дефицита у случајевима када Министарство финансија процијени да ће планирани расходи бити већи од износа планираних прихода.

2. Ограничења дуга

Члан 15.

(1) Укупан дуг Републике Српске на крају фискалне године не може бити већи од 60% оствареног бруто домаћег производа (у даљем тексту: БДП) у тој години.

(2) Јавни дуг Републике Српске на крају фискалне године не може бити већи од 55% оствареног БДП-а у тој години.

(3) Краткорочни дуг Републике Српске не може бити већи од 8% износа редовних прихода остварених у претходној фискалној години.

Члан 16.

Буџетом Републике Српске утврђује се износ краткорочног и дугорочног дуга Републике Српске који може настати током буџетске године.

3. Овлашћење за задуживање Републике Српске

Члан 17.

(1) Народна скупштина Републике Српске (у даљем тексту: Народна скупштина), на приједлог Владе, одлучује о укупном краткорочном и дугорочном задуживању које може настати у току фискалне године, као и о његовој намјени.

(2) Народна скупштина доноси одлуку о одобравању капиталне инвестиције, као и о максималном износу задужења за финансирање те инвестиције.

(3) Министарство финансија у сарадњи са ресорним министарствима припрема приједлог одлуке о задуживању, који разматра Влада и доставља га Народној скупштини на усвајање.

(4) Одлука из става 3. овог члана садржи:

- а) намјену и врсту задужења,
- б) максимални износ главнице задужења,
- в) максималну камату и трошкове задужења,
- г) доспијеће и услове отплате главнице, камате и других трошкова, коефицијент стања дуга у вези са ограничењима из члана 15. овог закона и
- д) крајње кориснике средстава и услове задужења.

(5) Након одобрења дуга Републике Српске у складу са ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана, министар финансија је овлашћен да потпише кредитни или пројектни споразум или уговор, односно одлуку о емисији хартија од вриједности.

(6) Министарство финансија доставља извјештај о задужењу Влади и Народној скупштини у складу са прописима који уређују буџетски систем Републике Српске.

Члан 18.

Ако дуг настаје у облику хартија од вриједности БиХ или се БиХ задужује посредством кредитног споразума у

име и за рачун Републике Српске, министар финансија је овлашћен да потпише са министром финансија и трезора БиХ кредитни споразум којим се утврђује да је Република Српска дужна да плати свој релевантни дуг.

4. Форма дуга и управљање средствима по основу дуга Републике Српске

Члан 19.

Дуг Републике Српске може настати:

- а) посредством кредитног споразума,
- б) посредством споразума којим се евидентира релевантни дуг Републике Српске и
- в) емисијом хартија од вриједности.

Члан 20.

(1) Министар финансија или лице овлашћено одлуком Владе може привремено инвестирати средства добијена по основу задужења прије њихове намјенске употребе, као и средства намијењена за отплату дуга.

(2) Средства из става 1. овог члана могу се инвестирати у складу са законом којим се уређује инвестирање јавних средстава.

(3) Средства из става 1. овог члана могу се инвестирати у инструменте који доспијевају прије датума намјенске употребе средстава.

5. Поступак задуживања

Члан 21.

(1) Иницијативу за задуживање Републике Српске покрећу надлежне институције Републике Српске, јединица локалне самоуправе, фондови социјалне сигурности, Инвестиционо-развојна банка и фондови којима она управља, јавна предузећа и институције јавног сектора.

(2) Уколико се Република Српска задужује индиректно за рачун дужника (јединице локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке и фондова којима она управља, јавних предузећа и институција јавног сектора), ресорно министарство са Министарством финансија, или уз претходно прибављено мишљење ресорног министарства, разматра пројектну документацију и подноси Влади информацију о кредитном аранжману, намјени и прихватљивости услова задужења.

(3) Влада закључком прихвата иницијативу за покретање поступка за задуживање, утврђује ставове, одређује састав делегације за преговоре и овлашћује лица за потпис записника са преговора.

(4) По прихватању иницијативе за кредитно задужење, надлежна министарства и институције Републике Српске припремају са кредитором потребну пројектну документацију, нацрте кредитног споразума и другу документацију у вези са задуживањем.

(5) Министарство финансија је заједно са ресорним министарствима одговорно за вођење преговора и спровођење процедура за закључивање кредитних споразума.

(6) Ако у току преговора није постигнута сагласност о битним питањима, Министарство финансија и ресорно министарство информисе Владу о обављеним преговорима.

(7) Одлука о задуживању Републике Српске доноси се у складу са чланом 17. овог закона.

Члан 22.

(1) Република Српска може се директно задуживати у земљи и иностранству уколико за то постоји исказан интерес Владе, односно министарстава, јединица локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке и фондова којима она управља, јавних предузећа и институција јавног сектора у Републици Српској.

(2) Република Српска може се директно задуживати у иностранству код међународних финансијских институција, влада страних земаља и других иностраних кредитора, уз сагласност Парламентарне скупштине БиХ, када је у складу са Уставом БиХ таква сагласност потребна.

(3) Ако се Република Српска директно задужила у иностранству, Министарство финансија информисе Министарство финансија и трезора БиХ о закљученим кредитним споразумима.

Члан 23.

(1) Република Српска може се задужити у иностранству и посредством Министарства финансија и трезора БиХ у складу са прописима којима се уређује задуживање Босне и Херцеговине.

(2) Ако се Република Српска задужује у складу са ставом 1. овог члана, Министарство финансија обавјештава Министарство финансија и трезора БиХ о закључку Владе из члана 21. став 3. овог закона, а Министарство финансија и трезора БиХ доставља Савјету министара БиХ приједлог за покретање поступка за задуживање.

Члан 24.

Ако се Република Српска задужује индиректно у име и за рачун дужника (јединице локалне самоуправе, фондови социјалне сигурности, Инвестиционо-развојна банка и фондови којима она управља, јавна предузећа и институције јавног сектора), министар финансија и ресорни министар су обавезани да потпишу споразум којим се уређују услови отплаћивања кредита од дужника - крајњег корисника.

Члан 25.

Влада доноси акт којим се уређују услови, поступак и облик индиректног задуживања Републике Српске у име и за рачун јединица локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке и фондова којима она управља, јавних предузећа и институција јавног сектора.

IV - СТАТУС ДУГА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. Природа обавеза по основу дуга Републике Српске

Члан 26.

Дуг Републике Српске представља апсолутну и безусловну обавезу Републике Српске у складу са условима задуживања.

Члан 27.

Министарство финансија је дужно да обезбиједи ажурне, потпуне и тачне податке којима се доказује поштовање ограничења из члана 15. овог закона.

2. Обезбјеђење средстава за сервисирање дуга

Члан 28.

Средства за отплату главнице, камате и других трошкова по основу дуга Републике Српске и индиректног дуга планирају се буџетом Републике Српске.

Члан 29.

(1) Средства за сервисирање релевантног спољног дуга се намјенски издвајају на подрачуне Републике Српске код Централне банке БиХ.

(2) Министарство финансија издаје сагласност Министарству финансија и трезора БиХ за терећење подрачуна Републике Српске из става 1. овог члана код Централне банке БиХ.

3. Приоритет дуга Републике Српске

Члан 30.

(1) Све обавезе које чине дуг Републике Српске имају једнак статус без обзира када су настале.

(2) Отплата дуга Републике Српске је приоритетна обавеза која се измирује из прихода Републике Српске.

(3) Дуг Републике Српске може се додатно осигурати посебним јемством.

Члан 31.

Индиректни дуг Републике Српске и дуг по издатим гаранцијама могу се додатно осигурати сагласношћу за обустављање појединих прихода и буџетских давања.

V - ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. Емисија хартија од вриједности

Члан 32.

Влада Републике Српске прописује услове емисије и продаје хартија од вриједности Републике Српске на примарном тржишту и ближе елементе примарног тржишта хартија од вриједности Републике Српске (у даљем тексту: хартије од вриједности).

Члан 33.

(1) Министарство финансија спроводи активности у вези са емисијом и регистрацијом хартија од вриједности у складу са одлуком Владе и овлашћено је да:

а) ангажује агента емисије за обављање одређених послова у вези са емисијом хартија од вриједности,

б) закључи уговор са берзом или другим уређеним тржиштем у вези са обављањем послова у примарној емисији,

в) закључи уговор са Централним регистром хартија од вриједности у складу са прописима који уређују регистрацију хартија од вриједности и

г) врши надзор у вези са емисијом и регистрацијом хартија од вриједности.

(2) Хартије од вриједности емитују се у електронском облику.

Члан 34.

(1) Хартије од вриједности могу куповати сва домаћа и страна правна и физичка лица.

(2) Понуда за куповину хартија од вриједности сматра се коначном и обавезујућом.

2. Секундарни промет хартија од вриједности, исплата и пријевремени откуп

Члан 35.

Прометовање хартија од вриједности врши се на берзи или другом уређеном јавном тржишту.

Члан 36.

(1) Отплата главнице дуга и камате по основу хартија од вриједности Републике Српске врши се према плану који је утврђен у акту о емисији.

(2) Ако рок доспијећа отплате главнице или камате пада у нерадни дан, исплата се врши првог наредног радног дана.

Члан 37.

(1) Министарство финансија може да објави јавни позив за откуп хартија од вриједности прије рока њиховог доспијећа, ако је таква могућност предвиђена у акту о емисији.

(2) У случају пријевременог откупа поштује се равноправност свих власника хартија од вриједности.

VI - ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. Природа гаранције Републике Српске и ограничења по гаранцијама

Члан 38.

(1) Гаранција Републике Српске представља њену потенцијалну обавезу која постаје стварна обавеза у случају када зајмопримац није извршио отплату обавезе, у складу са условима из кредитног споразума и ако су испуњени услови из гаранције.

(2) Гаранција Републике Српске мора бити издата у писаној форми у складу са одредбама овог закона и не може бити на други начин индиректно издата.

(3) Ако се испуњење обавезе по основу издате гаранције затражи у складу са условима наведеним у гаранцији и законом, обавеза је Републике Српске да отплаћује кредит у складу са планом.

(4) Пријевремена плаћања се врше ако је то изричито предвиђено у условима гаранције.

(5) Гаранција Републике Српске доспјела на наплату у складу са условима из гаранције постаје дуг Републике Српске.

(6) Гаранција Републике Српске не може бити пренесена или уступљена трећој страни без сагласности Народне скупштине.

Члан 39.

Министар финансија доноси рјешење којим утврђује да су испуњени услови из члана 38. ст. 3. и 4. овог закона.

Члан 40.

(1) Укупна изложеност Републике Српске по издатим гаранцијама не може бити већа од 15% оствареног БДП-а у тој години.

(2) Одлуком о усвајању буџета утврђују се укупан износ и структура средстава за плаћање по гаранцијама из става 1. овог члана.

(3) У надлежности Министарства финансија је планирање средстава у буџету за плаћање по гаранцијама.

(4) Задужење Републике Српске за отплату гаранција Републике Српске издатих у складу са ограничењем из става 1. овог члана не урачунава се у ограничење дуга Републике Српске прописаног овим законом.

2. Овлашћење за издавање гаранција Републике Српске

Члан 41.

(1) Народна скупштина на приједлог Владе даје сагласност о издавању гаранције Републике Српске.

(2) Одлуком Народне скупштине именује се овлашћени потписник гаранције, који у име Републике Српске потписује гаранцију у складу са одредбама овог закона и другим прописима.

Члан 42.

Гаранције Републике Српске могу се издати кредитору или зајмодавцу за:

а) гарантовање обавеза насталих задужењем јединица локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и фондова којима она управља, као и јавних предузећа и институција јавног сектора, у вези са финансирањем капиталних инвестиција које служе у јавне сврхе и

б) гарантовање обавеза насталих задужењем правних лица основаних на нивоу Босне и Херцеговине ради спровођења приоритетног пројекта који је од посебног значаја за економску стабилност Републике Српске.

Члан 43.

(1) Изузетно од одредаба овог закона, Република Српска може издати гаранције за домаћа привредна друштва, код извозних пројеката или пројеката на територији Федерације Босне и Херцеговине, када је друштво добило посао посредством међународне јавне набавке, а финансирање се врши из средстава међународних финансијских институција.

(2) Влада доноси акт којим се уређују услови и поступак издавања гаранција из става 1. овог члана.

(3) Одлука о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске из става 1. овог члана доноси се у складу са чланом 41. овог закона.

3. Поступак издавања гаранција Републике Српске и надзор

Члан 44.

(1) Иницијатива за издавање гаранције Републике Српске покреће се подношењем писаног захтјева ресорном министарству, са документацијом на основу које ресорно министарство врши процјену оправданости за издавање гаранције Републике Српске и процјену финансијског стања зајмопримца, као и других елемената који могу да буду од утицаја на гаранцију.

(2) Ресорно министарство тражи мишљење Министарства финансија у вези са ограничењем из члана 40. став 1. овог закона.

(3) Ресорно министарство заједно са Министарством финансија подноси Влади информацију о гаранцији, намјени и прихватљивости услова за издавање гаранције.

(4) Влада закључком прихвата иницијативу за покретање поступка за издавање гаранције, утврђује ставове, одређује састав делегације за преговоре и овлашћује лица за потпис записника са преговора.

(5) Надлежна министарства и институције Републике Српске, по прихватању иницијативе за издавање гаранције, припремају потребну пројектну документацију, нацрте споразума и другу документацију у вези са издавањем гаранције.

(6) Ако у току преговора није постигнута сагласност о битним питањима, надлежна министарства информишу Владу о обављеним преговорима.

(7) Одлука о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске доноси се у складу са чланом 41. овог закона.

Члан 45.

(1) Након спроведеног поступка одобравања, у складу са чланом 41. овог закона, издаје се гаранција Републике Српске, односно потписује уговор који произлази из међународног споразума.

(2) Процјена финансијског стања из члана 44. став 1. овог закона обухвата утврђивање нивоа ризика који настаје за Републику Српску, уколико се гаранција изда.

(3) Ресорно министарство може ангажовати професионалну институцију за процјену ризика за издавање конкретне гаранције.

(4) Ресорно министарство заједно са Министарством финансија врши надзор финансијске способности свих зајмопримаца за испуњење чијих обавеза је гарантовала Република Српска гаранцијама издатим у складу са овим законом и може од њих да тражи све информације које су неопходне за вршење надзора.

Члан 46.

Влада доноси акт којим се прописују процедуре, информације и документација која се односи на издавање гаранције Републике Српске.

4. Престанак важења и плаћање по основу гаранције Републике Српске

Члан 47.

Гаранција Републике Српске престаје да важи:

- а) потпуним извршењем плаћања од зајмопримца,
- б) истеком рока предвиђеног у гаранцији,
- в) плаћањем извршеним од Републике Српске у складу са условима из гаранције и
- г) подношењем писане изјаве корисника гаранције о ослобађању од обавеза по гаранцији.

Члан 48.

(1) Корисник гаранције може доставити Министарству финансија писани захтјев за плаћање по гаранцији Републике Српске и другу документацију као што је наведено у гаранцији само када зајмопримац не изврши плаћање у складу са условима из кредитног споразума, те када је корисник гаранције предузео све разумне мјере за наплату обавезе од зајмопримца у складу са условима из гаранције.

(2) У захтјеву из става 1. овог члана наводи се износ главнице кредита који није отплаћен, износ доспјелих а неизмирених камата, те износ будућих камата које нису доспјеле.

(3) Министарство финансија плаћа доспјелу обавезу кориснику гаранције у року од 15 радних дана од дана подношења захтјева, након што утврди да је захтјев за плаћање основан и у складу са условима из уговора о гаранцији.

(4) Извршено плаћање по основу гаранције Министарство финансија евидентира у евиденцији гаранција Републике Српске.

5. Наплата дуга по основу гаранција Републике Српске

Члан 49.

(1) Након што изврши плаћање по гаранцији кориснику гаранције, Министарство финансија има право на средства сразмјерно извршеним плаћањима по тој гаранцији и друга права која је имао корисник гаранције.

(2) Обавеза зајмопримца према Министарству финансија по основу извршеног плаћања по гаранцији је безусловна и апсолутна.

(3) Зајмопримац је обавезан да предузме све мјере да измири обавезу према Министарству финансија, у што краћем року, у складу са овим законом и уговором о издавању гаранција.

(4) Министарство финансија предузима све мјере за које је овлашћено у складу са овим законом, другим законима и уговором о издавању гаранције, ради наплате свих износа плаћених по гаранцији, укључујући повезане трошкове и обрачунату законску затезну камату.

Члан 50.

Министарство финансија задржава право да износ плаћених обавеза по гаранцији директно наплати из средстава јединице локалне самоуправе, односно другог корисника јавних прихода за чије је извршење обавеза гарантовала Република Српска.

6. Финансирање обавезе настале по основу гаранција Републике Српске

Члан 51.

(1) Прије усвајања буџета за наредну годину, Министарство финансија саставља преглед гаранција по којима су настале или могу да настану обавезе за Републику Српску, и на основу тог прегледа се врши процјена износа који Република Српска треба да планира у годишњем буџету за плаћања по гаранцијама.

(2) Министарство финансија може утврдити и додатна издвајања намјенских средстава, а у случају да таква издвајања нису планирана, Министарство финансија је овлашћено да створи обавезе по основу унутрашњег дуга Републике Српске за ту сврху.

(3) Ако су гаранције Републике Српске првобитно издате у оквиру лимита утврђених у члану 40. овог закона, одобравање дуга Републике Српске у циљу обезбјеђења плаћања не подлијеже ограничењима из тог члана.

Члан 52.

(1) Министарство финансија може захтијевати инструменте обезбјеђења плаћања као предуслов за давање гаранције, те може одредити премију и провизију зајмопримцу на основу:

- а) максималног износа плаћања који се гарантује и
- б) ризика који је повезан са зајмопримцем.

(2) Премија из става 1. овог члана подразумијева премију ризика по издатој гаранцији и обрачунава се у проценту од износа дуга по основу главнице зајма на који се издаје гаранција, а наплаћује се једнократно у тренутку издавања гаранције.

(3) Провизија из става 1. овог члана обрачунава се у проценту од износа гаранције, тако да покрива трошкове настале у току издавања гаранције, а плаћа се у вријеме давања гаранције и приход је буџета Републике Српске.

VII - ЕВИДЕНЦИЈА

1. Вођење евиденције

Члан 53.

Министарство финансија је обавезно да води потпуну, тачну и ажурну евиденцију о дугу, гаранцијама и индиректном дугу Републике Српске.

Члан 54.

(1) Министарство финансија дужно је да води:

- а) евиденцију дуга Републике Српске која обухвата податке о унутрашњем и спољном дугу,
  - б) евиденцију о гаранцијама Републике Српске која обухвата податке о унутрашњим и спољним гаранцијама и
  - в) евиденцију о индиректном дугу Републике Српске.
- (2) Министар финансија доноси упутство којим прописује начин вођења евиденције.

2. Евиденција о дугу Републике Српске

Члан 55.

Евиденција о унутрашњем дугу садржи појединачне податке о директном и релевантном унутрашњем дугу Републике Српске.

Члан 56.

(1) Евиденција о спољном дугу Републике Српске садржи податке о:

- а) директном спољном дугу Републике Српске и
- б) релевантном спољном дугу Републике Српске.

(2) Евиденција о спољном дугу Републике Српске садржи податке о валутама, као и првобитне и текуће процјене обавеза у домаћој валути или валутама у којима је плаћање уговорено, а у складу са подацима о важећем девизном курсу Централне банке БиХ.

3. Евиденција о гаранцијама и индиректном дугу Републике Српске

Члан 57.

Евиденција о гаранцијама Републике Српске садржи процијењену вриједност гарантованог износа у домаћој валути, односно валутама у којима је плаћање уговорено, а у складу са подацима о важећем девизном курсу Централне банке БиХ.

Члан 58.

Евиденција о индиректном дугу садржи сажете податке о обавезама створеним у име и за рачун дужника (јединица локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке и фондова којима она управља, јавних предузећа и институција јавног сектора) које доставља дужник и који се усаглашавају са Министарством финансија.

VIII - ЗАДУЖИВАЊЕ И ГАРАНЦИЈЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

1. Ограничење износа дуга и гаранција јединица локалне самоуправе

Члан 59.

(1) Јединица локалне самоуправе може се дугорочно задужити само ако у периоду стварања дуга укупан износ који доспијева за отплату, по предложеном дугу и цијелокупном доспјелом неизмиреном постојећем дугу, у било којој наредној години није већи од 18% износа њених редовних прихода остварених у претходној фискалној години.

(2) Обрачун камате у сврху утврђивања поштовања ограничења из става 1. овог члана врши се по важећим каматним стопама.

(3) Ако је дуг јединице локалне самоуправе изражен у страниој валути, обрачун главнице и камате врши се по важећем девизном курсу Централне банке БиХ.

Члан 60.

(1) Краткорочни дуг отплаћује се у року од 12 мјесеци од дана настајања задужења.

(2) Краткорочни дуг ни у једном тренутку не може бити већи од 5% редовних прихода остварених у претходној фискалној години.

Члан 61.

(1) Укупна изложеност јединице локалне самоуправе по издатим гаранцијама не може бити већа од 30% износа

редовних прихода остварених у претходној фискалној години.

(2) Одлуком о буџету јединице локалне самоуправе утврђује се укупна вриједност и структура планираних средстава за плаћање по издатим гаранцијама.

(3) Орган управе јединице локалне самоуправе надлежан за финансије процјењује издатке за плаћање по гаранцијама које је издала јединица локалне самоуправе и планира средства за ту намјену у буџету.

(4) Задужење јединице локалне самоуправе за отплату гаранција издатих у складу са ограничењем из става 1. овог члана не урачунава се у ограничење дуга јединице локалне самоуправе прописаног овим законом.

2. Поступак задуживања и издавања гаранције

Члан 62.

(1) Јединица локалне самоуправе може да се задужи или изда гаранцију искључиво на основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: скупштина јединице локалне самоуправе).

(2) Одлука скупштине јединице локалне самоуправе садржи:

- а) намјену и врсту задужења,
- б) износ главнице задужења,
- в) камату и остале трошкове задужења,
- г) рок доспијећа и услове отплате,
- д) начин осигурања отплате дуга са описом колатерала,
- ђ) коефицијент сервиса дуга у складу са ограничењима из чл. 59. и 60. овог закона и
- е) изјаву којом се потврђује да нема доспјелих а неизмирених обавеза по основу пореза и доприноса.

(3) На садржај одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о издавању гаранције сходно се примјењују одредбе из става 2. овог члана, са исказаним коефицијентом изложености по издатим гаранцијама у вези са ограничењем из члана 61. овог закона.

(4) Обавјештење о сједници скупштине јединице локалне самоуправе на којој ће се разматрати одобравање задужења или гаранција мора бити објављено у најмање једном дневном листу доступном на територији јединице локалне самоуправе и њеној званичној интернет-презентацији, најмање седам дана прије дана одржавања сједнице скупштине.

(5) Јединица локалне самоуправе обавезна је да прибави сагласност Министарства финансија за задужење, односно за издавање гаранције.

(6) Сагласност из става 5. овог члана важи годину дана од дана издавања.

(7) Јединица локалне самоуправе доставља Министарству финансија одлуку о задуживању или издавању гаранције у року од десет дана од дана њеног доношења.

Члан 63.

Дуг јединице локалне самоуправе може настати:

- а) посредством кредитног споразума и
- б) емисијом хартија од вриједности.

3. Природа обавезе по основу дуга јединице локалне самоуправе

Члан 64.

(1) Дуг јединице локалне самоуправе представља апсолутну и безусловну обавезу јединице локалне самоуправе у складу са условима задуживања.

(2) Јединица локалне самоуправе дужна је да у одлуци о извршењу буџета одреди као приоритетне обавезе за плаћање по основу дуга и активираних гаранција.

(3) Кредитни споразум обавезно садржи одредбе о изворима отплате дуга у складу са одредбама овог закона.

Члан 65.

(1) Дуг јединице локалне самоуправе не представља обавезу Републике Српске, осим ако Министарство финан-

сија није издало гаранцију у вези с њим, а која је према условима из гаранције доспјела на наплату.

(2) Уколико Министарство финансија није издало писану гаранцију за дуг, кредитни споразум мора садржавати одредбу да је дуг отплатив искључиво из извора наведених у члану 64. став 3, те да не представља обавезу Републике Српске.

(3) У случају да дуг настаје емисијом хартија од вриједности, проспекта за емисију, поред елемената предвиђених прописима којима се уређују емисија, регистрација и промет хартија од вриједности, обавезно садржи и податке о изворима отплате дуга и поштовању ограничења из чл. 59. и 60. овог закона.

4. Намјена дуга и гаранција и услови задуживања

Члан 66.

(1) Јединица локалне самоуправе може се краткорочно задужити у току фискалне године за:

а) привремено финансирање дефицита производње из готовинског тока и

б) финансирање пренесених обавеза.

(2) Јединица локалне самоуправе може се дугорочно задужити за:

а) финансирање капиталних инвестиција и

б) рефинансирање неисплаћеног дугорочног дуга који је настао у складу са тачком а) овог става.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, јединица локалне самоуправе може се дугорочно задужити за:

а) финансирање пренесених обавеза под условом да је израдила план за превазилажење проблема финансирања пренесених обавеза, којим се елиминише пренос обавеза у наредни период и

б) финансирање обавеза насталих ради реструктурирања и консолидовања правног лица чији је она већински власник, под условом да се изради план реструктурирања и консолидовања тог правног лица.

(4) Дугорочно задуживање извршено у складу са ставом 3. овог члана може се извршити само једном за исту обавезу.

Члан 67.

Јединица локалне самоуправе може краткорочно позајмити средства од буџета Републике Српске за плаћање обавеза по основу пореза на додату вриједност, ако оне произилазе из међународног споразума.

Члан 68.

Јединица локалне самоуправе може издати гаранцију правном лицу чији је она већински власник за:

а) финансирање капиталних инвестиција,

б) рефинансирање постојећег дуга,

в) финансирање пренесених обавеза и

г) финансирање обавеза насталих ради реструктурирања и консолидовања тог правног лица.

Члан 69.

(1) Кредитна средства могу се користити само за намјену за коју су одобрена, а само изузетно, скупштина јединице локалне самоуправе може промијенити намјену задужења уз сагласност кредитора и Министарства финансија.

(2) На основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе кредитна средства, као и средства чија је намјена отплата дуга, могу се привремено инвестирати прије њихове намјенске употребе, у складу са законом који уређује инвестирање јавних средстава.

Члан 70.

(1) Јединица локалне самоуправе или више јединица локалне самоуправе заједно могу формирати посебне гарантне фондове у сврху издавања гаранција за враћање кредита које зајмодавци одобравају зајмопримцима у оквиру развојних пројеката.

(2) Влада доноси акт којим прописује услове оснивања и пословања гарантних фондова, из става 1. овог члана.

Члан 71.

На хартије од вриједности јединица локалне самоуправе сходно се примјењују одредбе закона којима се уређују емисија, регистрација и промет хартија од вриједности Републике Српске.

Члан 72.

(1) Јединица локалне самоуправе дужна је да успостави и води потпуну, тачну и ажурну евиденцију о свом дугу и гаранцијама и да Министарство финансија извјештава о свакој измјени података из евиденције у року од седам дана од дана настанка измјене.

(2) Јединица локалне самоуправе дужна је да једном годишње у “Службеном гласнику Републике Српске”, најкасније до 30. априла, објави извјештај о стању дуга и гаранцијама.

(3) Министар финансија доноси упутство којим се прописује начин вођења евиденције дуга и гаранција.

5. Осигурање дуга

Члан 73.

(1) Отплата дуга јединице локалне самоуправе може се вршити из резервисаног прихода који се очекује од капиталне инвестиције финансиране задужењем.

(2) Резервисани приход из става 1. овог члана мора бити утврђен одлуком о задужењу, која се евидентира у Министарству финансија.

(3) Приходи из става 1. овог члана воде се одвојено од других средстава јединице локалне самоуправе.

(4) Ред по коме се исплаћују потраживања кредитора из резервисаних прихода одређује се према датуму настанка права резервисања.

Члан 74.

Дуг јединице локалне самоуправе може се осигурати и имовином коју она не користи за обављање својих основних функција.

Члан 75.

Додатно осигурање дуга јединица локалне самоуправе може се обезбиједити:

а) из такса, обавеза и других накнада, на начин и у облику који је у складу са законом,

б) сагласношћу за обустављањем појединих прихода,

в) специфичним процедурама плаћања, укључујући задржавање прихода, плаћање на специјалне рачуне или другим механизмима и

г) рестрикцијама на додатни дуг и другим начинима које њена скупштина може сматрати одговарајућим, у складу са законом.

Члан 76.

(1) Обавјештење о кашњењу у испуњењу доспјеле обавезе по основу отплате главнице, камате и осталих трошкова по било ком дугу јединица локалне самоуправе и кредитор дужни су да доставе Министарству финансија у року од 15 дана од дана кашњења.

(2) Министарство финансија евидентира у евиденцији општинског дуга обавјештење о кашњењу у испуњењу доспјеле обавезе.

(3) Након кашњења у испуњењу доспјеле обавезе по основу отплате главнице, камате и осталих трошкова кредитори могу искористити сва права по основу осигурања дуга све док се главница, камата и остали трошкови не исплате у потпуности.

(4) Након кашњења у измирењу главнице, камате и осталих трошкова, јединица локалне самоуправе је дужна да, у року од 15 дана од дана кашњења, достави Министарству финансија на одобрење план за отклањање будућег кашњења у отплаћивању дуга, а у случају да јединица локалне

самоуправе не спроведе одобрени план, Министарство финансија може задржати дио прихода који јој припада.

IX - ЗАДУЖИВАЊЕ ФОНДОВА СОЦИЈАЛНЕ СИГУРНОСТИ

Члан 77.

(1) Надлежни орган фонда социјалне сигурности доноси одлуку о задуживању фонда социјалне сигурности.

(2) Фонд социјалне сигурности обавезан је да прибави сагласност Владе за задуживање.

(3) Влада доноси акт којим уређује услове и поступак директног задуживања фондова социјалне сигурности, а министар доноси упутство о вођењу евиденције дуга фондова социјалне сигурности.

Члан 78.

Дуг фонда социјалне сигурности може настати:

а) посредством кредитног споразума,

б) посредством финансијског лизинга за потребе редовног пословања и

в) емисијом хартија од вриједности.

Члан 79.

(1) Фонд социјалне сигурности може се краткорочно задужити у току фискалне године за:

а) привремено финансирање дефицита произашлог из готовинског тока и

б) финансирање пренесених обавеза.

(2) Фонд социјалне сигурности може се дугорочно задужити за:

а) финансирање инвестиција предвиђених програмом инвестиционих улагања који одобри Влада, а у сврху обављања властите дјелатности,

б) рефинансирање неисплаћеног дугорочног дуга који је настао у складу са тачком а) овог става и

в) обезбјеђење средстава ради измирења законом утврђених права.

Члан 80.

Све одредбе које се односе на задуживање јединица локалне самоуправе сходно се примјењују и на фондове социјалне сигурности, осим одредаба којима се уређује издавање гаранција јединица локалне самоуправе, јер фондови социјалне сигурности не могу издавати гаранције.

X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 81.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у Министарству финансија које:

а) не обезбиједи доказе о поштовању ограничења дуга (члан 15),

б) супротно процедури задужења овог закона потпише кредитни или пројектни споразум или уговор, односно одлуку о емисији хартија од вриједности (члан 17),

в) створи индиректни дуг Републике Српске, а не потпише споразум о условима отплаћивања кредита од крајњег корисника (члан 24),

г) изда гаранцију Републике Српске супротно прописаној процедури издавања гаранција (члан 41. став 2),

д) изврши плаћање по гаранцији прије него што утврди основаност захтјева за плаћање по гаранцији и његову усклађеност са условима из гаранције (члан 48. став 3) и

ђ) не води евиденције (члан 54).

(2) Новчаном казном од 2.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у јединици локалне самоуправе које:

а) створи дуг јединице локалне самоуправе супротно процедури задужења јединице локалне самоуправе (члан 62),

б) не достави Министарству финансија одлуку о задужевању или издавању гаранције у прописаном року (члан 62. став 7),

в) не успостави и не води евиденцију и не обавјештава Министарство финансија о измјени података из евиденције (члан 72),

г) у прописаном року не објави извјештај о стању дуга и гаранцијама јединице локалне самоуправе (члана 72. став 2) и

д) не достави Министарству финансија у прописаном року обавјештење о кашњењу у испуњењу доспјеле обавезе (члан 76. став 1).

(3) Новчаном казном од 2.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у фонду социјалне сигурности које:

а) створи дуг фонда социјалне сигурности супротно процедури задужења фонда социјалне сигурности (чл. 62. и 77),

б) не достави Министарству финансија одлуку о задужевању у прописаном року (члан 62. став 7),

в) не успостави и не води евиденцију и не обавјештава Министарство финансија о измјени података из евиденције (члан 72),

г) у прописаном року не објави извјештај о стању дуга (члан 72. став 2) и

д) не достави Министарству финансија у прописаном року обавјештење о кашњењу у испуњењу доспјеле обавезе (члан 76. став 1).

Члан 82.

Учеснику на примарном тржишту (у даљем тексту: учесник) може се изрећи забрана учествовања у куповини хартија од вриједности Републике Српске на примарном тржишту ако:

а) се не придржава овог закона и других прописа којима се уређује емисија хартија од вриједности Републике Српске,

б) не изврши обавезу на основу поднесене понуде за куповину хартија од вриједности Републике Српске,

в) се договара са другим учесницима, у намјери да утиче на висину цијене хартија од вриједности Републике Српске и

г) купи хартије од вриједности на основу привилеговане информације.

Члан 83.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај учесник - правно лице које не испуни обавезе на основу поднесене понуде за куповину хартија од вриједности Републике Српске.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у учеснику - правном лицу новчаном казном од 2.000 КМ до 3.000 КМ.

(3) Новчаном казном од 1.000 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај учесник - физичко лице које не испуни обавезе на основу поднесене понуде за куповину хартија од вриједности Републике Српске.

XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 84.

(1) Влада Републике Српске ће у року од 90 дана од дана ступања овог закона донијети:

а) акт о условима, поступку и облику индиректног задужевања Републике Српске у име и за рачун јединица локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке и фондова којима она управља, јавних предузећа и институција јавног сектора (члан 25),

б) акт којим се прописују посебне процедуре, информације и документација која се односи на издавање гаранције Републике Српске (члан 46),

в) акт о условима оснивања и пословања гарантних фондова (члан 70) и

г) акт којим се уређује поступак директног задужевања фондова социјалне сигурности (члан 77. став 3).

(2) Министар финансија Републике Српске ће у року од 90 дана од дана ступања овог закона донијети:

а) упутство о вођењу евиденције (члан 54. став 2),

б) упутство о вођењу евиденције дуга и гаранција јединице локалне самоуправе (члан 72. став 3) и

в) упутство о вођењу евиденције дуга фондова социјалне сигурности (члан 77. став 3).

Члан 85.

До доношења подзаконских аката дефинисаних у складу са овим законом примјењују се подзаконски акти који су били на снази до доношења овог закона, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 86.

(1) Коначна алокација спољног дуга БиХ на ентитете и Брчко Дистрикт БиХ извршена прије ступања на снагу овог закона важећа је и обавезујућа.

(2) Алокација спољног дуга БиХ која прије ступања на снагу овог закона није коначна извршиће се по принципу крајњег корисника, а у случају да принцип крајњег корисника није примјенљив, спољни дуг БиХ алоцираће се у складу са учешћем ентитета и Брчко Дистрикта БиХ у расподјели прихода од индиректних пореза у вријеме када се врши алокација.

(3) Није коначна алокација спољног дуга између ентитета извршена прије и после настанка Брчко Дистрикта БиХ за дуг који би био алоциран на Брчко Дистрикт БиХ по принципу крајњег корисника.

Члан 87.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о задужевању, дугу и гаранцијама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 30/07 и 29/10).

Члан 88.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1055/12
10. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

1496

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проглашавам Закон о заштити животне средине, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двдесетој сједници, одржаној 10. јула 2012. године, а Вијеће народа 18. јула 2012. године констатовало да усвојеним Законом о заштити животне средине није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-2395/12
19. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се заштита животне средине ради њеног очувања, смањивања ризика за живот и здра-

вље људи, те осигуравања и побољшавања квалитета живота, заштита свих елемената животне средине, информисање и приступ информацијама у области заштите животне средине, планирање и заштита животне средине, стратешка процјена утицаја и процјена утицаја на животну средину, поступак издавања еколошких дозвола и спречавања несрећа великих размјера, систем еко-означавања и управљање заштитом животне средине, финансирање активности у вези са животном средином, одговорност за штету нанесену животној средини, као и права и обавезе правних и физичких лица која обављају дјелатности утврђене овим законом.

Члан 2.

Заштита животне средине спроводи се у циљу:

а) смањења коришћења, спречавања оптерећивања, загађивања и нарушавања животне средине, побољшања и обнове оштећене животне средине,

б) заштите људског здравља и побољшања услова животне средине за квалитет живота,

в) одрживог управљања, очувања и заштите природних ресурса, рационалног коришћења ресурса и таквог начина привреде којим се осигурава обнова ресурса,

г) усклађености социјалних, економских и других интереса Републике Српске (у даљем тексту: Република) са захтјевима за заштиту животне средине,

д) међународне сарадње у заштити животне средине,

ђ) пружања могућности за иницијативе и учешће јавности у дјелатностима које имају за циљ заштиту животне средине,

е) координације привреде и интегрисања социјалног и економског развоја у складу са прописаним стандардима за заштиту животне средине и

ж) успостављања и развоја институција за заштиту и очување животне средине.

Члан 3.

(1) Свако лице има право на здраву животну средину.

(2) Свако лице има право на живот у животној средини подобној за здравље и благостање, те је индивидуална и колективна обавеза да се заштити и побољша животна средина за добробит садашњих и будућих генерација.

Члан 4.

Одредбе овог закона односе се на:

а) све елементе животне средине (ваздух, воду, земљиште, биљни и животињски свијет, пејзаж, изграђену животну средину) и

б) све видове дјелатности које користе природне ресурсе и оптерећују животну средину, односно дјелују на животну средину тако да представљају опасност од загађивања животне средине, загађују животну средину или имају негативан утицај на животну средину (попут буке, вибрација, радијације, изузимајући нуклеарну радијацију, отпад итд.).

Члан 5.

(1) Заштиту и унапређивање животне средине обезбјеђују, у оквиру својих овлашћења, Република, јединице локалне самоуправе, привредна друштва, предузетници, удружења и фондации, као и друга правна и физичка лица, стручне организације и друге јавне службе.

(2) Субјекти из става 1. овог члана дужни су да чувају и унапређују животну средину.

(3) Република успоставља са Федерацијом Босне и Херцеговине и Брчко Дистриктом сарадњу и координацију у оквирима заједничких циљева и интереса заштите животне средине.

(4) Република учествује у међународној сарадњи у области заштите животне средине.

Члан 6.

Начела заштите животне средине су:

а) начело одрживог развоја,

б) начело предострожности и превенције,

в) начело замјене,

г) начело интегралног приступа,

д) начело сарадње и подјеле одговорности,

ђ) начело - учешће јавности и приступ информацијама и

е) начело - загађивач плаћа.

Члан 7.

Одрживост животне средине подразумијева:

а) очување природног богатства тако да потрошња обновљивих материјала, водених и енергетских ресурса не прелази оквире у којима природни системи могу то надокнадити и да потрошња необновљивих ресурса не прелази оквир у којем се одрживи обновљиви ресурси замјењују,

б) да степен загађујућих материја које се емитују не прелази могућности ваздуха, воде, земљишта да их апсорбује и преради и

в) стално очување биолошке разноврсности (биодиверзитета), људског здравља, квалитета ваздуха, воде и земљишта, према условима који су потребни за живот људи, биљног и животињског свијета.

Члан 8.

(1) Када пријети опасност од непоправљиве штете по животну средину, недостатак научне подлоге не може бити разлог за одгађање увођења мјера предострожности и превенције да би се спријечила даља деградација животне средине.

(2) Коришћење животне средине организује се и обавља на начин који:

а) резултира најнижим могућим степеном оптерећења и коришћења животне средине,

б) спречава загађивање животне средине и

в) спречава штету по животну средину.

(3) При коришћењу животне средине мора се испоштовати начело предострожности, то јест пажљиво управљати и економично користити елементе животне средине, те свести на најмању могућу мјеру стварање отпада примјеном рециклаже насталог отпада, односно поновног коришћења природних и вјештачких материјала.

(4) Корисник животне средине који изазива опасност по животну средину или узрокује штету по животну средину дужан је да одмах обустави радњу која представља опасност или узрокује штету.

(5) Уколико је штета настала као посљедица досадашњих дјелатности корисника, корисник је дужан да у што краћем року отклони и поправи насталу штету у животној средини.

Члан 9.

(1) Сваку дјелатност која би могла да има штетне посљедице по животну средину потребно је замијенити другом дјелатношћу која представља знатно мањи ризик и опасност по животну средину. Замјена дјелатности обавља се и уколико су трошкови такве дјелатности већи од вриједности које треба заштитити.

(2) Одредба става 1. овог члана примјењује се при коришћењу производа, дијелова постројења, опреме и примјене производних процеса, уз обавезно ограничавање загађивања животне средине на извору.

Члан 10.

(1) Захтјеви за висок ниво заштите животне средине и побољшање квалитета животне средине саставни су дио свих политика и стратегија којима је циљ унапређивање животне средине, а осигуравају се у складу са начелом одрживог развоја.

(2) Сврха начела интегралног приступа је спречавање или свођење на најмању могућу мјеру ризика од штете по животну средину у цијелости.

(3) Начело интегралног приступа обухвата:

- а) узимање у обзир цијелог животног циклуса супстанци и производа,
- б) предвиђање последица у свим елементима животне средине као резултата дјеловања супстанци и дјелатности (нових и постојећих),
- в) својење настанка отпада и штетног дјеловања отпада на најмању могућу мјеру,
- г) примјењивање општих метода за процјењивање и поређење проблема у животној средини и
- д) примјену мјера у односу на последице, попут квалитативних циљева заштите животне средине и мјера усмјерених ка изворима када су у питању емисије.

Члан 11.

(1) Планирање, управљање и мониторинг животне средине на нивоу Републике постиже се сарадњом и заједничким дјеловањем свих субјеката с циљем заштите животне средине, свако у оквиру своје надлежности и одговорности.

(2) Спровођење циљева који се тичу животне средине подстиче се међуентитетском сарадњом и сарадњом са Брчко Дистриктом, билатералним или мултилатералним међународним споразумима о заштити животне средине и другим споразумима о сарадњи, као и пружањем информација и подршке у вези са заштитом животне средине, а посебно у односима са сусједним земљама.

Члан 12.

(1) Сваки појединац и организација морају имати одговарајући приступ информацијама које се односе на животну средину, а којим располажу органи управе, укључујући и информације о опасним супстанцама и дјелатностима у њиховим заједницама, као и могућност учествовања у доношењу одлука.

(2) Министарство надлежно за просторно уређење, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство) и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни органи) дужни су да помажу и развијају свијест јавности омогућавајући доступност информација широј јавности.

(3) Јавност има право да учествује у поступцима који се воде у складу са овим законом или другим прописима.

(4) Свако заинтересовано лице које сматра да су му повријеђена права из става 3. овог члана има право на заштиту у управним и судским поступцима.

Члан 13.

(1) Загађивач животне средине (у даљем тексту: загађивач) плаћа накнаду за загађивање животне средине у складу са прописом који регулише финансирање заштите животне средине, када својим активностима проузрокује или може проузроковати оптерећење животне средине, односно ако производи, користи или ставља у промет сировину, полупроизвод или производ који садржи штетне материје по животну средину.

(2) Загађивач, у складу са прописом из става 1. овог члана, сноси укупне трошкове мјера за спречавање и смањивање загађивања који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанесене животnoj средини.

Члан 14.

Појмови употребљени у овом закону имају сљедећа значења:

а) биолошка разноврсност (биодиверзитет) је свеукупност свих живих организама који су саставни дијелови еколошких система, а укључује разноврсност живих организама из свих извора, укључујући између осталог копнене и водне еко-системе и еколошке комплексе којима припадају; ово укључује разноврсност унутар врста, између врста, животног заједница и еко-система,

б) генетички модификовани организам је организам чији је генетички материјал промијењен методама савремене биотехнологије,

в) граничне вриједности емисија су маса изражена у виду специфичних параметара, концентрације и/или нивоа емисија, које неће бити прекорачене током одређеног периода или одређених периода,

г) група производа је било која врста производа или услуга са сличним намјенама који се као такви изједначавају у смислу употребе и запажања од потрошача,

д) еколошка дозвола је одлука надлежног органа донесена у форми рјешења којом се утврђује да постројење испуњава одређене услове за изградњу и рад цијелог постројења или дијела постројења, а може обухватити једно или више постројења, на истој локацији којима управља исто одговорно лице,

ђ) елементи животне средине су земљиште, ваздух, вода, биосфера, као и изграђена (вјештачка) животна средина која је настала као резултат дјелатности људског фактора који је уз то и саставни дио животне средине,

е) емисија је директно или индиректно испуштање супстанци, у виду вибрација, зрачења, топлоте, мириса или буке које производи један или више извора и испушта у ваздух, воду или земљиште,

ж) животна средина је скуп природних и створених вриједности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот,

з) загађивање је директно или индиректно уношење супстанци, вибрација, топлоте или буке у ваздух, воду или земљиште изазвано људском активносту које може бити штетно по здравље људи или квалитет животне средине и може да доведе до оштећења материјалних добара, или да наруши или омете уживање и друге законите облике коришћења животне средине,

и) задовољавајуће стање је испуњеност свих стандарда квалитета животне средине који су релевантни за локацију постројења, нарочито они који се тичу заштите земљишта, ваздуха и воде,

ј) заинтересована страна или орган је физичко лице са пребивалиштем или правно лице са сједиштем или власник, односно посједник непокретности са сједиштем у подручју утицаја или подручју које ће вјероватно бити под утицајем, односно орган управе или други републички орган или орган јединице локалне самоуправе који може бити заинтересован за планирани пројекат, односно пројекат његовог утицаја на животну средину, с обзиром на своје специфичне надлежности и одговорности, које се односе на заштиту животне средине,

к) заинтересована јавност је јавност на коју утиче или би могло утицати доношење одлука о издавању или ревизији и обнављању дозвола или услова из дозвола или која има интерес у доношењу таквих одлука, у смислу ове дефиниције ће се сматрати да интерес имају удружења и фондације која промовишу заштиту животне средине,

л) заштита животне средине подразумева све одговарајуће дјелатности и мјере које имају за циљ превенцију од опасности, штете или загађивања животне средине, смањење и отклањање штете која је настала и враћање на стање прије изазване штете,

љ) земљиште је површински слој Земљине коре смјештен између стјеновите подлоге и површине, а које се састоји од минералних честица, органских материја, воде, ваздуха и живих организама,

м) значајна промјена је промјена у природи или функционисању, или проширење постројења, која може да има значајан негативан утицај на људско здравље или животну средину,

н) имисија је концентрација супстанци на одређеном мјесту и у одређеном времену у животној средини,

њ) извјештај о стратешкој процјени је документ који се прилаже уз одређени план или програм и садржи идентификацију, опис и процјену могућих значајних утицаја на животну средину због реализације плана и програма, као и варијанте разматране и усвојене на основу циљева и просторног обухвата плана и програма,

о) јавност је једно или више физичких или правних лица и њихова удружења, организације или групе,

п) коришћење животне средине је дјелатност која изазива промјене у животној средини, тако да се користи животном средином у цијелости или неким њеним елементом као природним ресурсом или испуштајући супстанце, односно енергију у животну средину или елементе животне средине у оквиру прописа који уређују област заштите животне средине,

р) микроорганизми су било која микробиолошка ћелијска или нећелијска цјелина, способна да се репликује или преноси генетички материјал,

с) мониторинг је систем праћења стања животне средине, односно загађивања животне средине, праћење емисија и имисија, те природних појава,

т) најбоље расположиве технике су најефективнији и најнапреднији степен развоја дјелатности и начин њиховог обављања које указују на практичну погодност одређених техника како да пруже основ за граничне вриједности емисија и друге услове из еколошке дозволе, прописане у циљу спречавања, или ако то није изводљиво, у циљу смањења емисија и утицаја на животну средину као цјелину,

ћ) несрећа великих размјера/акцидент је емисија великих размјера, пожара или експлозије услед неконтролисаних догађаја насталих током рада постројења која представља озбиљну опасност по здравље људи или животну средину, непосредну или одгођену, унутар или изван постројења, а која укључује једну или више опасних супстанци,

у) носилац пројекта је физичко или правно лице, укључујући републичке институције и друге овлашћене институције на чији се захтјев покрећу поступци утврђени овим законом,

ф) одговорно лице је свако физичко или правно лице које у цијелости или дијелом руководи радом или контролише постројење или лице на које је пренесено овлашћење за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења или погона,

х) опасност је унутрашње својство опасних супстанци или физичко стање које може да изазове штету по људско здравље или животну средину,

ц) опасна супстанца је прописом одређена супстанца, мјешавина супстанци или препарат у виду сировине, производа, нуспроизвода, талога или међупроизвода, укључујући и оне супстанце за које је основано очекивати да би могле да настану у случају несреће,

ч) опасне локације су рудници, налазишта нафте или рафинерије, постројења за снабдијевање плинотом и таљење, термоелектране, коксне пећи, постројења за производњу и обраду метала и минерала, хемијска постројења, постројења за третман, спаљивање и складиштење отпада, постројења за производњу енергије из отпада, постројења за третман отпадних вода, кланице, бојаре и кожаре, постројења за производњу папира, бране и гасоводи или нафтоводи,

џ) оптерећивање животне средине је емисија супстанци или енергије у животну средину,

ш) планови и програми су сви развојни или други планови и програми, основ, укључујући и њихове измјене, које припрема и/или усваја орган на републичком или локалном нивоу, или које надлежни орган припрема за одговарајући поступак усвајања у Народној скупштини Републике Српске или Влади Републике Српске (у даљем тексту: Влада), односно у јединици локалне самоуправе, као и планови и програми који се доносе на основу посебних прописа,

аа) пројекат јесте пројектовање и извођење грађевинских и других радова, укључујући и изградњу постројења и других система и друге активности и дјелатности у простору и интервенције у природном окружењу пејзажа,

аб) промјена у раду је промјена у природи, функционисању или проширење постројења које би могло да изазове посљедице по животну средину,

ав) процјена утицаја на животну средину је идентификовање, опис и одговарајућа процјена у односу на сваки појединачни случај, у складу са одредбама овог закона, директан и индиректан утицај неког пројекта на следеће елементе и факторе: људе, биљни и животињски свијет, земљиште, воду, ваздух, климу и пејзаж, материјална добра и културно наслеђе и међудјеловање наведених фактора,

аг) подручје утицаја је подручје или дио простора гдје је изазван одређен степен утицаја на животну средину који је дефинисан законским прописима или који може да настане као резултат коришћења животне средине,

ад) постројење подразумијева један или више погона, једну или више техничких јединица на једном мјесту у којима се обављају дјелатности које могу имати негативне утицаје на животну средину или гдје постоје опасне супстанце. Под постројењем се подразумијева и обављање дјелатности која је непосредно технички повезана са обављањем дјелатности на мјесту постројења и која може имати утицај на ниво емисија, односно загађивања,

ађ) природни ресурс је компонента природне животне средине, односно саставни дио природне животне средине који се може користити да би се задовољиле потребе друштва, изузимајући вјештачку животну средину,

ае) референтни документ о најбољим расположивим техникама је документ који је резултат размјене информација и који првенствено описује примјењене технике, тренутне нивое емисија и потрошње, технике које се разматрају за одређивање најбољих расположивих техника, као и закључке о најбољим расположивим техникама и све технике у настајању,

аж) ризик је могућност појаве одређене посљедице унутар одређеног периода или у одређеним околностима,

аз) стандард квалитета животне средине је прописани захтјев који се мора испунити у одређеном периоду, у одређеној средини или одређеном дијелу, како је прописано овим законом или другим законима,

аи) складиштење је присуство неке количине опасних супстанци ради складиштења, одлагања ради чувања на сигурном мјесту или држања на лагеру,

ај) стратешка процјена животне средине је систематски процес вредновања посљедица предложених планова, програма или стратегија на животну средину да би се још у раној етапи доношења одлука уз економска и друштвена разматрања, укључила и разматрања о животној средини,

ак) стратешка процјена утицаја одређених планова и програма на животну средину је припрема извјештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, уважавање извјештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења или усвајања одређених планова и програма, као и пружање информација и података о донесеној одлуци,

ал) супстанца је било који хемијски елемент и његова једињења, уз изузетак радиоактивних супстанци, генетски модификованих микроорганизма и генетски модификованих организама,

аљ) удружења и фондације која промовишу заштиту животне средине су организације које се баве заштитом животне средине и које су се својим статутима определијиле да промовишу заштиту животне средине (у даљем тексту: удружења и фондације) и

ам) утицај на животну средину је промјена у животној средини настала коришћењем и оптерећивањем животне средине.

II - ЗАШТИТА ЕЛЕМЕНАТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 15.

(1) Заштита елемената животне средине подразумијева заштиту квалитета, квантитета и њихових залиха, као и очување природних процеса унутар елемената и њихове природне равнотеже.

(2) Елементи животне средине морају бити заштићене појединачно и у склопу осталих елемената животне средине, узевши у обзир њихове међузависне односе.

(3) Посебним прописима уређују се поједине области заштите и очувања елемената животне средине, начин оптерећивања и коришћења елемената и заштита од утицаја који представљају опасност по животну средину.

Члан 16.

(1) Заштита земљишта обухвата површину и исподповршинске слојеве земљишта, формације стијена и минерала, као и њихове природне и прелазне облике и процесе.

(2) На површини земљишта или испод површине могу се вршити дјелатности и одлагати материје које не загађују или оштећују земљиште.

(3) У току реализације пројекта, као и прије његовог извођења (изградња, експлоатација минералних сировина итд.), обезбјеђује се заштита земљишта.

(4) Након завршетка дјелатности које укључују коришћење земљишта, корисник ће осигурати обнову, односно развој тог подручја према утврђеном плану, тамо гдје постоје услови за то и уколико је то утврђено посебним прописима или одлуком надлежног органа.

Члан 17.

(1) Воде се могу користити и оптерећивати, а отпадне воде испуштати у воде уз примјену одговарајућег третмана, на начин и до нивоа који не представља опасност за природне процесе или за обнову квалитета и количине воде и који не умањује могућност њиховог вишенамјенског коришћења.

(2) Заштита и коришћење вода остварује се у оквиру интегралног управљања водама, и то спровођењем мјера за очување површинских и подземних вода и њихових резерви, квалитета и количина, као и заштитом корита, обалних подручја и сливова, у складу са посебним законом.

(3) Мјере заштите вода обезбјеђују спречавање или ограничавање уношења у воде опасних, отпадних и других штетних материја, праћење и испитивање квалитета површинских и подземних вода, као и квалитета отпадних вода и њихово пречишћавање.

Члан 18.

(1) Заштита ваздуха остварује се предузимањем мјера систематског праћења квалитета ваздуха, смањењем загађивања ваздуха загађујућим материјама испод прописаних граничних вриједности и предузимањем техничко-технолошких и других потребних мјера за смањење емисије, праћењем утицаја загађеног ваздуха на здравље људи и животну средину. Мјере заштите ваздуха обезбјеђују очување атмосфере у цијелости са свим њеним процесима и климатским обилежјима.

(2) Планирање заштите ваздуха, извори емисија, заштита ваздуха, надзор, учешће јавности и финансирање заштите ваздуха спроводи се у складу са посебним прописом који регулише заштиту ваздуха.

Члан 19.

(1) Очување биосфере обухвата заштиту организама, њихових заједница и станишта, укључујући и очување природних процеса и природне равнотеже унутар екосистема, уз обезбјеђивање њихове одрживости.

(2) Биолошка разноврсност и биолошки ресурси штите се и користе на начин који омогућава њихов опстанак, разноврсност, обнављање и унапређивање у случају нарушености.

(3) Заштита биолошке разноврсности и коришћење биолошких ресурса, врши се на основу овог закона и посебног прописа који регулише заштиту природе.

Члан 20.

(1) Просторним планом одређују се зоне изградње на одређеним локацијама зависно од степена оптерећења животне средине и сврхе изградње на одређеним локацијама.

(2) Обављање одређених дјелатности у појединим зонама гдје постоји заштитна удаљеност или подручје дозвољено је на начин утврђен посебним прописима којим је регулисан степен оптерећења животне средине у складу са природом оптерећивања животне средине и овим законом.

(3) Зелене површине, као и појас заштитних зона на територији јединица локалне самоуправе уређују се посебним прописима.

Члан 21.

(1) Управљање опасним супстанцама, односно заштита од органских и неорганских супстанци са опасним својствима, као и планирање, организовање и предузимање превентивних и санационих мјера врши се под условима и на начин којим се обезбјеђује смањење ризика по животну средину и здравље људи и пружање адекватног одговора на опасности по животну средину.

(2) Правно и физичко лице које управља опасним супстанцама или које примјењује технологије штетне по животну средину дужно је да предузима све потребне заштитне и безбједносне мјере којима се ризик од опасности по животну средину и здравље људи своди на најмању могућу мјеру, у складу са посебним прописима који регулишу ту област.

Члан 22.

(1) Заштита од штетног утицаја отпада по животну средину обухвата све врсте супстанци и производа, укључујући амбалажу и материјал за паковање тих супстанци, односно све врсте производа који се одлажу или за које се планира да ће бити одложени.

(2) Ималац отпада дужан је да предузима адекватне мјере за управљање отпадом и обезбједи основне мјере ради спречавања или смањења настајања, поновну употребу и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина и коришћење отпада као енергента, односно одлагање отпада.

(3) Посебним прописом уређују се планирање управљања отпадом, дозволе за управљање отпадом, надзор над управљањем отпадом, дјелатности и одговорности управљања отпадом, прекогранично кретање отпада и накнада штете.

Члан 23.

(1) Корисник извора буке може употребљавати изворе буке по прописаним условима, уз примјену прописаних мјера заштите којима се смањују емисије буке, односно употреба постројења, уређаја, машина, транспортних средстава и апарата који проузрокују буку.

(2) Заштита од вибрација спроводи се предузимањем мјера којима се спречава и отклања угрожавање животне средине од дејстава механичких, периодичних и појединачних потреса изазваних људском дјелатношћу и уређује се посебним прописима.

(3) Заштита од буке уређује се посебним прописом, који доноси министар.

Члан 24.

(1) Заштита од зрачења спроводи се примјеном система мјера којима се спречава угрожавање животне средине и здравље људи од дејстава зрачења која потичу из јонизујућих и нејонизујућих извора и отклањају последице емисија које извори зрачења емитују или могу да емитују.

(2) Правно и физичко лице може да производи и користи изворе јонизујућих и нејонизујућих зрачења под условима прописаним посебним прописима.

III - ИНФОРМИСАЊЕ И ЕДУКАЦИЈА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 25.

(1) Надлежни органи, овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено и објективно обавјештавају јавност о стању животне средине, односно о појавима које се прате у оквиру мониторинга емисије и имисије, као и мјерама упозорења или развоју загађења која могу

представљати опасност за живот и здравље људи у складу са овим законом и другим прописима.

(2) Јавност има право приступа прописаним регистрама или евиденцијама које садрже информације и податке у складу са овим законом.

Члан 26.

Корисници животне средине дужни су да обављају мјерења оптерећивања и коришћења животне средине која су посљедица њихових дјелатности на начин утврђен овим законом, о чему воде евиденцију и омогућавају надлежним органима приступ тим подацима.

Члан 27.

(1) Обим и врста штете по животну средину, утврђени правоснажном одлуком надлежног органа управе или суда уписују се у јавне евиденције које се воде код Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове.

(2) На основу захтјева власника непокретности, правоснажном одлуком органа управе или суда утврђује се престанак или смањење степена загађености животне средине, а наведена одлука се по службеној дужности доставља органу из става 1. овог члана ради брисања извршеног уписа.

Члан 28.

(1) Министарство, у сарадњи са министарством надлежним за просвјету и културу и министарством надлежним за науку и технологију, израђује и поступа у складу са годишњим образовним плановима у области заштите животне средине којима се унапређује образовање и свијест јавности о заштити животне средине у наставном и ваннаставном програму.

(2) Образовни планови садрже:

а) податке о приступу информацијама из области заштите животне средине,

б) учествовање у одлучивању и остваривању права о питању заштите животне средине и

в) образовне и промотивне активности, акције и програме са циљем јачања бриге и свијести о потреби заштите и одрживог управљања животном средином.

(3) Министарство у сарадњи са министарством надлежним за просвјету и културу и министарством надлежним за науку и технологију, обезбјеђује континуирану сарадњу, заједничке активности и подршку програмима и активностима, као и редовну обуку удружења и фондација.

Члан 29.

(1) Министарство, у сарадњи са министарством надлежним за науку и технологију, координише подршку и процјену научних истраживања и техничког развоја којим се омогућава истраживање стања животне средине.

(2) Студија усмјерена на истраживање стања животне средине и развоја заштите животне средине предмет је приоритетне подршке.

Члан 30.

Министарство сарађује са министарством надлежним за просвјету и културу, као и другим министарствима и осигурава стручну едукацију о животnoj средини и омогућава унапређивање знања на трајном основу.

Члан 31.

(1) Републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе дужни су да извршавају обавезе из члана 30. овог закона посредством институција за образовање, у сарадњи са удружењима и фондацијама и другим стручним институцијама које промовишу здраву животну средину.

(2) Републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе дужни су да пружају подршку образовним и научним институцијама, вјерским заједницама, стручним организацијама и удружењима да би могли дјелотворније спроводити своје образовне дјелатности.

Члан 32.

(1) Унапређивање сарадње и комуникације заинтересованих страна, те остваривање ширег друштвеног, научног и стручног основа за заштиту животне средине, врши Савјетодавно вијеће за заштиту животне средине (у даљем тексту: Вијеће), које је основала Влада, а у циљу пружања савјета Влади и министру надлежном за питања заштите животне средине. Вијеће има консултативну и савјетодавну улогу.

(2) Вијеће се састоји од девет чланова, и то:

а) представника удружења и фондација за заштиту животне средине,

б) представника организација и установа који заступају стручне и економске интересе и

в) представника научних кругова именованих од председника Академије наука и умјетности Републике Српске.

(3) У сарадњи са надлежним министарством, Вијеће доноси пословник о свом раду и заузима ставове према програмима, плановима и другим питањима која се тичу заштите животне средине.

(4) Влада именује председавајућег Вијећа из реда чланова Вијећа на годину дана.

(5) Министар надлежан за заштиту животне средине је копредседавајући Вијећа.

(6) Организовање рада Вијећа координише надлежно Министарство.

IV - УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 33.

(1) Министарство, самостално или у сарадњи са удружењима и фондацијама, промовише заштиту животне средине и пружа информације о животnoj средини на транспарентан начин, коришћењем публикација у штампаној и електронској форми које су лако доступне јавности, као и коришћењем средстава јавног информисања.

(2) У случају непосредне опасности по људско здравље или животну средину, Министарство самостално или у сарадњи са удружењима и фондацијама све податке које посједује благовремено доставља заинтересованој јавности угрожених подручја ради предузимања мјера за спречавање или ублажавање штете која произлази из одређене опасности.

Члан 34.

Информација о животnoj средини у смислу овог закона је информација у писаној, визуелној, аудио, електронској или било којој другој материјалној форми о:

а) стању, заштити, одрживом коришћењу или унапређивању елемената животне средине, као што су ваздух, вода, земљиште, пејзаж, простор и природна подручја, биодиверзитету и његовим компонентама и међудјеловању ових елемената,

б) факторима као што су супстанце, енергија, бука и радијација, дјелатности и административне мјере, споразуми о заштити животне средине, планови и програми, који утичу или постоји вјероватноћа да ће утицати на елементе животне средине из тачке а) овог члана и анализа трошкова и корисних ефеката и друге економске анализе и претпоставке које се користе у одлучивању у животnoj средини и

в) стању здравља становништва и безбједности, животним условима, културним добрима и грађевинама, у мјери у којој су или би могли да буду под утицајем стања елемената животне средине или преко ових елемената под утицајем фактора, дјелатности или мјера наведених у тачки б) овог члана.

Члан 35.

Приступ јавности информацијама, учествовање у одлучивању и заштити права из области заштите животне сре-

дине имају сва физичка лица без обзира на држављанство, националност или мјесто пребивалишта и правна лица без обзира на сједиште.

Члан 36.

(1) Надлежни органи морају обезбиједити да информације о животnoj средини учине доступним јавности, као и копију документације која садржи такву информацију.

(2) Захтјев за приступ информацијама о животnoj средини мора бити у писаној форми. У захтјеву се не морају навести разлози због којих се тражи информација.

(3) Одговор на захтјев мора бити у писаној форми, осим у сљедећим случајевима:

а) ако је оправдано да орган управе достави тражене информације у другој форми, с тим да постоји обавеза органа да образложи разлог због којег се информација доставља у другој форми или

б) уколико је информација доступна јавности у другој форми.

(4) Информације о животnoj средини достављају се најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтјева за приступ информацијама.

(5) Одговор о одбијању захтјева даје се у писаној форми у року од 15 дана од дана подношења захтјева за приступ информацијама.

Члан 37.

(1) Захтјев за приступ информацијама о животnoj средини одбија се уколико:

а) органи управе не посједују тражене информације о животnoj средини,

б) је захтјев очигледно неоснован или не садржи довољно података у вези са траженом информацијом и

в) се захтјев тиче материјала који је у фази припреме или се тиче унутрашње комуникације органа управе гдје је такво изузимање од давања информације предвиђено неким другим законом, узимајући у обзир нарушавање општег интереса давањем информације, или је информација већ достављена представницима удружења и фондација, заинтересованом становништву односног подручја и штампи због колективног јавног интереса. У том случају надлежни орган управе ће упутити подносиоца захтјева гдје може добити потребне информације.

(2) Захтјев за приступ информацијама о животnoj средини може бити одбијен уколико би давање информација имало штетан утицај на:

а) међународне односе, одбрану или општу безбједност,

б) ток поступка, право лица на праведно суђење и могућност органа управе да спроведе кривични или дисциплински поступак,

в) повјерљивост информација које се тичу трговине и индустрије и информације о емисијама које су битне за заштиту животне средине, уколико је то утврђено посебним прописом с циљем заштите економских интереса,

г) права интелектуалне својине,

д) повјерљивост личних података и/или документа који се односе на физичка лица у случају да та лица нису дала сагласност за откривање датих информација јавности, уколико је то утврђено законом,

ђ) интересе трећег лица које је обезбиједило тражене информације а да на то није било обавезно и уколико то лице не да сагласност за откривање датог материјала и

е) животну средину на коју се информације односе, као што су мјеста узгоја ријетких врста.

(3) Разлог за одбијање захтјева за приступ информацијама из става 2. овог члана мора бити образложен. Уколико орган управе не посједује тражене информације, дужан је да у најкраћем могућем року проследи захтјев органу управе који би могао имати тражене информације и о томе обавијести подносиоца захтјева.

Члан 38.

(1) Трошкове пружања информација сноси подносилац захтјева за приступ информацијама о животnoj средини.

(2) Трошкови из става 1. овог члана су стварни трошкови умножавања и трошкови које надлежни орган има у случајевима у којима мора да спроведе истраживање или неке друге активности на које није обавезан законом.

Члан 39.

(1) Надлежни органи ће осигурати учешће јавности у:

а) поступцима процјене утицаја пројеката на животну средину и

б) поступцима издавања еколошких дозвола.

(2) Надлежни органи ће примјенити одредбе овог члана и на одлуке о предложеним дјелатностима које нису наведене у ставу 1. овог члана које могу да имају значајан утицај на животну средину.

(3) Одредбе овог члана не примјењују се у случају доношења одлука о дјелатностима које служе одбрани Републике.

(4) Након покретања поступка из става 1. овог члана, заинтересована јавност ће бити обавијештена посредством средстава јавног информисања о:

а) предложеним дјелатностима и поднесеном захтјеву;

б) предвиђеном поступку, укључујући доступне информације о:

1) покретању поступка,

2) могућности за учешће јавности,

3) времену и мјесту јавне расправе ако је предвиђена,

4) надлежним органима од којих се могу добити битне информације и код којих јавност може извршити приступ битним информацијама,

5) надлежним органима или другом званичном органу којима се могу поднијети примједбе и питања као и временски рок за подношење примједба или питања,

б) стању животне средине и

7) чињеници да је дата дјелатност подложна ентитетском или прекограничном поступку процјене утицаја на животну средину.

(5) Заинтересована јавност ће бити обавијештена о времену поступка извођења доказа, као и о томе да се у року од 30 дана од дана покретања поступка могу поднијети докази и чињенице које су од утицаја на предложено дјелатност из става 1. овог члана.

Члан 40.

(1) Надлежни орган ће, на захтјев заинтересоване јавности, заинтересоване стране или органа омогућити бесплатан увид у све информације које су релевантне за доношење одлука из члана 39. овог закона.

(2) Увид се односи на:

а) опис локације, физичких и техничких карактеристика предложене активности укључујући процјену очекиваних емисија,

б) опис значајних утицаја предложене активности по животну средину,

в) опис мјера које су предвиђене за спречавање и/или смањење тих утицаја, укључујући емисије,

г) кратак нетехнички резиме наведених података,

д) приказ основних алтернативних рјешења проучених од подносиоца захтјева и

ђ) основне извјештаје и стручна мишљења која су припремили органи из члана 65. став 1. овог закона.

(3) Заинтересована јавност, заинтересована страна или орган могу, у року од 30 дана од дана увида у информације из става 2. овог члана, у писаној форми поднијети примједбе, сугестије или мишљења које ће надлежни орган размотрити приликом доношења одлуке.

(4) Надлежни орган може, у случају изузетно сложених питања, на захтјев заинтересоване јавности, заинтересоване стране или органа продужити рок из става 3. овог члана за највише 30 дана.

(5) Надлежни орган обавјештава јавност о донесеној одлуци, као и разлозима на којима се одлука заснива.

Члан 41.

Свако лице које сматра да његов захтјев за приступ информацијама није разматран, да је неосновано одбијен, да на њега није у потпуности или правилно одговорено има право покретања поступака за заштиту својих права.

Члан 42.

(1) Представници заинтересоване јавности, заинтересоване стране или органа који су учествовали у поступку одлучивања из члана 39. овог закона могу да користе правна средства против донесене одлуке.

(2) Представници заинтересоване јавности, заинтересоване стране или органа поред права учествовања у поступцима издавања дозвола и процјене утицаја на животну средину имају право, уколико се неко понаша супротно принципима заштите животне средине прописаним овим законом, покренути поступак заштите својих права пред надлежним органима.

V - ПЛАНИРАЊЕ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 43.

(1) У Републици Српској се доносе сљедећи плански документи о заштити животне средине:

а) Стратегија заштите животне средине (у даљем тексту: Стратегија) и

б) План заштите животне средине јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: локални план).

(2) Стратегија дугорочно одређује и усмјерава циљеве управљања животном средином на начелима одрживог развоја у складу са укупним привредним, друштвеним, социјалним и културним развојем на подручју Републике.

(3) Стратегија садржи основе за усмјеравање и усклађивање привредних, техничких, научних, образовних, организационих и других мјера, те мјера спровођења међународних обавеза ради заштите животне средине.

(4) Локални план мора бити усклађен са Стратегијом.

(5) Стратегију спроводе надлежни републички органи управе и организације, а локалне планове спроводе надлежни органи јединице локалне самоуправе, на начин и под условима прописаним законом и прописима донесеним на основу закона.

(6) Сви плански документи заштите животне средине доносе се на период од шест година.

Члан 44.

(1) Стратегија нарочито садржи:

а) податке о стању животне средине по појединим елементима животне средине, те оцјену стања животне средине,

б) начела и мјере за одређивање циљева и приоритета,

в) приказ врста и извора притисака на животну средину,

г) основне циљеве и смјернице за cjеловито управљање животном средином,

д) основне циљеве и мјере за спровођење заштите животне средине у cjелини, по елементима животне средине и просторним cjелинама, те приоритетне мјере заштите,

ђ) преглед просторних cjелина на којима је потребно спровести санацију угрожене животне средине и основне услове за њено спровођење,

е) основне смјернице за управљање ризицима, спречавање и надзирање опасности од несрећа великих размјера,

ж) основ осигурања најповољнијих техничких, производних и привредних мјера управљања животном средином,

з) краткорочне и дугорочне мјере за спречавање и ограничавање загађења животне средине и редослијед њиховог остваривања с роком извршавања,

и) основ мониторинга животне средине у складу са обавезама преузетим међудржавним уговором,

ј) изворе и процјену потребних средстава за спровођење мјера заштите животне средине,

к) анализу трошкова и користи за спровођење мјера заштите животне средине,

л) основ равномјерног привредног развоја и ефикасне заштите животне средине,

љ) основ усмјеравања и унапређивања образовања на подручју заштите животне средине,

м) основ усмјеравања научноистраживачког рада на подручју заштите животне средине,

н) поступак провјере остварења циљева, смјерница и мјера заштите животне средине и

њ) друге потребне податке.

(2) Стратегија, осим података из става 1. овог члана, може да садржи и стратешка документа о заштити ваздуха и природе, управљања отпадом и другим саставним елементима животне средине и утицајима на животну средину, који се доносе на основу посебних закона.

(3) Стратегију припрема Министарство у сарадњи са другим надлежним министарствима.

(4) Стратегију доноси Народна скупштина Републике Српске на приједлог Владе.

Члан 45.

(1) Реализација Стратегије остварује се акционим планом за реализацију стратегије, који доноси Влада.

(2) Акциони план садржи:

а) мјере и активности,

б) начин спровођења мјера,

в) редослијед остваривања мјера,

г) рок извршавања,

д) носиоце спровођења и

ђ) пројекте и процјену средстава за спровођење плана са назначеним изворима финансирања.

Члан 46.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да припреми и донесе локалне планове у складу са Стратегијом.

(2) Локални план садржи дугорочне мјере и активности заштите животне средине, који су од интереса и у надлежности јединице локалне самоуправе.

(3) Локални план садржи:

а) податке о стању животне средине по појединим елементима животне средине, те оцјену стања животне средине,

б) мјере за предвиђање, спречавање и ограничавање загађења животне средине,

в) субјекте који су дужни да спроводе мјере и овлашћења у вези са спровођењем мјера заштите животне средине,

г) смјернице и мјере за очување и унапређивање заштите животне средине,

д) мониторинг животне средине и оцјену потребе успостављања мреже за додатни мониторинг животне средине,

ђ) начин спровођења интервентних мјера у ванредним случајевима загађења животне средине,

е) рокове за предузимање појединих мјера,

ж) изворе финансирања за спровођење појединих мјера и процјену потребних средстава и

з) друге потребне податке.

Члан 47.

(1) За потребе остваривања циљева Стратегије и акционог плана, те због cjеловитог увида у стање животне сре-

дине, израђује се извјештај о стању животне средине сваке двије године.

(2) Извјештај из става 1. овога члана садржи:

- а) податке о стању животне средине у Републици,
- б) податке о утицају појединих дјелатности на животну средину,
- в) податке о неповољним утицајима на животну средину,
- г) стање притисака на животну средину,
- д) оцјену спроведених мјера и њихову ефикасност,
- ђ) преглед остваривања циљева Стратегије,
- е) оцјену о коришћењу финансијских средстава за заштиту животне средине,
- ж) процјену потребе израде нових или измјене и допуне постојећих докумената и
- з) друге важне податке за заштиту животне средине.

(3) Извјештај из става 1. овог члана Влада подноси Народној скупштини Републике Српске.

(4) Ради остваривања локалних планова скупштина јединице локалне самоуправе, на приједлог одјељења надлежног за заштиту животне средине, донијела је извјештај о стању животне средине за подручје јединице локалне самоуправе, сваке двије године.

(5) На основу поднесених извјештаја надлежне скупштине могу измијенити или допунити одговарајућа планска документа.

VI - СТРАТЕШКА ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 48.

(1) Стратешка процјена утицаја на животну средину (у даљем тексту: стратешка процјена) врши се за планове, програме и основе (у даљем тексту: планови и програми) у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и биљног и животињског свијета, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процјена утицаја на животну средину.

(2) За планове и програме којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измјена планова и програма које не захтијевају прописани поступак усвајања, као и за планове и програме који нису наведени у ставу 1. овог члана, одлуку којом се утврђује обавеза спровођења стратешке процјене доноси орган надлежан за припрему плана и програма уколико, према критеријумима прописаним посебним прописом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

(3) Критеријуме на основу којих се одлучује о спровођењу стратешке процјене за планове и програме из става 2. овог члана министар утврђује посебним прописом.

Члан 49.

Обавеза прописана чланом 48. овог закона не односи се на планове и програме намијењене безбједности Републике, на планове ублажавања и отклањања посљедица елементарних непогода и на финансијске и буџетске планове.

Члан 50.

(1) Стратешке процјене које се израђују за планове и програме на различитим нивоима морају бити међусобно усклађене и усклађене са процјенама утицаја пројеката на животну средину, као и плановима и програмима заштите животне средине.

(2) Основ стратешке процјене чини план или програм којим се утврђује оквир за развој одређеног сектора, односно његове карактеристике, циљеви и просторни обухват.

Члан 51.

Стратешка процјена спроводи се у следећим фазама:

- а) фаза припремних радњи, која обухвата:
  - 1) одлучивање о изради стратешке процјене,
  - 2) избор носиоца израде извјештаја о стратешкој процјени и
  - 3) учешће заинтересованих органа и организација;
- б) фаза припреме извјештаја о стратешкој процјени;
- в) фаза консултација, која обухвата:
  - 1) учешће заинтересованих органа и организација,
  - 2) учешће јавности,
  - 3) консултације са заинтересованим органима, организацијама и јавности другог ентитета, односно Брчко Дистрикта, или друге земље, уколико извршење плана и програма може имати утицај на животну средину другог ентитета, Брчко Дистрикта или друге земље,
  - 4) извјештај о резултатима учешћа заинтересованих органа и организација и јавности и
  - г) фаза оцјене извјештаја о стратешкој процјени, која подразумијева издавање мишљења Министарства о извјештају о стратешкој процјени, које узима у обзир резултате консултација са органима и организацијама, те са јавности и посебно консултације вођене са представницима другог ентитета, Брчко Дистрикта или друге државе.

Члан 52.

(1) Одлуку о изради стратешке процјене, за планове и програме из члана 48. став 1. овог закона, доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација и јавности.

(2) Одлука којом се утврђује обавеза спровођења стратешке процјене, за планове и програме из члана 48. став 2. овог закона садржи:

- а) разлоге за вршење стратешке процјене према критеријумима из прописа из члана 48. став 3. овог закона,
- б) резиме питања и проблема који се односе на животну средину у плану и програму који ће бити разматрани у оквиру стратешке процјене,
- в) разлоге за изостављање појединих питања и проблема који се односе на животну средину у плану и програму из стратешке процјене,
- г) елементе извјештаја о стратешкој процјени,
- д) избор и обавезе носиоца израде извјештаја о стратешкој процјени,
- ђ) начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања извјештаја о стратешкој процјени и
- е) друге податке од значаја за израду стратешке процјене.

(3) Одлука којом се одлучује да спровођење стратешке процјене није обавезно, садржи:

- а) податке о врсти плана и програма и разлозима због којих се не израђује стратешка процјена,
- б) критеријуме на основу којих је оцијењено да не постоји могућност значајнијих утицаја на животну средину и
- в) друге релевантне податке на основу којих је одлучено да се не приступи изради извјештаја о стратешкој процјени.

(4) Одлуке из ст. 1. и 2. овог члана чине саставни дио одлуке о припреми плана и програма.

Члан 53.

(1) Орган надлежан за припрему плана и програма одлучује о избору носиоца израде извјештаја о стратешкој процјени, по поступку утврђеном прописом о јавним набавкама.

(2) Носилац израде извјештаја о стратешкој процјени може бити само овлашћено правно лице које испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине утврђене прописом из члана 67. став 3. овог закона.

(3) Министар доноси пропис којим се утврђује садржај извјештаја о стратешкој процјени.

Члан 54.

(1) Орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљење извјештај о стратешкој процјени из члана 53. овог закона.

(2) Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема извјештаја и пратеће документације.

(3) Ако се мишљење не достави у року из става 2. овог члана, сматра се да нема примједба на достављени извјештај о стратешкој процјени.

Члан 55.

(1) Орган надлежан за припрему плана и програма обезбјеђује учешће јавности у поступку разматрања извјештаја о стратешкој процјени прије достављања извјештаја Министарству на мишљење.

(2) Орган надлежан за припрему плана и програма на адекватан начин обавјештава јавност о начину и роковима за вршење увида у садржај извјештаја и о начину и роковима за достављање мишљења, као и о времену и мјесту одржавања јавне расправе у складу са прописом којим се уређује поступак доношења плана и програма.

(3) Јавност разматра извјештај у оквиру излагања плана и програма на јавном увиду и одржавању јавне расправе, ако законом није другачије одређено.

(4) Орган надлежан за припрему плана и програма, у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе, израђује извјештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности.

(5) Извјештај из става 4. овог члана садржи образложење о свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима.

Члан 56.

(1) Орган надлежан за припрему плана и програма ће, у случају да реализација плана и програма може имати значајан утицај на животну средину другог ентитета, Брчко Дистрикта или друге државе или ако други ентитет, Брчко Дистрикт или друга држава чија животна средина може бити значајно угрожена то затражи, обезбиједити да у поступку учешћа заинтересованих органа и организација и јавности, у што краћем року, а најкасније када буде информисана јавност у Републици, други ентитет, Брчко Дистрикт или друга држава, добије на мишљење сљедеће информације:

а) опис плана и програма заједно са свим доступним информацијама о њиховим могућим утицајима,

б) о природи одлуке која може бити донесена и

в) о року у којем и начину на који други ентитет, Брчко Дистрикт или друга држава може да саопшти своје мишљење или своју намјеру да не учествује у поступку консултација.

(2) Резултате консултација и прибављеног мишљења заинтересованих органа и организација и јавности другог ентитета, Брчко Дистрикта или друге државе Министарство узима у обзир приликом давања мишљења о извјештају о стратешкој процјени и о томе сачињава посебан дио образложења мишљења.

Члан 57.

Министарство у року од 30 дана од пријема извјештаја о стратешкој процјени и извјештаја о спроведеним консултацијама, у складу са чл. 54. до 56. овог закона, даје мишљење, узимајући у обзир интересе заштите, очувања и унапређивања животне средине, а нарочито:

а) степен утицаја спровођења плана на животну средину, цијенећи сваки могући појединачни утицај, као и кумулативни утицај на подручју које је обухваћено планом и програмом,

б) мјере и активности које се планирају предузети да би се негативан утицај реализације плана и програма умањило или избјегао,

в) извјештај о спроведеним консултацијама са надлежним органима и организацијама и јавности,

г) извјештај о спроведеним консултацијама са надлежним органима и организацијама и јавности другог ентитета, Брчко Дистрикта и друге државе и

д) начин на који се предвиђа праћење утицаја на животну средину реализације плана и програма, те мјере које ће се предузети ако при реализацији планова и програма буде уочен већи негативан утицај на животну средину него што је то предвиђено или очекивано.

Члан 58.

Прије усвајања плана и програма орган надлежан за припрему плана и програма узима у обзир мишљење Министарства у складу са којим усклађује план и програм са интересима заштите, очувања и унапређивања животне средине.

Члан 59.

(1) Мишљење о извјештају о стратешкој процјени, извјештај о стратешкој процјени, извјештај о резултатима учешћа заинтересованих органа и организација и јавности биће саставни дио документационог основа плана и програма.

(2) Орган надлежан за припрему плана и програма обезбјеђује доступност података из става 1. овог члана посебно усвајања плана и програма под условима одређеним законом.

VII - ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 60.

Процјена утицаја на животну средину подразумијева идентификацију, утврђивање, анализу и оцјену директних и индиректних утицаја пројекта с обзиром на сљедеће елементе и факторе:

а) људе, биљни и животињски свијет,

б) земљиште, воду, ваздух, климу и пејзаж,

в) материјална добра и културно наслеђе и

г) међудјеловање фактора наведених у т. а) до в) овог члана.

Члан 61.

(1) За пројекте који могу имати значајан утицај на животну средину с обзиром на њихову природу, величину или локацију мора се спровести процјена утицаја на животну средину и прибавити рјешење о одобравању студије утицаја на животну средину (у даљем тексту: рјешење о одобравању студије) у складу са овим законом.

(2) Процјена утицаја на животну средину (у даљем тексту: процјена утицаја) спроводи се у двије фазе:

а) у поступку претходне процјене утицаја, у којем се одлучује о:

1) обавези спровођења процјене утицаја,

2) обиму процјене утицаја, ако је спровођење процјене утицаја обавезно и

б) у поступку процјене утицаја на животну средину.

(3) Локацијске услове за пројекте који могу имати значајан утицај на животну средину издаје орган управе надлежан за грађење, по претходно прибављеном рјешењу о утврђивању обавезе спровођења процјене утицаја и обиму процјене утицаја, ако је њено спровођење обавезно.

(4) Одобрење за грађење за пројекте који могу имати значајан утицај на животну средину издаје орган управе надлежан за грађење, по претходно прибављеним рјешењима о одобравању студије или еколошкој дозволи.

Члан 62.

(1) Рјешење о утврђивању обавезе спровођења процјене утицаја и обиму процјене утицаја и рјешење о одобравању студије за поједине пројекте по поступку одређеном овим законом доноси министар.

(2) На питања поступка која нису уређена овим законом примјењује се пропис којим је регулисан општи управни поступак.

Члан 63.

(1) Министар доноси пропис којим се одређују:

а) пројекти за које се обавезно спроводи процјена утицаја и

б) пројекти за које о обавези спровођења процјене утицаја одлучује Министарство на основу критеријума у појединим случајевима о обавези спровођења процјене утицаја и о обиму процјене утицаја.

(2) Осим пројеката утврђених прописом из става 1. овог члана, процјена утицаја на животну средину потребна је и за:

а) значајне промјене на пројектима из става 1. овог члана,

б) пројекте из става 1. овог члана чији раст производње, употреба енергије, коришћење воде, коришћење простора, емисије или производња отпада у задњих десет година прелази 25% и

в) престанак рада постројења и рушење објеката из става 1. овог члана.

Члан 64.

(1) Поступак за претходну процјену утицаја на животну средину покреће се захтјевом који носилац пројекта подноси Министарству (у даљем тексту: захтјев за претходну процјену утицаја).

(2) Уз захтјев за претходну процјену утицаја прилажу се следећи подаци:

а) опис пројекта, укључујући податке о његовој локацији, намјени и величини,

б) опис могућих утицаја пројекта на животну средину у току његове изградње или извођења и у току његовог рада или експлоатације,

в) опис предвиђених мјера за спречавање, смањивање или уклањање штетних утицаја пројекта на животну средину,

г) кратак преглед опција које је носилац пројекта разматрао и навођење разлога за изабрано рјешење, с обзиром на утицаје на животну средину,

д) извод из планског акта,

ђ) информације о могућим тешкоћама на које је наишао носилац пројекта при прикупљању података и

е) нетехнички резиме информација из става 2. овог члана.

(3) Описи из става 2. овог члана дају се стручним техничким језиком, са текстуалним, нумеричким и графичким подацима, а резиме описа нетехничким језиком, на начин који је погодан за информисање надлежних органа, организација и јавности.

(4) Министарство може захтијевати од носиоца пројекта додатне информације о пројекту, којим се утврђује статус странке у поступку, које су му потребне за доношење одлуке о обавези спровођења и обиму процјене утицаја у складу са критеријумима из члана 63. став 1. овог закона.

(5) Рјешење о утврђивању обавезе спровођења процјене утицаја и обиму процјене утицаја из члана 66. овог закона подносилац захтјева за издавање локацијских услова за пројекте из члана 63. став 1. овог закона доставља надлежном органу уз захтјев за издавање локацијских услова.

Члан 65.

(1) У поступку разматрања и одлучивања о захтјеву за претходну процјену утицаја Министарство је обавезно да

достави копију захтјева и обезбједи увид у приложена документа ради прибављања мишљења следећим субјектима:

а) органу управе надлежном за послове грађења у јединици локалне самоуправе на чијем подручју би се пројекат изводио, у случајевима када је Министарство надлежно за издавање локацијских услова;

б) органима управе и организацијама надлежним за заштиту елемената животне средине, који извођењем пројекта могу бити изложени његовом значајном утицају, и то:

1) органима надлежним за заштиту природе,

2) органима надлежним за заштиту културно-историјског и природног наслеђа,

3) органима надлежним за пољопривреду, шумарство, водопривреду,

4) органима надлежним за заштиту здравља,

5) другим заинтересованим органима и

в) органу надлежном за заштиту животне средине другог ентитета и Брчко Дистрикта, ако је ријеч о пројекту са значајним утицајем на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта или друге државе, у складу са чл. 75. до 79. овог закона.

(2) Субјекти из става 1. овог члана дају мишљење Министарству у року од 30 дана од дана пријема копије захтјева у писаној форми у вези са захтјевом и о приложеној документацији, посебно о обиму процјене утицаја и садржају студије у вези са утицајем на елементе животне средине за чију заштиту су надлежни, уколико сматрају да је спровођење процјене утицаја потребно.

Члан 66.

(1) О захтјеву за претходну процјену утицаја Министарство одлучује рјешењем, којим утврђује обавезу подносиоца захтјева да спроведе процјену утицаја пројекта и прибави студију о процјени утицаја на животну средину (у даљем тексту: студија утицаја) и одређује оквирни обим и садржај студије или утврђује да спровођење процјене утицаја и прибављање студије није обавезно.

(2) Обим и садржај студије утицаја одређује се према специфичним карактеристикама појединог пројекта у складу са прописом из члана 68. став 1. овог закона и критеријумима одређеним у посебном пропису из члана 63. став 1. овог закона, узимајући у обзир и одредбе члана 75. став 1. и члана 79. овог закона.

(3) Приликом доношења рјешења о обавези спровођења процјене утицаја и обиму процјене утицаја Министарство је дужно да размотри и узме у обзир благовремено примљена мишљења из члана 65. став 2. овог закона.

(4) Рјешење из става 3. овог члана доноси се у року од 60 дана од дана пријема захтјева.

(5) Министарство у року од 15 дана од дана уручења рјешења о обавези спровођења процјене утицаја и обиму процјене утицаја носиоцу пројекта доставља рјешење субјектима из члана 65. став 1. овог закона и поставља га на интернет-страницу Министарства или Владе у периоду од 30 дана.

Члан 67.

(1) У року од шест мјесеци од добијања рјешења из члана 66. став 1. носилац пројекта је обавезан да поднесе захтјев за израду студије овлашћеном правном лицу из става 2. овог члана за дјелатности одређене локацијским условима и рјешењем о утврђивању обавезе спровођења процјене утицаја и прибављања студије утицаја.

(2) Студију утицаја израђује овлашћено правно лице које испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

(3) Министар посебним прописом утврђује услове за обављање дјелатности из става 2. овог члана.

(4) Министарства и други органи и организације са надлежностима и одговорностима или јавним овлашћењима

ма у области заштите животне средине морају носиоцу пројекта омогућити приступ подацима који су му потребни за израду студије утицаја, ако са њима располажу.

Члан 68.

(1) Министар доноси пропис којим се утврђује садржај студије утицаја на животну средину.

(2) Поред садржаја утврђених у пропису из става 1. овог члана, студија утицаја по потреби може да садржи и посебан дио, у којем се даје кратак преглед примљених мишљења заинтересованих органа у складу са чланом 65. овог закона и образложење да ли и на који начин су примљена мишљења била узета у обзир приликом израде студије утицаја.

(3) Студија утицаја садржи посебни дио који се односи на могући утицај пројекта на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта или прекогранични утицај у складу са чланом 75. став 1, односно чланом 79. овог закона.

Члан 69.

(1) Носилац пројекта доставља студију утицаја у два примјерка у писаној форми и четири примјерка у електронској форми Министарству, уз захтјев за доношење рјешења о одобравању студије утицаја, у року од 30 дана од дана пријема студије од овлашћеног правног лица.

(2) По пријему захтјева из става 1. овог члана, Министарство је обавезно да у року од 15 дана достави копију захтјева за одобравање студије утицаја субјектима из члана 65. став 1. овог закона који у року од 30 дана дају мишљење у писаној форми о захтјеву и студији утицаја, посебно о садржају студије утицаја.

(3) У року од 15 дана од дана подношења захтјева за одобравање студије утицаја Министарству, носилац пројекта обавезан је да обавијести јавност и заинтересовану јавност о поднесеном захтјеву за одобравање студије утицаја обавјештењем у једном од дневних листова у Републици доступним на територији локалне заједнице у којој се пројекат планира.

(4) Обавјештење из става 3. овог члана садржи сљедеће информације:

- а) основне информације о захтјеву,
- б) резиме садржаја и закључке студије утицаја,
- в) вријеме и мјесто на којем се обезбјеђује бесплатан увид јавности у захтјев и студију утицаја,
- г) предвиђено вријеме и мјесто одржавања јавне расправе о студији утицаја,
- д) рок за подношење писаних мишљења о захтјеву и студији утицаја,
- ђ) адреса на коју се могу доставити мишљења из тачке д) овог члана и
- е) чињенице да је ријеч о пројекту са могућим утицајем на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта.

(5) Носилац пројекта дужан је да обезбиједи заинтересованој јавности бесплатан увид у захтјев за одобравање студије утицаја и студију утицаја у јединици локалне самоуправе у којој се налази локација датог пројекта од дана објављивања обавјештења из става 3. овог члана до истека рока за давање примједба и мишљења из члана 70. став 5. овог закона.

(6) Носилац пројекта обавезан је да организује јавну расправу у јединици локалне самоуправе у којој се налази локација датог пројекта, најкасније у року од 60 дана од дана подношења захтјева за одобравање студије утицаја Министарству.

(7) Позив на јавну расправу мора бити објављен најмање 15 дана прије одржавања јавне расправе.

Члан 70.

(1) Носилац пројекта организује јавну расправу о студији утицаја у јединици локалне самоуправе у којој се налази локација датог пројекта.

(2) У јавној расправи обавезно учествује представник Министарства, који и води јавну расправу.

(3) Стручњаци и представници заинтересованих јединица локалне самоуправе присуствују јавној расправи и дају мишљење, а сва остала лица која присуствују јавној расправи дају примједбе на начин који одреди представник надлежног органа.

(4) Носилац пројекта припрема и доставља Министарству записник са јавне расправе у року од осам дана након њеног одржавања.

(5) Заинтересована јавност може у року од 30 дана од дана одржавања јавне расправе поднијети носиоцу пројекта примједбе и мишљење у вези са захтјевом и студијом утицаја, у писаној форми.

Члан 71.

(1) Након истека рока из члана 70. став 5. овог закона носилац пројекта обавезан је да у наредних 15 дана достави Министарству примљене примједбе у вези са захтјевом и студијом утицаја и свој прелиминарни стручни став према примљеним примједбама.

(2) Министарство у року од 15 дана просљеђује носиоцу пројекта своју оцјену о примљеним примједбама заинтересоване јавности, о прелиминарном стручном ставу носioca пројекта и свој став према примљеним примједбама заинтересованих органа, те по потреби налаже носиоцу пројекта да изврши измјене и допуне студије утицаја.

(3) Министарство одређује носиоцу пројекта рок који не може бити дужи од 30 дана да поднесе допуњену студију, укључујући и посебни дио студије утицаја из члана 68. став 2. овог закона.

Члан 72.

(1) Министарство повјерава ревизију студије утицаја овлашћеном правном лицу које испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине (у даљем тексту: ревидент).

(2) Ревизијом студије утицаја провјерава се стручни квалитет студије утицаја, а посебно:

а) усклађеност обима и садржаја студије утицаја са рјешењем из члана 66. овог закона, законским и подзаконским актима из области заштите животне средине, техничким нормативима и стандардима који се односе на активност планирану пројектом и са републичким стратешким планом заштите животне средине и програмима заштите животне средине јединица локалне самоуправе на чијем подручју би се пројекат изводио, ако су та документа донесена,

б) извори и тачност података који су наведени у студији утицаја,

в) стручна основаност описа, анализа и оцјена закључака и ставова датих у студији утицаја о постојећем стању животне средине, могућим утицајима на животну средину, мјерама за уклањање, смањење или спречавање штетних утицаја на животну средину и друго и

г) постојање, обим и квалитет посебног дијела студије утицаја из члана 68. став 2. овог закона.

(3) Носилац израде студије не може вршити ревизију из става 1. овог члана, као и сљедећа лица:

а) подносилац захтјева,

б) лица која код подносиоца захтјева раде по основу радног односа или уговора,

в) лица која код овлашћеног правног лица које је израдио студију раде по основу радног односа или уговора и

г) брачни другови, крвни сродници до четвртог степена сродства и сродници по тазбини до другог степена сродства лица наведених у т. а) до в) овог става.

(4) Ревидент подноси Министарству извјештај о ревизији, који садржи стручну оцјену студије утицаја, евентуалне примједбе на квалитет и потпуност студије и упутства за уклањање тих недостатака.

(5) Извјештај о ревизији Министарство доставља носиоцу пројекта.

(6) Носилац пројекта обавезан је да достави Министарству студију утицаја у коначном облику у складу са примједбама и упутствима из извјештаја о ревизији, у року који одреди министарство, али не дужем од 15 дана.

Члан 73.

(1) Рјешење о одобравању студије доноси Министарство у року од 60 дана од дана пријема студије утицаја у коначном облику из члана 72. став 6. овог закона.

(2) Рјешењем о одобравању студије утврђује се посебно:

а) да је студија утицаја израђена у складу са овим законом,

б) да је носилац пројекта обавезан да предузме мјере за заштиту животне средине које су утврђене у студији утицаја и

в) да се студија утицаја сматра саставним дијелом рјешења о одобравању студије.

(3) У образложењу рјешења о одобравању студије наводи се да ли су и које су примједбе заинтересованих органа и заинтересоване јавности узете у обзир, прибављене на основу члана 70. став 5. овог закона, као и примједбе другог ентитета, Брчко Дистрикта или друге државе, прибављене на основу члана 69. став 2, члана 76. став 5. и члана 79. овог закона.

(4) Рјешење о одбијању студије издаје се уколико се утврди да:

а) би пројекат могао изазвати значајан негативан утицај на животну средину, односно да би пројекат могао у знатној мјери угрозити животну средину,

б) пројекат није у складу са планом заштите животне средине на међуентитетском и ентитетском нивоу или

в) пројекат није у складу са међународним обавезама Босне и Херцеговине о питању заштите животне средине.

(5) Рјешење о одобравању студије престаје да важи ако носилац пројекта не прибави одобрење за грађење или еколошку дозволу, односно другу одлуку у складу са посебним прописима у року од двије године од дана пријема рјешења.

(6) Важење рјешења о одобравању студије може се посебним рјешењем, по захтјеву носиоца пројекта, продужити још за годину дана, и то из разлога неуажурности органа за доношење одлука из става 5. овог члана и ако се нису промијенили услови према којима је издато рјешење.

(7) Министарство у року од 15 дана од дана уручења рјешења о одобравању студије носиоцу пројекта доставља рјешење субјектима из члана 65. став 1. овог закона и поставља га на интернет-страницу Министарства или Владе у периоду од 30 дана.

Члан 74.

Трошкове обавјештавања и омогућавања учешћа јавности у поступцима процјене утицаја и трошкове ревизије студије утицаја сноси носилац пројекта.

Члан 75.

(1) Када Министарство оцијени да пројекат може имати значајан утицај на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта, или по њиховом захтјеву, одредиће рјешењем из члана 66. овог закона обавезу израде посебног дијела студије о могућим утицајима на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта.

(2) Када пројекат може имати значајан утицај на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта, носилац пројекта о томе обавјештава Министарство.

Члан 76.

(1) Када Министарство у поступку претходне процјене установи да је ријеч о пројекту са могућим утицајем на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта, доставиће надлежном органу другог ентитета, односно Брчко Дистрикта обавјештење, које садржи:

а) опис пројекта са доступним информацијама о могућем утицају на животну средину другог ентитета, односно Брчко Дистрикта,

б) информацију да Министарство води поступак претходне процјене утицаја пројекта и да ће донијети рјешење о обавези спровођења процјене утицаја, као и о обиму процјене, ако је њено спровођење обавезно и

в) рок у којем се други ентитет, односно Брчко Дистрикт може изјаснити да ли су му потребне додатне информације ради достављања мишљења у поступку претходне процјене, односно и у евентуалном поступку издавања еколошке дозволе.

(2) У случају из става 1. тачка в) овог члана Министарство ће надлежном органу другог ентитета, односно Брчко Дистрикта прослиједити:

а) захтјев за претходну процјену утицаја и приложена документа у поступку претходне процјене утицаја или

б) захтјев за издавање рјешења о одобрењу студије и студију утицаја, те обавјештење о времену и мјесту одржавања јавне расправе у поступку издавања рјешења о одобравању студије.

(3) У поступцима из става 2. овог члана, Министарство ће надлежном органу другог ентитета или Брчко Дистрикта оставити рок за достављање мишљења.

(4) Рок из става 3. овог члана не рачуна се у рок за издавање рјешења о обавези спровођења процјене утицаја и обиму процјене утицаја, као ни у рок за издавање рјешења о одобравању студије, а мишљења о захтјеву за претходну процјену утицаја и приложеним документима која је доставио надлежни орган другог ентитета или Брчко Дистрикта, у складу са ставом 3. овог члана, Министарство ће размотрити приликом доношења рјешења из члана 66. овог закона.

(5) Мишљења о захтјеву за издавање рјешења о одобравању студије и о студији утицаја које је доставио надлежни орган другог ентитета или Брчко Дистрикта, у складу са ставом 3. овог члана, Министарство ће размотрити приликом одобравања студије утицаја и издавања рјешења о одобравању студије.

(6) У поступку издавања рјешења о одобравању студије Министарство ће омогућити учешће у јавној расправи представника из другог ентитета или Брчко Дистрикта на које пројекат може имати утицај, као и представника надлежног органа другог ентитета или Брчко Дистрикта.

(7) Рјешење из члана 66. овог закона и рјешење о одобравању студије за пројекте са могућим утицајем на животну средину другог ентитета или Брчко Дистрикта доставља се надлежном органу другог ентитета или Брчко Дистрикта.

Члан 77.

(1) Уколико би пројекат који се планира или изводи у другом ентитету или Брчко Дистрикту могао имати значајан утицај на животну средину у Републици, Министарство ће доставити надлежном органу другог ентитета или Брчко Дистрикта захтјев за достављање потребних информација и докумената у вези са тим пројектом.

(2) Министарство, након прикупљених информација и докумената из става 1. овог члана доставља мишљење о утицајима пројекта на животну средину Републике и предузима све неопходне мјере да би се обезбиједило да заинтересовани органи и јавност могу учествовати у процјени утицаја тог пројекта на животну средину Републике.

(3) Министарство ће обезбиједити да надлежни орган другог ентитета или Брчко Дистрикта размотри мишљења заинтересованих органа и јавности из става 2. овог члана.

Члан 78.

Уколико ентитети и Брчко Дистрикт утврде детаљније дефинисан поступак за пројекте који могу имати утицај на ентитете или Брчко Дистрикт, Министарство ће у тим поступцима примјењивати одредбе тог поступка.

Члан 79.

Уколико пројекти могу имати прекогранични утицај на другу државу, Министарство ће поступати у смислу одреба чл. 75. до 78. овог закона, када за то постоји обавеза на

основу међународних уговора или споразума, начела реци-прочитета или званичних политичких договора.

VIII - ИЗДАВАЊЕ ЕКОЛОШКИХ ДОЗВОЛА И СПРЕЧАВАЊЕ НЕСРЕЋА ВЕЛИКИХ РАЗМЈЕРА

Члан 80.

(1) Еколошком дозволом налажу се мјере за спречавање или, када то није изводљиво, смањење емисија у ваздух, воду и земљиште и спречавање стварања отпада, да би се остварио висок ниво заштите животне средине као цјелине.

(2) Еколошка дозвола се не издаје за истраживачке активности, развојне активности или тестирање нових производа и процеса.

Члан 81.

(1) Министар доноси пропис којим утврђује постројења која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу.

(2) За постројења за која је потребна еколошка дозвола или на која се односе одредбе у вези са контролом опасности од несрећа великих размјера надлежни су сљедећи органи:

а) Министарство:

1) за велика и средња постројења изнад прагова који су утврђени прописом из става 1. овог члана,

2) за постројења која су наведена у пропису из става 1. овог члана у оквиру одредаба о спречавању несрећа великих размјера и

б) локални орган управе надлежан за заштиту животне средине за мања постројења, односно постројења која су испод прагова утврђених прописом из става 1. овог члана.

Члан 82.

(1) Еколошка дозвола може да обухвати два или више постројења којима управља једно одговорно лице на истој локацији, с тим да та еколошка дозвола садржи мјере којима се осигурава да свако појединачно постројење испуњава услове прописане овим законом.

(2) Уколико једно одговорно лице посједује двије или више еколошких дозвола за више одвојених постројења на истој локацији, надлежни орган за издавање еколошке дозволе (у даљем тексту: орган надлежан за издавање еколошке дозволе) може замијенити постојеће еколошке дозволе у поступку редовне или ванредне ревизије обједињеном еколошком дозволом.

(3) Обједињена еколошка дозвола ће се односити на иста постројења и у њој ће бити назначени исти услови који су важили за постојеће дозволе.

(4) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе ће замијенити постојеће дозволе са обједињеном еколошком дозволом по службеној дужности само уколико је сам надлежан за сва постројења или по захтјеву одговорног лица таквих постројења.

Члан 83.

(1) Одговорно лице постројења дужно је да допринесе постизању стандарда квалитета животне средине, минимизира прекогранично загађење и заштити ефикасно животну средину као цјелину.

(2) Постројења морају бити изграђена и да раде тако да:

а) се предузму све одговарајуће превентивне мјере тако да се спријечи загађење и да се не проузрокује значајније загађење,

б) се примјењују најбоље расположиве технике,

в) избјегавају продукцију отпада,

г) уколико долази до стварања отпада, количина ће се свести на најмању могућу мјеру или ће се вршити рециклажа или уколико то није технички или економски изводљиво, отпад се одлаже а да се при том избјегава или смањује било какав негативан утицај на животну средину,

д) се енергија и природни ресурси ефикасно користе,

ђ) предузму неопходне мјере за спречавање несрећа и ограничавање њихових посљедица и

е) предузму неопходне мјере након престанка рада постројења да би се избјегао било какав ризик од загађења и да би се локација на којој се постројење налази вратила у задовољавајуће стање.

(3) Услове из става 2. овог члана одговорно лице мора да испуни током изградње, рада и престанка рада постројења.

(4) Обавеза испуњавања услова из става 2. овог члана за постројења за које није потребно прибављање еколошке дозволе и постројења која нису наведена у подзаконском акту из члана 81. став 1. овог закона утврђује се урбанистичко-техничким условима, који чине саставни дио локацијских услова.

Члан 84.

(1) Стандарди квалитета животне средине постижу се примјеном најбољих расположивих техника да би се негативни утицаји погона и постројења или активности спријечили или свели на најмању могућу мјеру, а посебно:

а) успостављањем граничних вриједности емисија за загађујуће материје,

б) примјеном техничких стандарда заштите животне средине за одређени производ, погон, постројење или уређај, опрему и производни поступак који могу проузроковати ризик или опасност по животну средину и

в) одређивањем захтјева за мјерење и мониторинг.

(2) Најбоље расположиве технике утврђују се као техничка упутства за активности која се израђују и ажурирају имајући у виду развој референтних докумената за најбоље расположиве технике.

(3) Министар доноси пропис којим се дефинишу активности за које се утврђују најбоље расположиве технике, однос са референтним документима за најбоље расположиве технике и примјена других докумената о најбољим расположивим техникама, критеријумима за одређивање најбољих расположивих техника, садржају техничких упутстава о најбољим расположивим техникама и доношење одлука и начину рада радних група за израду и ажурирање техничких упутстава о најбољим расположивим техникама.

(4) Техничка упутства припремају радне групе за најбоље расположиве технике чије чланове именује министар.

(5) Све информације о развоју техничких упутстава доступне су јавности.

Члан 85.

(1) Захтјев за издавање еколошке дозволе одговорно лице подноси надлежном органу заједно са доказима, који садрже:

а) податке о постројењу, одговорном лицу и локацији на којој се постројење налази,

б) опис постројења и активности,

в) опис основних и помоћних сировина, осталих супстанци и енергије која се користи или коју производи постројење,

г) опис извора емисија из постројења,

д) опис стања локације на којој се налази постројење,

ђ) опис природе и количине предвиђених емисија из постројења у све дијелове животне средине (ваздух, вода, земљиште), као и идентификацију значајних утицаја на животну средину,

е) опис предложених мјера, технологија и других техника за спречавање или, уколико то није могуће, смањење емисија из постројења,

ж) мјере планиране за мониторинг емисија у животну средину,

з) опис осталих мјера ради усклађивања са основним обавезама одговорног лица, посебно мјера након затварања постројења,

и) опис мјера планираних за праћење емисија у животну средину,

ј) опис алтернативних рјешења у односу на предложене локације и технологију и

к) план управљања отпадом.

(2) Докази за издавање еколошке дозволе садрже нетехнички резиме података наведених у ставу 1. овог члана.

(3) Доказе из става 1. овог члана припремају овлашћена правна лица која испуњавају услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

(4) Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе подносе се у два штампана и оригинално потписана примјерка и у једном електронском примјерку.

Члан 86.

У случају када се за ново постројење или значајну промјену постојећег постројења спроводи процјена утицаја на животну средину, све релевантне информације прикупљене у поступку процјене утицаја прилажу се уз захтјев за издавање еколошке дозволе.

Члан 87.

(1) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе разматра поднесени захтјев и, ако захтјев не садржи прописане податке и/или документацију, затражиће од подносиоца да у року од 30 дана од дана достављања захтјева достави податке, документацију или информације које недостају.

(2) Ако подносилац захтјева не достави тражене податке, документацију и/или информације у одређеном року, орган надлежан за издавање еколошке дозволе ће без одгађања донијети закључак о одбацивању захтјева.

Члан 88.

(1) Министарство обавјештава јавност и заинтересовану јавност о садржају захтјева за издавање еколошке дозволе у једном од дневних листова у Републици, о трошку подносиоца захтјева.

(2) Јединица локалне самоуправе обавјештава јавност и заинтересовану јавност о садржају захтјева из става 1. овог члана путем огласне плоче.

(3) Јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази локација постројења, у својим просторијама, ставља на бесплатан увид заинтересованој јавности захтјев за еколошку дозволу из ст. 1. и 2. овог члана и приложену документацију, од дана објављивања обавјештења из става 1. овог члана, до истека рока из става 4. овог члана.

(4) Заинтересована јавност може у року 30 дана од дана објављивања обавјештења из става 1. овог члана поднијети надлежном органу мишљење о захтјеву и приложеној документацији, у писаној форми.

Члан 89.

(1) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе доноси рјешење о издавању еколошке дозволе и њеном садржају на основу захтјева одговорног лица, приложене документације, као и прибављеног мишљења јединице локалне самоуправе и заинтересоване јавности, у року од 60 дана од дана пријема уредног захтјева за издавање еколошке дозволе.

(2) На питања поступка која нису уређена овим законом примјењује се пропис којим је регулисан општи управни поступак.

Члан 90.

(1) Еколошка дозвола садржи основне обавезе одговорног лица и мјере прописане законима чије одредбе се односе на дато постројење.

(2) Еколошка дозвола обавезно садржи:

а) граничне вриједности емисија за загађујуће материје засноване на важећим прописима или најбољим расположивим техникама,

б) мјере за заштиту земљишта, ваздуха, воде, биљног и животињског свијета,

в) мјере за управљање отпадом које производи постројење,

г) услове за праћење емисија уз одређивање методологије и учесталости мјерења,

д) мјере за довођење на минимум прекограничног загађења и

ђ) мјере за услове живота у ванредним ситуацијама.

(3) Рјешење о еколошкој дозволи доставља се надлежној инспекцији, а ако је за њено издавање надлежно Министарство, и јединици локалне самоуправе, у року од 15 дана од дана доношења рјешења.

(4) Министарство обавјештава заинтересовану јавност о донесеном рјешењу о еколошкој дозволи у једном од дневних листова у Републици, о трошку подносиоца захтјева и на својој интернет-страници.

(5) Јединица локалне самоуправе обавјештава заинтересовану јавност о донесеном рјешењу о еколошкој дозволи путем огласне плоче и на својој интернет-страници.

(6) Обавјештење из ст. 4. и 5. објављује се у року од осам дана од дана уручења рјешења о еколошкој дозволи подносиоцу захтјева и садржи:

а) садржај одлуке и

б) основне разлоге на којима је одлука заснована.

(7) Еколошка дозвола издаје се на период од пет година.

Члан 91.

(1) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе ће одбити захтјев за издавање еколошке дозволе, ако:

а) предметно постројење не испуњава прописане услове,

б) на основу података и документације приложених уз захтјев нису испуњени услови за примјену прописаних стандарда квалитета животне средине и

в) прилози уз захтјев садрже нетачне податке који су од утицаја на издавање еколошке дозволе.

(2) Рјешење о одбијању захтјева за издавање еколошке дозволе орган надлежан за издавање еколошке дозволе доставља одговорном лицу и о томе обавјештава надлежну инспекцију и јединицу локалне самоуправе у року од 15 дана од дана доношења рјешења.

Члан 92.

(1) Одговорно лице постројења које представља извор емисија дужно је да обавља мониторинг емисија, обезбјеђује метеоролошка мјерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику, учествује у трошковима мјерења емисија у зони утицаја по потреби и прати и друге утицаје своје активности на стање животне средине.

(2) Учесталост мониторинга одређује орган надлежан за издавање еколошке дозволе у еколошкој дозволи, у складу са релевантним законским и подзаконским актима.

(3) Учесталост мониторинга за постројења за која се издаје еколошка дозвола орган надлежан за издавање еколошке дозволе одређује и на основу најбољих расположивих техника.

(4) О резултатима мониторинга одговорно лице обавјештава орган надлежан за издавање еколошке дозволе и орган надлежан за вршење инспекцијског надзора на начин одређен еколошком дозволом.

(5) Мониторинг обавља овлашћено правно лице које испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Члан 93.

(1) Када стандард квалитета животне средине захтјева строже мјере у односу на оне које су утврђене посебним прописима, којима су регулисане граничне вриједности емисија, у еколошку дозволу се уноси додатне или строже мјере да би се постигао стандард квалитета животне средине.

(2) Када стандард квалитета животне средине захтијева строже мјере у односу на оне које су оствариве коришћењем најбољих расположивих техника, у еколошку дозволу се укључују додатне или строже мјере да би се постигао стандард квалитета животне средине.

Члан 94.

(1) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе врши сваких пет година ревизију и обнављање издате еколошке дозволе и обнавља дозволу, мијењајући по потреби услове из дозволе.

(2) Одговорно лице постројења дужно је да надлежном органу достави све информације потребне у сврху ревизије услова из еколошке дозволе, што првенствено укључује резултате мониторинга и друге податке.

(3) О извршеној редовној ревизији и обнављању еколошке дозволе јавност се обавјештава посредством интернет-странице надлежног органа на којој се објављује обновљена дозвола.

(4) Обновљена дозвола из става 3. овог члана доставља се надлежној инспекцији и јединици локалне самоуправе у року од 15 дана од дана доношења.

(5) Министар доноси пропис којим се утврђује поступак ревизије и обнављања еколошких дозвола.

Члан 95.

(1) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе врши ванредну ревизију и ажурирање дозволе, уколико:

а) је загађење које ствара дато постројење толико значајно да постојеће граничне вриједности емисије прописане у дозволи морају бити размотрене или нове вриједности морају бити унесене у дозволу,

б) безбједност одвијања рада и активности захтијева коришћење других техника и

в) када је то потребно да би се осигурала усклађеност са новим или ревидираним стандардом квалитета животне средине.

(2) Лице које живи на подручју на којем рад постројења може имати негативан утицај може покренути иницијативу пред надлежним органом за издавање еколошке дозволе за измјену еколошке дозволе.

(3) О извршеној ванредној ревизији јавност се обавјештава посредством интернет-странице надлежног органа на којој се објављује обновљена дозвола.

(4) Обновљена дозвола из става 3. овог члана доставља се одговорном лицу постројења, надлежној инспекцији и јединици локалне самоуправе у року од 15 дана од дана доношења.

Члан 96.

(1) Уколико одговорно лице постројења, током трајања важења издате еколошке дозволе планира промјену природе или функционисања постројења или проширење постројења које може утицати на животну средину, дужно је да о томе обавјести орган надлежан за издавање еколошке дозволе писаном обавијешћу.

(2) Обавјештење из става 1. овог члана садржи податке о постојећем и планираном дијелу постројења, а ови подаци ће укључивати објашњења и друга пропратна документа који су важни за утврђивање.

(3) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе ће прегледати обавјештење и одлучити да ли је предложена промјена значајна.

(4) Уколико су потребни додатни подаци да би се одредило да ли је промјена значајна, орган надлежан за издавање еколошке дозволе ће затражити од одговорног лица да их достави.

(5) Орган надлежан за издавање еколошке дозволе ће одлучити о томе да ли је предложена промјена значајна у року од 30 дана од дана добијања потребних података.

(6) Уколико је промјена идентификована као значајна, орган надлежан за издавање еколошке дозволе ће о томе

обавијестити одговорно лице и позвати га да поднесе нови захтјев за издавање еколошке дозволе који ће садржавати податке о постојећем и планираном дијелу постројења.

(7) Поступак издавања еколошке дозволе из става 6. овог члана врши се у складу са одредбама овог закона којим је прописан поступак издавања еколошке дозволе.

(8) Уколико орган надлежан за издавање еколошке дозволе одлучи позитивно, издаће се еколошка дозвола за цијело постројење.

Члан 97.

(1) Када постројење које посједује еколошку дозволу оконча рад, одговорно лице тог постројења дужно је да о томе обавијести надлежни орган за издавање еколошке дозволе у писаној форми.

(2) Одговорно лице или стечајни управник у случају стечаја информира орган надлежан за издавање еколошке дозволе у писаној форми о испуњавању обавеза из еколошке дозволе које се односе на мјере које су предузете након што је постројење престало да ради ако је покренут поступак ликвидације или стечаја.

(3) Након што орган надлежан за издавање еколошке дозволе утврди да су обавезе из ст. 1. и 2. овог члана извршене, издаје рјешење о престанку важења еколошке дозволе.

Члан 98.

(1) Еколошка дозвола престаје да важи ако:

а) истекне рок на који је издата,

б) одговорно лице то захтијева,

в) се утврди да одговорно лице није обавијестило орган надлежан за издавање еколошке дозволе о значајним промјенама на постројењу,

г) надлежни орган по службеној дужности или на иницијативу инспекцијских и других државних органа, организација и грађана утврди да нису испуњени услови утврђени еколошком дозволом,

д) одговорно лице нема техничких и финансијских средстава за задовољавајуће испуњавање својих обавеза утврђених дозволом,

ђ) се утврди да је одговорно лице у захтјеву за издавање еколошке дозволе поднијело нетачне податке или фалсификовало документа од значаја за издавање еколошке дозволе,

е) постројење за које се издаје еколошка дозвола не ради дуже од четири године,

ж) одговорно лице не врши мониторинг и не доставља податке у року назначеном у еколошкој дозволи,

з) одговорно лице не доставља податке Регистру испуштања и преноса загађујућих материја,

и) одговорно лице не достави надлежном органу документа која су тражена у процесу редовне и ванредне ревизије еколошке дозволе,

ј) одговорно лице не поступи по захтјеву инспектора надлежног за заштиту животне средине према записнику инспектора о извршеном инспекцијском надзору и

к) је покренут стечајни поступак, а активности не настави неко други.

(2) Услови из става 1. овог члана могу бити утврђени и током редовне, односно ванредне ревизије постројења за које је издата еколошка дозвола.

(3) Уколико орган надлежан за издавање еколошке дозволе утврди постојање неког од услова из става 1. овог члана, покреће поступак за престанак важења дозволе и о томе обавјештава одговорно лице у року од 15 дана од покретања поступка.

(4) Против рјешења о престанку важења еколошке дозволе одговорно лице може уложити жалбу Министарству или покренути управни спор код надлежног суда.

(5) Подношење жалбе или покретање управног спора не одгађа извршење рјешења.

(6) Рјешењем о престанку важења дозволе утврђују се обавезне мјере бриге о постројењу и локацији после престанка активности да би се избјегао ризик по животну средину, здравље људи и материјална добра.

Члан 99.

(1) Уколико рад неког постројења може да изазове значајне негативне посљедице на подручју друге државе или ентитета или Брчко Дистрикта, или уколико друга држава или ентитет или Брчко Дистрикт тако захтијевају, захтјев за издавање еколошке дозволе биће достављен посредством надлежног органа друге државе, ентитета или Брчко Дистрикта, у исто вријеме када постане доступан јавности у Републици Српској.

(2) Уколико у поступку издавања еколошке дозволе који се спроводи у другој држави или ентитету или Брчко Дистрикту Министарство прими доказе о томе да постројење може имати негативан утицај на животну средину на подручју Републике, Министарство ће информисати становништво које живи на том подручју и пружити могућност да изнесу своје мишљење.

(3) Детаљне информације у вези са прекограничним утицајем рада постројења на другу државу могу бити одређене у билатералним споразумима склопљеним са другим државама.

(4) У сарадњи са другим ентитетом или Брчко Дистриктом могу се детаљније утврдити поступци који се тичу пројеката који могу имати међуентитетске прекограничне утицаје, односно утицаје на Брчко Дистрикт.

Члан 100.

Одредбе члана 99. овог закона не примјењују се уколико је спроведен поступак у складу са чл. 75. до 79. овог закона.

Члан 101.

(1) Надлежни орган за издавање еколошких дозвола испуштања и води Регистар издатих еколошких дозвола.

(2) Јединица локалне самоуправе доставља Министарству годишњи извјештај о издатим дозволама за мања постројења која угрожавају или могу угрозити животну средину.

(3) Министар доноси пропис којим се утврђује садржај и начин вођења Регистра.

Члан 102.

(1) Министарство води Регистар испуштања и преноса загађујућих материја.

(2) Одговорно лице постројења за које је издата еколошка дозвола дужно је да доставља извјештај надлежном органу о испуштањима и преносима загађујућих материја ван локације постројења.

(3) Министар доноси пропис о садржају, структури регистра, обавези извјештавања од постројења и форми извјештавања, осигурању и оцјени квалитета података, повјерљивости података, учешћу јавности приликом измјена регистра и обавези извјештавања према преузетим међународним обавезама.

(4) Министар доноси пропис о начину вођења регистра из става 1. овог члана.

Члан 103.

(1) Одговорно лице постројења које може изазвати несреће великих размјера дужно је да предузме све потребне мјере за спречавање несрећа великих размјера и ограничи њихов утицај на човјека и животну средину.

(2) Одговорно лице из става 1. овог члана дужно је, на захтјев Министарства, у сваком тренутку, а посебно за потребе инспекцијског надзора и контроле, доказати да је предузело све мјере за спречавање несрећа великих размјера.

(3) Постројења на које се односе одредбе о контроли опасности од несрећа великих размјера утврђују се у пропису из члана 81. став 1. овог закона.

Члан 104.

(1) Одговорно лице постројења које може изазвати несреће великих размјера дужно је да Министарству достави обавјештење са сљедећим подацима:

а) име одговорног лица и лица које управља опасним супстанцама и пуну адресу погона,

б) регистровано мјесто пословања одговорног лица са пуном адресом,

в) информације за утврђивање присуства опасних супстанци или категорија супстанци у постројењу,

г) количину и физички облик опасних супстанци у постројењу,

д) дјелатност или предложену дјелатност постројења и складишног простора и

ђ) непосредном окружењу постројења или елементима који могу проузроковати већу несрећу или погоршати њене посљедице.

(2) Обавјештење из става 1. овог члана доставља се Министарству уз захтјев за издавање еколошке дозволе.

(3) У случају значајног повећања у количини или значајне промјене у природи или физичком облику присутне опасне супстанце или сваке промјене поступка у којем се употребљава опасна супстанца, промјене постројења или уређаја која би могла знатно утицати на опасност од великих размјера или трајног затварања постројења, одговорно лице одмах обавјештава Министарство о промјени стања.

Члан 105.

(1) Одговорно лице постројења које може изазвати несреће великих размјера дужно је да сачини план спречавања несрећа великих размјера посредством овлашћене институције (у даљем тексту: План) и да осигура правилно спровођење Плана.

(2) План мора осигурати да се одговарајућим средствима, структурама и системом управљања гарантује висок ниво заштите људи и животне средине.

(3) План за постројења из става 1. овог члана, укључујући и складишта, доставља се надлежној инспекцији и Министарству уз захтјев за издавање еколошке дозволе.

Члан 106.

(1) На основу обавјештења одговорног лица из члана 104. став 1. овог закона и Извјештаја о безбједности из члана 107. став 1. овог закона, Министарство утврђује постројења или групе постројења у којима вјероватноћа и могућност настанка великих несрећа или могућност посљедица од великих несрећа може бити већа ради локације и близине таквих постројења, као и количине њихових опасних супстанци.

(2) Када се постројења или групе постројења из става 1. овог члана, укључујући и складишта идентификују, Министарство мора обезбиједити разmjену информација, тако да таква постројења или групе постројења могу бринути о природи и обиму укупне опасности од веће несреће у својим плановима, системима безбједности, извјештајима о безбједности и унутрашњим плановима интервенције.

(3) Постројења или групе постројења из става 1. овог члана сарађују на обавјештавању јавности и прибављању података за припрему спољашњих планова, односно планова за хитне случајеве изван постројења.

Члан 107.

(1) Одговорно лице постројења које може изазвати несреће великих размјера дужно је да припреми Извјештај о безбједности, из којег се види:

а) да је систем безбједности за спровођење Плана почео да се спроводи,

б) да су утврђене опасности од великих несрећа и да су предузете потребне мјере за спречавање таквих несрећа и ограничавање њихових посљедица за људе и животну средину,

в) да су одговарајућа безбједност и поузданост укључене у пројектовање, изградњу, рад и одржавање сваког постројења, складишног простора, опреме и инфраструктуре за њихов рад, који су повезани са опасностима од настанка великих несрећа у постројењу,

г) да су направљени унутрашњи планови интервенције и пружене информације које омогућавају израду спољашњег плана интервенције за предузимање потребних мјера у случају веће несреће и

д) да је Министарству осигурано довољно информација за одлучивање о локацији нових дјелатности или изградњи око постојећих постројења са ажурираним пописом опасних супстанци које се налазе у постројењу.

(2) Извјештај из става 1. овог члана или извјештаји припремљени у складу са другим прописима, а који се односе на сигурност рада постројења, могу се спојити у један извјештај о безбједности у смислу овог члана, ради економичности поступка, под условом да се поштују захтјеви из овог члана.

(3) Извјештај о безбједности доставља се Министарству заједно са захтјевом за издавање еколошке дозволе и мора бити доступан јавности.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, јавности неће бити доступни дијелови извјештаја о безбједности који садрже индустријске, комерцијалне или личне податке, податке јавне безбједности или одбране и у таквим случајевима одговорно лице уз захтјев за издавање еколошке дозволе доставља измијењен извјештај у којем та питања нису укључена.

(5) Извјештај о безбједности се разматра у оквиру поступка за издавање еколошке дозволе за предметно постројење.

(6) У случају периодичних прегледа или мијењања, Извјештај о безбједности се доставља, без одгађања Министарству, које у року од 30 дана доставља одговорном лицу и надлежној инспекцији закључке разматрања Извјештаја о безбједности.

(7) Извјештај о безбједности се периодично прегледа сваких пет година, а по потреби мијења и раније, на иницијативу одговорног лица или на захтјев Министарства када је то оправдано ради нових чињеница или узимања у обзир нових техника о питањима безбједности.

Члан 108.

(1) За постројење које може изазвати несреће великих размјера, одговорно лице припрема план унутрашњих интервенција за мјера које је потребно предузети унутар постројења и доставља надлежним органима за поступање у ванредним ситуацијама потребне информације за израду спољашњих планова интервенције, и то прије почетка рада постројења.

(2) План из става 1. овог члана одговорно лице израђује с циљем:

а) контролисања несрећа тако да се њихове посљедице сведу на најмању могућу мјеру и да се ограничи штетан утицај по човјека, животну средину и имовину,

б) примјене мјера које су неопходне за заштиту човјека и животне средине од утицаја несрећа великих размјера,

в) преноса неопходних информација јавности, надлежним службама и органима који се налазе у датом подручју и

г) осигурања успостављања првобитног стања и чишћења животне средине након несрећа великих размјера.

(3) Одговорно лице осигурава да се унутрашњи планови за хитне случајеве унутар постројења сачињавају у сарадњи са запосленим радницима у постројењу, укључујући и релевантне дугорочне извођаче радова, а да се при сачињавању, ажурирању или мијењању спољашњих планова за хитне интервенције консултују са јавношћу и цивилном заштитом.

(4) Одговорно лице примјењује без одлагања унутрашње и спољашње планове интервенције у случају несрећа великих размјера или у случају појаве неконтролисаних незгода која би могла довести до веће или значајне несреће.

(5) Одговорно лице дужно је да провјери и, уколико је неопходно, измијени унутрашњи односно спољашњи план интервенције, узимајући у обзир промјене до којих је дошло у раду постројења, плановима интервенције или у новим технолошким сазнањима, у периоду од три године од израде планова из става 1. овог члана и о томе обавијести орган надлежан за издавање еколошке дозволе и надлежној инспекцији.

Члан 109.

(1) Циљеви спречавања несрећа великих размјера и ограничавања њихових посљедица узимају се у обзир при изради докумената просторног уређења и доношењу одлука у складу са законом који регулише просторно уређење, посебно приликом одређивања локација за нова постројења, укључујући складишта, измјени на постојећим постројењима, укључујући складишта, и новим грађевинама (попут саобраћајница, јавних мјеста и стамбених подручја) у близини насеља.

(2) Приликом израде унутрашњих и спољашњих планова интервенције мора се водити рачуна о удаљености између постројења, укључујући складишта, зона становања, јавних површина и објеката, заштићених културно-историјских и природних добара, као и подручја посебне природне осјетљивости или интереса.

(3) У постројењима која могу изазвати несреће великих размјера, укључујући складишта, одговорно лице постројења и Министарство морају бринути о потреби примјене додатних техничких мјера да не би дошло до повећања ризика по људе или животну средину.

Члан 110.

(1) Одговорно лице постројења које може изазвати несреће великих размјера дужно је да обавијести Министарство и орган надлежан за инспекцијски надзор о несрећи великих размјера и одмах достави податке о:

а) околностима несреће,

б) присутним опасним супстанцама,

в) расположивим подацима за процјену утицаја несреће на људе и животну средину,

г) предузетим мјерама у случају нежељеног догађаја и

д) предузетим мјерама за ублажавање посљедица несреће и спречавања појаве нових несрећа.

(2) Уколико даља истрага открије додатне чињенице, одговорно лице је дужно да их достави Министарству и надлежној инспекцији, те да предузме све мјере за уклањање посљедица несреће.

(3) На основу обавјештења о несрећама, орган надлежан за издавање еколошке дозволе дужан је да води евиденцију и врши измјене у регистру постројења, као и да води регистар несрећа великих размјера које су пријављене.

IX - СИСТЕМ ЕКО-ОЗНАЧАВАЊА, УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 111.

(1) Систем додјеле еко-ознака успоставља се ради подстицања израде, производње, маркетинга и употребе производа са смањеним утицајем на животну средину у односу на укупан период трајања тог производа, те ради боље информисаности потрошача о утицају производа на животну средину.

(2) Утицаји на животну средину утврђују се на основу испитивања међусобног дјеловања производа са животном средином, укључујући и коришћење енергије и природних ресурса, у односу на укупан животни циклус производа.

(3) Систем додјеле еко-ознака мора бити у складу са здравственим и безбједносним условима и условима за заштиту животне средине.

(4) Еко-ознака је амблем који се одређује у складу са прописом из става 5. овог члана и додјељује се производима и услугама.

(5) Министар прописује систем и поступак додјеле еко-ознака, органе надлежне за управљање системом еко-ознака, од избора група производа и њиховог еколошког критеријума до додјеле еко-ознаке и закључивања уговора који се односи на услове за употребу ознаке, на начин који омогућава добровољно учешће правних и физичких лица чији производи и услуге задовољавају захтјеве овог система.

Члан 112.

(1) Еко-ознака се може додијелити производима доступним у Републици Српској, који су у складу са основним условима за заштиту животне средине и критеријумом еко-ознака успостављеног према групи производа.

(2) Да би била уврштена у ову врсту означавања, група производа мора испуњавати сљедеће услове:

а) да је заступљена у знатној мјери у продаји и промету на тржишту,

б) да укључује, у току једне фазе или више фаза укупног животног циклуса производа, важан утицај на животну средину на глобалном или регионалном плану,

в) да представља значајну могућност утицаја на животну средину у смислу побољшања животне средине путем избора потрошача и даје подстицај произвођачима, или онима који пружају услуге, да утврде конкурентне предности нудећи производе који одговарају систему еко-ознака и

г) да се знатан дио продајне количине производа те групе налази у продаји за крајњу потрошњу и употребу.

(3) Еко-ознаке се не могу стављати на супстанце или препарате који су означени као веома токсични и опасни по животну средину или који су канцерогени, токсични за репродукцију или су мутагени, нити на производе који се израђују у процесима за које постоји вјероватноћа да су изразито опасни по људско здравље или животну средину или да њихова уобичајена примјена може бити опасна за потрошача.

(4) Додјела еко-ознака за храну, пиће, фармацеутске или медицинске производе уређена је посебним прописом.

Члан 113.

(1) Министарство, у складу са подзаконским актом из члана 111. став 5. овог закона управља системом додјеле еко-ознака од избора група производа и њиховог еколошког критеријума до додјеле еко-ознаке и закључивања уговора који се односи на услове за употребу ознаке.

(2) Избор група производа и еколошки критеријуми тих група утврђују се након консултација са представницима интересних група из области индустрије, трговине, потрошачких организација и организација за питање заштите животне средине.

(3) Интересне групе саме бирају своје представнике зависно од групе производа о којима је ријеч.

Члан 114.

(1) Еко-ознака додјељује се на основу добровољних захтјева поднесених од произвођача, увозника, снабдјевача услугама и трговаца.

(2) Одлуку о додјели еко-ознаке доноси Министарство након провјере да ли су испоштовани услови еколошког критеријума за те групе производа.

(3) Еко-ознака додјељује се на период од три године.

(4) Министарство закључује уговор са подносиоцем захтјева за еко-ознаку, којим се утврђују услови коришћења ознаке и повлачење овлашћења за коришћење еко-ознаке.

(5) Таксе за обраду захтјева и коришћење ознаке уређује се посебним прописом.

(6) Еко-ознака се не може користити, нити се може позивати на еко-ознаку при рекламирању док се не изврши додјела ознаке, а након додјеле се може користити само за ону врсту производа за коју је додијељена.

Члан 115.

(1) Правна и физичка лица у Републици могу добровољно учествовати у систему управљања заштитом живот-

не средине (EMAS), који је на нивоу Европске уније основан са циљем оцјене и побољшања дјеловања правних и физичких лица на животну средину и пружања одговарајућих информација јавности и заинтересованим странама.

(2) Циљ система из става 1. овог члана је промовисање континуираних побољшања у дјеловању организација на животну средину:

а) успостављањем и спровођењем система управљања од организација,

б) систематичном, објективном и периодичном оцјеном дјеловања система управљања животном средином,

в) прикупљањем информација о унапређивању у области заштите животне средине,

г) пружањем информација о дјеловању на животну средину, те омогућавањем размјене информација са јавношћу и заинтересованим странама и

д) активним учествовањем запослених у организацији на успостављању и спровођењу система управљања животном средином.

X - ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЕКОНОМСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Члан 116.

(1) Средства за финансирање заштите животне средине обезбјеђују се у буџету Републике, буџету јединице локалне самоуправе, Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд), те из других извора у складу са законом.

(2) Други извори средстава из става 1. овог члана су донације, кредити, средства међународне помоћи, средства страних пројеката, програма и улагања намијењених за заштиту животне средине и друга средства прописана посебним законом.

(3) Средства за финансирање заштите животне средине користе се за очување, заштиту и унапређивање стања животне средине.

Члан 117.

У складу са прописом којим се уређује финансирање и заштита животне средине, Фонд прикупља и дистрибуира финансијска средства за заштиту животне средине на подручју Републике која се користе нарочито за сљедеће намјене:

а) подршка у остваривању задатака који произлазе из обавеза и одговорности према међународној заједници из области заштите животне средине,

б) сузбијање штете по животну средину у случају када се не може примијенити одговорност за извршавање штете одређеном лицу,

в) трошкови спречавања или отклањања штете по животну средину која захтијева непосредну интервенцију,

г) подршка мјерама у циљу заштите животне средине, нарочито у области развоја и финансирања информативног система, образовања и ширења информација, истраживања и активности јавности које се односе на заштиту животне средине и

д) очување заштићених природних подручја.

XI - ГРАЂАНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ НАНЕСЕНУ ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Члан 118.

(1) Правно и физичко лице дужно је да у обављању своје активности осигура заштиту животне средине, и то:

а) примјеном и спровођењем прописа о заштити животне средине,

б) одрживим коришћењем природних ресурса, добара и енергије,

в) увођењем енергетски ефикаснијих технологија и коришћењем обновљивих природних ресурса,

г) употребом производа, процеса, технологија и праксе који мање угрожавају животну средину,

д) предузимањем мјера превенције или отклањања последица угрожавања и штете по животну средину,

ђ) вођењем евиденције о потрошњи сировина и енергије, испуштању загађујућих материја и енергије, класификацији, карактеристикама и количинама отпада,

е) контролом активности и рада постројења који могу представљати ризик или проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и

ж) другим мјерама у складу са законом.

(2) Мјере заштите животне средине из става 1. овог члана правно и физичко лице обавља самостално или преко овлашћеног правног лица.

Члан 119.

(1) Загађивач који проузрокује загађење животне средине одговара за насталу штету по начелу објективне одговорности.

(2) За загађивање животне средине одговорно је и правно и физичко лице које је незаконитим или неправилним дјеловањем омогућило или допустило загађивање животне средине.

Члан 120.

(1) Загађивач који својим чињењем или нечињењем проузрокује загађивање животне средине дужан је да без одгађања предузме неопходне мјере ради смањења штете у животnoj средини или уклањања даљих ризика, опасности или санације штете у животnoj средини, о свом трошку.

(2) Ако штета нанесена животnoj средини не може да се санира одговарајућим мјерама, лице које је проузроковало штету одговорно је за накнаду у висини вриједности уништеног добра.

Члан 121.

(1) Загађивач је одговоран за штету нанесену животnoj средини и простору и сноси трошкове процјене штете и њеног уклањања, а нарочито:

а) трошкове хитних интервенција предузетих у вријеме настанка штете, а неопходних за ограничавање и спречавање ефеката штете по животну средину, простор и здравље становништва,

б) директне и индиректне трошкове санације, установања новог стања или обнављања претходног стања животне средине и простора, као и праћење ефеката санације и ефеката штете по животну средину,

в) трошкове спречавања настанка исте или сличне штете по животну средину и простор и

г) трошкове накнаде лицима директно угроженим штетом по животну средину и простор.

(2) Загађивач је дужан да пружи финансијске или друге врсте гаранција за обезбјеђење плаћања накнаде трошкова из става 1. овог члана у току и послје обављања активности.

Члан 122.

(1) Правно лице које се бави дјелатношћу опасном по животну средину одговорно је за штету нанесену том дјелатношћу људима, имовини и животnoj средини.

(2) Дјелатности опасне по животну средину су оне дјелатности које представљају значајан ризик за људе, имовину или животну средину, и то:

а) управљање локацијама које су опасне за животну средину,

б) ослобађање генетички модификованих организама и

в) ослобађање микроорганизама.

(3) Уколико више лица на истој локацији обавља опасну дјелатност, онда сnose заједничку одговорност за штету.

Члан 123.

(1) Одговорно лице није одговорно за штету узроковану:

а) ратом или неком посебном природном појавом која се није могла нити спријечити нити отклонити,

б) од трећег лица чија је намјера била nanoшење штете или

в) због посебних наредби и мјера надлежних органа које су директно проузроковале штету.

(2) Одговорно лице се ослобађа одговорности за штету уколико докаже да је примијенило одговарајуће мјере заштите које су околности захтијевале да би спријечило или ублажило штету.

Члан 124.

(1) Одговорно лице које обавља дјелатност опасну по животну средину дужно је да осигура средства за накнаду евентуалне штете.

(2) Одговорно лице дужно је да пружи гаранције за осигурање плаћања накнаде трошкова у току и послје обављања дјелатности.

Члан 125.

(1) Свако лице које претрпи штету има право на накнаду штете.

(2) Захтјев за накнаду штете може се поднијети непосредно одговорном лицу постројења или осигуравачу одговорног лица код кога је настала штета.

(3) Ако је више загађивача одговорно за штету нанесену животnoj средини, а удио појединих загађивача није могуће одредити, трошкове сnose солидарно.

(4) Поступак пред судом за накнаду штете је хитан.

(5) Република задржава право на накнаду штете ако нема других лица која имају то право.

Члан 126.

На сва питања о одговорности за штету нанесену животnoj средини која нису посебно уређена овим законом сходно се примјењују одредбе прописа којим се регулишу облигациони односи.

XII - МЕЂУЕНТИТЕТСКА САРАДЊА

Члан 127.

(1) Успостављање сарадње и координације из члана 5. став 3. овог закона врши Међуентитетско тијело за заштиту животне средине (у даљем тексту: Међуентитетско тијело), које је основала Влада Републике Српске, Влада Федерације Босне и Херцеговине и Влада Брчко Дистрикта.

(2) Међуентитетско тијело има четири члана из Републике Српске, четири члана из Федерације Босне и Херцеговине и два члана из Брчко Дистрикта.

(3) Чланови Међуентитетског тијела из Републике Српске именују се рјешењем Владе Републике Српске.

(4) Међуентитетско тијело састаје се најмање шест пута годишње и доноси одлуке консензусом.

(5) О одржавању сједница Међуентитетског тијела, а у циљу координације и сарадње, редовно се обавјештава Министарство спољне трговине и економских односа.

Члан 128.

(1) Међуентитетско тијело бави се свим питањима из области заштите животне средине која захтијевају усаглашен приступ ентитета, као и другим питањима која су пренесена на Међуентитетско тијело од ентитета и Брчко Дистрикта, овим законом и другим прописима, а нарочито питања:

а) међународних споразума и програма из области заштите животне средине,

б) сарадње са међународним организацијама и другим земљама,

в) координацију примјене и доношења закона и других прописа,

г) координацију мониторинга спровођења стандарда и процедура за заштиту животне средине,

д) давање препорука за успостављање усаглашених стандарда квалитета животне средине на нивоу ентитета,

ђ) координацију ентитетских акционих планова и других програма и планова из области заштите животне средине,

е) координацију мониторинга и система за информисање и

ж) прикупљање и размјену информација.

(2) Међуентитетско тијело пружа стручну помоћ надлежним ентитетским министарствима.

(3) Међуентитетско тијело је дужно да осигура да су интереси оба ентитета и Брчко Дистрикта узети у обзир приликом планирања пројеката у подручјима која пресијецају међуентитетске линије разграничења.

XIII - НАДЗОР

Члан 129.

Управни надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство.

Члан 130.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа донесених на основу њега врше инспектори надлежни за заштиту животне средине Републичке управе за инспекцијске послове и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни инспектори).

Члан 131.

У спровођењу инспекцијског надзора из члана 130. овог закона надлежни инспектори, поред општих овлашћења прописаних законом којим се уређује област инспекција, овлашћени су и да наложе:

а) отклањање у одређеном року утврђених недостатака и неправилности у раду постројења, због којих је дошло или може доћи до загађења животне средине,

б) привремену забрану обављања рада постројења или обављање дјелатности у производном поступку, коришћења уређаја и/или погона и опреме због којих је дошло или може доћи до знатнијег загађења животне средине,

в) забрану обављања дјелатности у производном поступку, коришћење уређаја и/или погона и опреме због којих је дошло или може доћи до загађења већих размјера животне средине, док се недостаци или неправилности у раду не отклоне,

г) обустављање радова, ако се радови спроводе супротно утврђеним мјерама из процјене утицаја на животну средину, док се неправилности не отклоне,

д) обустављање радова ако се не обављају у складу са овим законом и условима прописаним у еколошкој дозволи и

ђ) забрану рада овлашћеном правном лицу које не испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

XIV - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 132.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које:

а) изгради студију утицаја супротно условима прописаним у члану 67. овог закона,

б) изгради или руководи радом постројења или обавља активности без прибављене еколошке дозволе из члана 80. овог закона,

в) прекрши опште обавезе из члана 83. став 2. овог закона,

г) не испуњава мјере утврђене еколошком дозволом из члана 90. овог закона,

д) не врши мониторинг и праћење других утицаја на стање животне средине из члана 92. став 1. овог закона,

ђ) не доставља надлежном органу за издавање еколошке дозволе и надлежној инспекцији резултате мониторинга из члана 92. став 4. овог закона,

е) врши мониторинг супротно одредби члана 92. став 5. овог закона,

ж) не обавјештава орган надлежан за издавање еколошке дозволе о свакој промјени у раду, односно функционисању постројења из члана 96. став 1. овог закона,

з) не изврши све мјере које је утврдио орган надлежан за издавање еколошке дозволе последице престанка важења дозволе из члана 98. став 6. овог закона,

и) не доставља извјештај из члана 102. став 2. овог закона,

ј) не предузме све мјере неопходне за спречавање несрећа великих размјера и не подноси надлежним органима доказ о предузетим мјерама из члана 103. овог закона,

к) не сачини план спречавања несрећа великих размјера из члана 105. став 1. овог закона,

л) не припреми Извјештај о безбједности из члана 107. став 1. овог закона,

љ) не поднесе надлежним органима податке из члана 110. став 1. овог закона,

м) употребљава еко-ознаку супротно одредбама члана 113. овог закона,

н) не изврши мјере ради смањења штете или уклањања даљих ризика, опасности или санације штете у животној средини из члана 120. став 1. овог закона и

њ) не осигура средства за накнаду штете из члана 124. овог закона.

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ за прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу.

Члан 133.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај предузетник, ако:

а) изгради или руководи радом постројења или обавља активности без прибављене еколошке дозволе из члана 80. овог закона,

б) прекрши опште обавезе из члана 83. став 2. овог закона,

в) не испуњава услове утврђене еколошком дозволом из члана 90. овог закона,

г) не врши мониторинг и праћење других утицаја на стање животне средине из члана 92. став 1. овог закона,

д) не доставља надлежном органу за издавање еколошке дозволе и надлежној инспекцији резултате мониторинга из члана 92. став 4. овог закона,

ђ) врши мониторинг супротно одредби члана 92. став 5. овог закона,

е) не обавјештава орган надлежан за издавање еколошке дозволе о свакој промјени у раду, односно функционисању постројења из члана 96. став 1. овог закона,

ж) не изврши све мјере које је утврдио орган надлежан за издавање еколошке дозволе последице престанка важења из члана 98. став 6. овог закона,

з) не доставља извјештај из члана 102. став 2. овог закона,

и) не подноси надлежним органима податке или документа из члана 110. став 1. овог закона и

ј) употребљава еко-ознаку супротно одредбама члана 113. овог закона.

XV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 134.

(1) Влада ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона ускладити Рјешење о оснивању Савјето-давног вијећа за заштиту животне средине и Одлуку о

оснивању Међуентитетског тијела за заштиту животне средине са одредбама овог закона.

(2) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети:

а) Правилник о критеријумима за одлучивање о потреби спровођења стратешке процјене за планове и програме из члана 48. став 3. овог закона,

б) Правилник о садржају извјештаја о стратешкој процјени из члана 53. став 3. овог закона,

в) Правилник о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине из члана 67. став 3. овог закона и

г) Правилник о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола из члана 94. став 5. овог закона.

(3) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети:

а) Правилник о интензитету звука и шума из члана 23. став 3. овог закона,

б) Правилник о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о обавези спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину из члана 63. став 1. овог закона,

в) Упутство о садржају студије утицаја на животну средину из члана 68. став 1. овог закона,

г) Правилник о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу из члана 81. став 1. овог закона,

д) Правилник о активностима и начину израде најбољих расположивих техника из члана 84. став 3. овог закона,

ђ) Правилник о садржају и начину вођења регистра издатих еколошких дозвола из члана 101. став 3. овог закона,

е) Правилник о регистру испуштања и преноса загађујућих супстанци из постројења и Упутство о вођењу регистра испуштања и преноса загађујућих супстанци из члана 102. ст. 3. и 4. овог закона и

ж) Правилник о еко-ознакама и начину управљања еко-ознакама из члана 111. став 5. овог закона.

Члан 135.

Поступци покренути према одредбама Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 53/02, 109/05, 41/08 и 29/10) до ступања на снагу овог закона довршиће се према одредбама тог закона.

Члан 136.

До доношења подзаконских аката из члана 134. овог закона примјениваће се подзаконски акти донесени на основу Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 53/02, 109/05, 41/08 и 29/10), уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 137.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 53/02, 109/05, 41/08 и 29/10).

Члан 138.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1053/12
10. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

1497

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИМ ПРОИЗВОДИМА

Проглашавам Закон о ветеринарско-медицинским производима, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двдесетој сједници, одржаној 10. јула 2012. године, а Вијеће народа 18. јула 2012. године констатовало да усвојеним Законом о ветеринарско-медицинским производима није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-2399/12
19. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИМ ПРОИЗВОДИМА

І - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се производња, поступак испитивања, регистрација, промет на велико и мало, контрола квалитета, фармаковигиланса, означавање, оглашавање и надзор ветеринарско-медицинских производа и ветеринарско-медицинских средстава као производа за заштиту здравља животиња.

Члан 2.

(1) Овај закон се примјењује на:

а) ветеринарско-медицинске производе (у даљем тексту: ВМ производи) који представљају сваку супстанцу или комбинацију супстанци произведених и намијењених за лијечење или спречавање болести код животиња, за постављање дијагнозе, побољшање или промјене физиолошких функција, као и за постизање других медицински оправданих циљева,

б) индустријски произведене премиксе за израду лековите хране за животиње, који се стављају у промет,

в) активне супстанце које се користе за производњу, као и одређене супстанце које се могу употребљавати као ВМ производи који имају анаболичка, антиинфективна, антипаразитска, антиинфламаторна, хормонална или психотропна својства и

г) ветеринарско-медицинска средства (у даљем тексту: ВМ средства).

(2) Одредбе овог закона примјењују се и на индустријски произведене премиксе из става 1. тачке б) овог члана и на активне супстанце из става 1. тачке в) овог члана.

Члан 3.

(1) Одредбе овог закона не примјењују се на:

а) магистралне приправке који су припремљени на основу ветеринарског рецепта за једну или више животиња исте врсте,

б) галенске приправке који су припремљени на основу рецептуре важеће фармакопеје и који су намијењени крајњем кориснику,

в) међупроизводе (интермедијарне производе) које је носилац рјешења о одобрењу за производњу ВМ производа намијенио за даљу прераду,

г) радиоактивне изотопе у облику затворених извора,

д) инактивисане имунолошке ВМ производе који се производе од патогена и антигена добијених од животиње или животиња са имања, а који се користе само за лијечење те животиње или животиња на том имању и на истом локалитету (аутоимуногеност) и

ђ) ВМ производи који су намијењени за истраживање и развој.

(2) Одредбе став 1. т. а) и б) овог члана не примјењују се на прописивање, издавање, посједовање и примјену

магистралних, односно галенских припремака.

Члан 4.

На сва питања поступка која нису прописана овим законом примјењују се одредбе прописа којима се уређује општи управни поступак.

Члан 5.

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају сљедеће значење:

а) АТС vet code је анатомски, терапијски и хемијски класификациони систем ВМ производа,

б) активна супстанца је свака супстанца која је носилац фармаколошког дјеловања ВМ производа,

в) ветеринарски рецепт је рецепт за ВМ производе који је прописао доктор ветеринарске медицине или дипломирани ветеринар, у складу са овим законом,

г) добра клиничка пракса је збир међународно признатих етичких и научних захтјева који се користе при планирању, спровођењу, евидентирању и извјештавању о клиничким испитивањима,

д) добра лабораторијска пракса је систем квалитета који се односи на организацијске процесе и услове у којима се планирају, изводе, надгледају, евидентирају, архивирају подаци о аналитичким и претклиничким испитивањима и извјештајима,

ђ) јачина је садржај активне супстанце који је изражен квантитативно по јединици дозе, на јединицу запремине или тежине, а у складу са фармацеутским обликом ВМ производа,

е) резидуум представља остатак супстанце са фармаколошким дјеловањем, остатак њихових метаболита и других супстанци које могу заостати у храни животињског поријекла, а за које је доказано или постоји сумња да су штетни по здравље људи,

ж) каренца је период између последње примјене ВМ производа код животиња, под нормалним условима употребе и коришћења сировина за производњу прехранбених производа од таквих животиња, како би се заштитило јавно здравље и гарантовало да ти прехранбени производи не садрже резидуе у количинама које премашују прописане максимално дозвољене количине за резидуе активних супстанци,

з) љековита супстанца (у даљем тексту: супстанца) је свака супстанца, без обзира на поријекло, која може бити:

1) људског поријекла (људска крв и производи из људске крви),

2) животињског поријекла (микроорганизми, цијеле животиње, дијелови органа, излучевине животиња, токсини, екстракти, производи од крви),

3) биљног поријекла (микроорганизми, биљке, дијелови биљака, екстракти биљака, екстракти) и

4) хемијског поријекла (елементи, природне хемијске супстанце и хемијски производи добијени хемијском промјеном или синтезом),

и) љековита храна за животиње је свака мјешавина ВМ производа и хране за животиње која је припремљена унапријед са намјером стављања у промет и која је намијењена давању животињама без даље прераде због својих љековитих и превентивних својстава,

ј) назив ВМ производа је име које се не може замијенити са уобичајеним називом или је заштићени назив ВМ производа, којем може бити додат заштитни знак или назив произвођача или власника ВМ производа,

к) уобичајени назив ВМ производа (енгл. INN) је међународни незаштићени назив који је препоручила Свјетска здравствена организација (енгл. World Health Organization - WHO) или ако назив не постоји, други уобичајени назив,

л) сажетак карактеристика ВМ производа је стручна информација о ВМ производу, одобрена у поступку доношења рјешења о одобрењу за стављање у промет ВМ производа, намијењена ветеринару и користи се као извор података

за израду упутства за употребу ВМ производа за крајњег корисника, означавање ВМ производа и оглашавање,

љ) носач је супстанца која није носилац фармаколошког дјеловања ВМ производа, већ помаже при фармацеутском обликовању ВМ производа, штити, подржава или побољшава стабилност, биолошку расположивост или подношљивост ВМ производа и помаже при препознавању ВМ производа,

м) неодобрена примјена је примјена ВМ производа која није у складу са сажетком карактеристика ВМ производа, укључујући и погрешну примјену и злоупотребу ВМ производа,

н) нуспојава је реакција на ВМ производе која је штетна и нежељена и која се јавља при дозама које се нормално примјењују код животиња у профилакси, дијагностиковању или лијечењу болести или у сврху обнављања, исправљања или прилагођавања физиолошких функција,

њ) очекивана нуспојава је нуспојава наведена у упутству за употребу ВМ производа,

о) неочекивана нуспојава је нуспојава чија природа, јачина и исход није у складу са наведеним у одобреном сажетку карактеристика ВМ производа,

п) нуспојава код људи је реакција која је штетна и нежељена и која се јавља код човјека након излагања ВМ производа кроз употребу производа животињског поријекла,

р) озбиљна нуспојава је нуспојава која има за последицу смрт, по живот је опасна, може изазвати значајне инвалидитете или неспособности, урођену ману, ману по рођењу или оставља трајне или дуготрајне последице на лијеченој животињи,

с) премикс је фармацеутски облик ВМ производа намијењен за мијешање са храном или водом за животиње,

т) означавање представља поступак стављања ознаке са одређеним подацима који се наводе на спољашњем или унутрашњем паковању и

ђ) ветеринарске организације су: ветеринарске апотеке, ветеринарске амбуланте, ветеринарске станице, ветеринарске болнице и ветеринарске клинике које оснивају правна и физичка лица за обављање ветеринарске дјелатности у складу са прописом којим се уређује област ветеринарства.

II - ПРОИЗВОДЊА ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 6.

(1) Производња ВМ производа обухвата цјеловит поступак или одређене дијелове поступка фармацеутско-технолошког обликовања ВМ производа, укључујући производњу или загревање супстанци, технолошку обраду, опремање и провјеру квалитета, складиштење и испоручивање.

(2) Произвођач ВМ производа је привредно друштво одговорно за производњу и развој ВМ производа, њихов квалитет, нешкодљивост и ефикасност (у даљем тексту: Произвођач ВМ производа), независно од тога да ли је ВМ производе произвео самостално или их производи друго привредно друштво.

(3) Произвођач ВМ производа, прије почетка производње ВМ производа, обавезно је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) поднијети захтјев за доношење рјешења о одобрењу за производњу ВМ производа.

(4) Уз захтјев из става 3. овог члана, Произвођач ВМ производа доставља и:

а) опис поступка или дијела поступка производње ВМ производа за који се одобрење тражи,

б) попис ВМ производа и фармацеутских облика за производњу за које се подноси захтјев,

в) податке о сједишту произвођача и тачно мјесто производње,

г) податке о сједишту привредног друштва и тачно мјесто провјере квалитета и

д) податке о одговорној особи за производњу, провјеру квалитета и продају.

(5) Министарство, уз документа из става 4. овог члана, може да захтијева и додатну документацију, односно податке који су потребни ради доношења рјешења о одобрењу за производњу ВМ производа.

(6) Произвођач ВМ производа документацију из ст. 4. и 5. овог члана може да означи као пословну тајну.

(7) Ванредне трошкове настале у поступку доношења рјешења из става 3. овог члана одређује министар пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: министар), а сноси их Произвођач ВМ производа.

(8) Министар доноси правилник којим се прописује облик и садржај захтјева из става 3. овог члана, услове и садржај документације из ст. 4. и 5. овог члана, као и просторно-техничке и кадровске услове које треба да испуњава Произвођач ВМ производа.

Члан 7.

(1) Министар доноси рјешење о одобрењу за производњу ВМ производа на рок од пет година, истеком тог рока Произвођач ВМ производа може поднијети захтјев за доношење новог рјешења.

(2) Рјешење из става 1. овог члана доноси се у року од 90 дана од дана подношења потпуног захтјева, против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(3) Дјелатност производње ВМ производа може се обављати само на основу рјешења из става 1. овог члана и услов је за упис ове дјелатности у регистар пословних субјеката код надлежног суда.

(4) Рјешење из става 1. овог члана доноси се за производњу:

а) ВМ производа намијењених извозу или клиничком испитивању и

б) различите поступке дијељења, паковања или опремања ВМ производа.

(5) Захтјев из члана 6. овог закона не подноси се за припрему мањих паковања готовог производа ако тај поступак обављају стручна лица у ветеринарским апотекама искључиво за продају ВМ производа на мало.

(6) Министарство води Регистар привредних друштава којима је издато рјешење о одобрењу за производњу ВМ производа (у даљем тексту: Регистар Произвођача ВМ производа).

(7) Министар доноси правилник којим се прописује садржај, облик и начин вођења Регистра Произвођача ВМ производа.

Члан 8.

(1) Рјешење из члана 7. става 1. овог закона односи се на производњу ВМ производа и доноси се за:

а) поједине поступке производње или цјелокупни поступак производње,

б) поједину јединицу израде, односно производње,

в) поједине фармацевтске облике,

г) израду активних супстанци и

д) за помоћне супстанце, када то посебни прописи одређују.

(2) Произвођач ВМ производа може обављати дјелатност промета ВМ производа на велико ако има рјешење о одобрењу за производњу тог ВМ производа.

Члан 9.

(1) Произвођач ВМ производа обавезан је испуњавати начела добре произвођачке праксе ВМ производа и употребљавати активне супстанце као сировине произведене у складу са начелима и поступцима добре произвођачке праксе.

(2) Добра произвођачка пракса је комбинација свих поступака у производњи и контроли квалитета производа

са циљем да се обезбиједи израда производа према њиховим спецификацијама.

Члан 10.

(1) Произвођач ВМ производа обавезан је да обавијести Министарство о свакој промјени услова из члана 6. став 8. овог закона у року од 15 дана од дана настанка промјене.

(2) Министар рјешењем одобрава промјену услова за производњу ВМ производа у року од 30 дана од дана пријаве промјене.

Члан 11.

Министар укида рјешења о одобрењу за производњу ВМ производа ако се утврди да Произвођач ВМ производа не испуњава услове прописане овим законом.

Члан 12.

Произвођач ВМ производа брише се из Регистра Произвођача ВМ производа у случају:

а) подношења захтјева за брисање из Регистра Произвођача ВМ производа,

б) укидања рјешења о одобрењу за производњу ВМ производа и

в) истека рока на који је рјешење о одобрењу за производњу ВМ производа издато.

III - ПОСТУПАК ИСПИТИВАЊА ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 13.

(1) ВМ производи се прије стављања у промет обавезно испитује ради утврђивања квалитета, нешкодљивости и ефикасности.

(2) Под испитивањем ВМ производа подразумијева се аналитичко, претклиничко и клиничко испитивање.

(3) Испитивање из става 2. овог члана спроводи лабораторија или друга привредна друштва (у даљем тексту: лабораторија) која испуњавају прописане услове за спровођење испитивања.

(4) Лабораторија спроводи аналитичко испитивање на захтјев привредног друштва заинтересованог за стављање ВМ производа у промет или на захтјев Министарства.

(5) Министар доноси правилник којим се прописује начин, поступак, услови за спровођење аналитичког, претклиничког и клиничког испитивања и услови које су обавезне испуњавати лабораторије и привредна друштва из става 3. овог члана.

Члан 14.

(1) Министар рјешењем овлашћује лабораторију за испитивања из члана 13. став 2. овог закона.

(2) Министар доноси правилник којим се прописује поступак и начин овлашћивања лабораторија.

(3) Рјешење о овлашћивању лабораторија објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 15.

Аналитичко испитивање је хемијско-фармацеутско и биолошко испитивање квалитета ВМ производа, које се спроводи према начелима и смјерницама добре лабораторијске праксе и подацима које садржи документација која се прилаже уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање у промет ВМ производа.

Члан 16.

(1) Претклиничко испитивање је поступак утврђивања нешкодљивости ВМ производа, а спроводи се према начелима и смјерницама добре лабораторијске праксе и у складу са подацима које садржи документација која се прилаже уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање у промет ВМ производа.

(2) Претклиничким испитивањем обавезно се утврђују фармакодинамичке, фармакокинетичке и токсиколошке

особине ВМ производа, на лабораторијским и циљним животињским врстама.

(3) Претклиничким испитивањем обезбјеђују се подаци о метаболизму, кинетици и излучивању резидуа ВМ производа и подаци о одобреној аналитичкој методи за одређивање резидуа ВМ производа.

Члан 17.

(1) Клиничко испитивање је испитивање које се спроводи на животињама и у складу са планом испитивања, ради откривања или провјере фармакокинетичких и фармакодинамичких особина једног или више испитиваних ВМ производа и откривања нуспојава или међусобног дјеловања једног или више испитиваних ВМ производа и ради утврђивања нешкодљивости и ефикасности ВМ производа на циљне животињске врсте.

(2) Поступак клиничког испитивања ВМ производа спроводи се након аналитичког и претклиничког испитивања.

(3) Поступак клиничког испитивања спроводи се у складу са начелима и смјерницама добре клиничке праксе, добре лабораторијске праксе и начелима етике у ветеринарској медицини уз обавезу заштите података.

Члан 18.

(1) Подносилац захтјева за спровођењем клиничког испитивања ВМ производа може бити привредно друштво као наручилац испитивања, са сједиштем у Републици Српској, Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту, или његов заступник, са сједиштем у Републици Српској, Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту, ако наручилац испитивања има сједиште у трећој земљи (у даљем тексту: Привредно друштво).

(2) Лабораторија која испуњава прописане услове за спровођење испитивања, спроводи клиничка испитивања на основу уговора о клиничком испитивању ВМ производа склопљеног са Привредним друштвом.

(3) Трошкове испитивања ВМ производа сноси Привредно друштво.

Члан 19.

(1) Министар доноси рјешење о одобрењу спровођења клиничког испитивања ВМ производа, на захтјев Привредног друштва, по претходно прибављеном мишљењу Комисије за клиничка испитивања ВМ производа, а против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(2) Рјешење из става 1. овог члана доноси се у року од 60 дана од дана подношења захтјева.

(3) Ако су ВМ производи добијени биотехнолошким поступком, рок из става 2. овог члана може се продужити за наредних 30 дана.

Члан 20.

(1) Комисију за клиничка испитивања ВМ производа рјешењем именује министар, а за њене чланове могу да се именују стручњаци ветеринарске и фармацеутске струке.

(2) При именовању комисије из става 1. овог члана треба да се има у виду равноправна заступљеност оба пола.

(3) Комисија из става 1. овог члана има најмање три члана.

(4) Комисија из става 1. овог члана доноси пословник о свом раду, уз сагласност министра.

Члан 21.

Привредно друштво или његов заступник обавезан је надокнадити евентуалну штету насталу током испитивања ВМ производа.

Члан 22.

(1) Ако се током спровођења клиничког испитивања укаже потреба за промјеном поступка испитивања, Привредно друштво обавезно је ту промјену пријавити Министарству у року од 15 дана.

(2) Министар рјешењем одобрава промјене из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана подношења захтјева.

(3) Рок из става 2. овог члана у оправданим ситуацијама може се продужити за наредних 30 дана.

Члан 23.

Министар може рјешењем Привредном друштву привремено забранити спровођење клиничког испитивања или укинути рјешење из члана 19. став 1. овог закона ако се:

а) испитивање ВМ производа врши супротно рјешењу из члана 19. став 1. овог закона,

б) не пријави промјене у спровођењу одобреног клиничког испитивања и

в) поступак клиничког испитивања ВМ производа не спроводи у складу са начелима и смјерницама добре клиничке праксе, добре лабораторијске праксе и начелима етике у ветеринарској медицини.

IV - РЕГИСТРАЦИЈА ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 24.

(1) ВМ производи се стављају у промет на основу рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет које доноси министар, против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(2) Рјешење из става 1. овог члана доноси се на рок од пет година, истеком тог рока Привредно друштво може поднијети захтјев за доношење новог рјешења.

(3) Рјешење из става 1. овог члана доставља се Канцеларији за ветеринарство БиХ (у даљем тексту: Канцеларија).

(4) Рјешење из става 1. овог члана не доноси се за:

а) ВМ производе из члана 3. овог закона,

б) ВМ производе који се клинички испитују,

в) ВМ производе намијењене лијечењу као наставак лијечења поједине животиње у иностранству и

г) сировине намијењене за даљу производњу.

Члан 25.

(1) Захтјев за стављање ВМ производа у промет Министарству може поднијети привредно друштво са сједиштем у Републици Српској, Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту.

(2) Привредно друштво из става 1. овог члана може бити Произвођач ВМ производа или друго привредно друштво са сједиштем у Републици Српској, Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту, које је са Произвођачем ВМ производа склопило уговор о заступању.

(3) Уз захтјев из става 1. овог члана, доставља се и следећа документација:

а) сажетак досијеа (административни подаци, сажетак карактеристика ВМ производа, означавање и упутство за употребу ВМ производа, детаљни и критички сажетци),

б) аналитички дио (физичко-хемијски, биолошки и микробиолошки подаци),

в) сигурносни дио (сигурносна испитивања, подаци о фармаколошким и токсиколошким испитивањима, подаци о испитивањима на резидуе) и

г) претклинички и клинички дио (подаци о претклиничким и клиничким испитивањима).

(4) Министар правилником прописује облик и садржај захтјева из става 1. овог члана и садржај документације из става 3. овог члана.

Члан 26.

(1) Генерички ВМ производи су ВМ производи који имају исти квалитативни и квантитативни састав активне супстанце и исти фармацеутски облик као и референтни ВМ производи и чије су биоеквиваленције са референтним ВМ производима доказане одговарајућим испитивањима

биорасположивости, при томе ће се и различите соли, естери, етери, изомери, мјешавине изомера, комплекси и деривати неке активне супстанце сматрати истом активном супстанцом, осим ако се знатно не разликују у својствима у погледу нешкодљивости и ефикасности.

(2) Генерички ВМ производи се стављају у промет на основу рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет.

(3) Рјешење из става 2. овог члана доноси министар, против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(4) Забрањено је генеричке ВМ производе из става 2. овог члана ставити у промет десет година од доношења рјешења о одобрењу за референтне ВМ производе.

(5) Период из става 4. овог члана може се продужити за наредне три године у случају да су ВМ производи намијењени за рибе и пчеле или друге животињске врсте, у складу са прописаним условима.

(6) Министар доноси правилник којим се прописују услови за стављање у промет генеричких ВМ производа.

Члан 27.

(1) Имунолошки ВМ производи су ВМ производи који се дају животињама у сврху стварања активног или пасивног имунитета или дијагностиковања имунолошког стања.

(2) Имунолошки ВМ производи стављају се у промет на основу рјешења о одобрењу за стављање у промет имунолошког ВМ производа, које доноси министар, по претходно датом мишљењу Комисије за ВМ производе, а против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(3) Министар доноси правилник којим се прописују услови за стављање у промет имунолошких ВМ производа.

Члан 28.

Поступак и услове за подношење захтјева за доношење рјешења о одобрењу за стављање генеричких и имунолошких ВМ производа у промет сходно се примјењује члан 25. овог закона.

Члан 29.

(1) Привредно друштво није обавезно да, уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање у промет генеричког и имунолошког ВМ производа, приложи властите податке о претклиничким или клиничким испитивањима, ни резултате о нешкодљивости и испитивању резидуа, ако докаже да активне супстанце ВМ производа већ имају провјерену ветеринарско-медицинску употребу са познатом ефикасношћу и прихватљивом нешкодљивошћу, а ВМ производи су у употреби на тржишту најмање десет година.

(2) Умјесто властитих података о испитивањима, Привредно друштво обавезно је да приложи одговарајуће податке из научне литературе.

Члан 30.

Ако носилац рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет (у даљем тексту: носилац рјешења) за одређену врсту животиња које се користе за производњу хране поднесе захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање у промет истог ВМ производа, али за другу врсту животиња које се користе за производњу хране, и достави нова испитивања резидуа ВМ производа и друга клиничка испитивања, други подносиоци захтјева не могу се позивати на резултате из наведених испитивања или на резултате испитивања у складу са чланом 26. став 1. овог закона три године од дана доношења рјешења о одобрењу за стављање у промет генеричких и имунолошких ВМ производа.

Члан 31.

Носилац рјешења може дозволити употребу података из аналитичког, претклиничког и клиничког дијела документације и податке о испитивању нешкодљивости и резидуа који су саставни дио захтјева и на основу којих је донесено рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у

промет, у случају подношења захтјева за доношење рјешења о одобрењу за стављање у промет ВМ производа који имају исти квалитативни и квантитативни састав љековитих супстанци и исти фармацеутски облик.

Члан 32.

(1) Хомеопатски ВМ производ је сваки ВМ производ који је произведен од супстанце које се зову хомеопатске изворне тинктуре, у складу са хомеопатским поступцима производње описаним у Европској фармакопеји или у важећим фармакопејама, и може се састојати од неколико компоненти.

(2) Хомеопатски ВМ производи стављају се у промет на основу рјешења о одобрењу за стављање у промет хомеопатског ВМ производа, које доноси министар у складу са чланом 24. овог закона.

(3) Рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет за хомеопатске ВМ производе који су намијењени спољашњој или пероралној употреби доноси се по скраћеном поступку, у складу са одредбама прописа којим се уређује управни поступак, те ако су испуњени следећи услови:

а) на паковању и у упутству за употребу ВМ производа нису наведене терапијске индикације и

б) имају довољан степен разријеђености која гарантује нешкодљивост, у складу са посебним прописима.

(4) Министар доноси правилник којим се прописују услови за производњу, означавање, начин, поступак и услове за стављање у промет хомеопатских ВМ производа.

Члан 33.

(1) Биљни ВМ производ је сваки ВМ производ биљног поријекла (у даљем тексту: биљни ВМ производ), чију је нешкодљивост и ефикасност могуће препознати на основу његове дуготрајне примјене у ветеринарству при лијечењу животиња у Републици Српској, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту, који испуњава захтјеве прописане одредбама овог закона.

(2) Биљни ВМ производи стављају се у промет на основу рјешења о одобрењу за стављање у промет биљног ВМ производа, које доноси министар у складу са чланом 24. овог закона.

(3) Биљни ВМ производи могу да се користе за лијечење животиња ако у свом саставу имају терапијске индикације примјерене тој намјени, имају могућност примјене у одређеним јачинама и дозама, што помаже лијечењу животиња и намијењене су за пероралну или спољашњу примјену или за инхалирање.

(4) Биљни ВМ производи могу да садрже и витамине и минерале ако постоје документовани докази о нешкодљивости, под условом да ти витамини или минерали подржавају дјеловање биљних љековитих супстанци у односу на терапијске индикације.

(5) Уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање у промет биљних ВМ производа, доставља се следећа документација:

а) сажетак досијеа (административни подаци, сажетак карактеристика ВМ производа, означавање и упутство за употребу ВМ производа, детаљни и критички сажеци) и

б) аналитички дио (физичко-хемијски, биолошки и микробиолошки подаци),

(6) Ако Комисија за ВМ производе утврди да биљни ВМ производи испуњавају услове за доношење рјешења о одобрењу за стављање у промет ВМ производа или хомеопатских ВМ производа, одредбе овог закона у односу на ВМ производе биљног поријекла се не примјењују.

(7) Рјешења о одобрењу за стављање у промет биљних ВМ производа доноси се по скраћеном поступку, у складу са одредбама прописа којим се уређује управни поступак.

(8) Министар доноси правилник о облику и садржају документације из става 5. овог члана, начину означавања, оглашавања и условима за стављање у промет биљних ВМ производа.

Члан 34.

(1) У случају опасности за здравље људи и животиња, министар може донијети једнократно рјешење о одобрењу за стављања ВМ производа у промет за појединачни случај.

(2) Министар може рјешењем привремено одобрити стављање у промет имунолошког ВМ производа, који нема рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у промет, а на располагању нема одговарајућих ВМ производа.

(3) О случајевима из ст. 1. и 2. овог члана Министарство обавјештава Канцеларију без одлагања.

Члан 35.

(1) У року од 60 дана од дана подношења захтјева за доношење рјешења из члана 25. став 1. овог закона утврђује се да ли је захтјев потпун.

(2) Комисија за ВМ производе прије доношења рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет даје мишљење о квалитету, нешкодљивости и ефикасности ВМ производа, те односу користи и ризика, на основу извјештаја о оцјени ВМ производа и спроведених испитивања.

(3) Министар доноси рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у промет у року од седам мјесеци од дана доставе потпуног захтјева за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет.

(4) Рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у промет уписује се у Регистар ВМ производа који води Министарство.

(5) Министар доноси правилник којим се прописује садржај, облик и начин вођења Регистра ВМ производа.

Члан 36.

(1) Комисија за ВМ производе је тим истакнутих стручњака ветеринарске струке које именује министар и која у име Министарства врши преглед документације за регистрацију ВМ производа и даје мишљење.

(2) Министар рјешењем именује Комисију за ВМ производе.

(3) При именовању Комисије за ВМ производе треба да се има у виду равноправна заступљеност оба пола.

(4) Комисију за ВМ производе има најмање три члана.

(5) Комисија за ВМ производе доноси пословник о свом раду уз сагласност министра.

Члан 37.

Поред стављања у промет ВМ производа које је одобрило Министарство, дозвољено је да се ставља у промет ВМ производа које је одобрило Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства Федерације БиХ.

Члан 38.

(1) У случају измјене јачине, фармацеутског облика, индикација или других измјена ВМ производа у односу на исте параметре утврђене рјешењем о одобрењу за стављање ВМ производа у промет, министар може, на захтјев носиоца овог рјешења, донијети ново рјешење са измијењеним параметрима.

(2) Ново рјешење доноси се на период до истека рока из члана 24. став 2. овог закона.

Члан 39.

Захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет одбија се ако се утврди да:

а) је однос ризика и користи ВМ производа неповољан,

б) носилац рјешења није на одговарајући начин доказао квалитет и нешкодљивост ВМ производа,

г) ВМ производи немају терапијско дјеловање или носилац рјешења није доставио довољно доказа за наведено дјеловање за циљну врсту животиња,

д) квалитативни и квантитативни састав ВМ производа не одговара подацима наведеним у документацији,

ђ) каренца, коју је предложио носилац рјешења, није довољно дуга да осигура да храна која је добијена од лије-

чених животиња не садржи резидуе фармаколошко-активних супстанци из ВМ производа, које представљају опасност за здравље људи,

е) ознака или упутство за употребу ВМ производа, које је доставио носилац рјешења, нису у складу са одредбама овог закона,

ж) се ВМ производи стављају у промет за примјену која је забрањена посебним прописима Републике Српске и

з) су ВМ производи намијењени за примјену код једне или више врста животиња које се користе за производњу хране и садрже једну или више љековитих супстанци, које нису наведене у посебном пропису.

Члан 40.

(1) Носилац рјешења обавезан је, у року од 15 дана од дана стављања ВМ производа у промет, писменим путем обавијестити Министарство о томе.

(2) О привременом или сталном престанку стављања ВМ производа у промет или потешкоћама у његовом снабдијевању, носилац рјешења обавезан је обавијестити Министарство најкасније 60 дана прије истека рока из члана 24. став 2. овог закона.

(3) На захтјев Министарства, носилац рјешења обавезан је да достави податке о обиму продаје и њему доступне податке о обиму ВМ производа који се издаје на рецепт.

Члан 41.

ВМ производ се брише из Регистра ВМ производа ако три узастопне године од дана доношења рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет тај производ није стављен у промет.

Члан 42.

(1) Након доношења рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет, носилац рјешења обавезан је пратити најновији научни и технички напредак у поступку производње и провјере квалитета ВМ производа и уводити све потребне промјене ради обезбјеђивања производње и квалитета ВМ производа према општеприхваћеним научним поступцима.

(2) Носилац рјешења обавезан је, прије увођења промјена, обавијестити Министарство о свим промјенама које би могле утицати на измјену рјешења о одобрењу или измјене у односу на документацију ВМ производа која је достављена у поступку доношења рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет.

(3) Носилац рјешења обавезан је одмах обавијестити Министарство о сваком новом податку који може утицати на процјену односа ризика и користи, а посебно о мјерама, ограничењима или забранама које су на снази у другим државама у којима је ВМ производ стављен у промет.

(4) Носилац рјешења обавезан је поднијети захтјев за измјену рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет у случају насталих промјена из ст. 1, 2. и 3. овог члана.

(5) Уз захтјев из става 4. овог закона, носилац рјешења обавезан је приложити нове податке и документацију, зависно од врсте промјене.

(6) Ново рјешење доноси се на период до истека рока из члана 24. став 2. овог закона.

Члан 43.

(1) Захтјев за доношење новог рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет носилац рјешења обавезан је поднијети Министарству шест мјесеци прије истека рока прописаног чланом 24. став 2. овог закона.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана доставља документација која садржи оцјену односа ризика и користи ВМ производа, која није старија од 60 дана од дана подношења захтјева.

(3) Министар доноси ново рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у промет у року од 90 дана од дана подношења потпуног захтјева из става 1. овог члана.

(4) Министар доноси правилник којим прописује начин, поступак, услове и садржај документације потребне за доношење новог рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет.

Члан 44.

(1) Министар укида рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у промет ако се утврди да:

- а) је однос ризика и користи ВМ производа неповољан,
- б) ВМ производи немају терапијске индикације на циљну врсту животиња,
- г) квалитативни и квантитативни састав ВМ производа није једнак оном наведеном у документацији,
- д) предложена каренца је непримјерена и не гарантује да храна добијена од лијечене животиње не садржи резидуе ВМ производа, које би могле представљати ризик за здравље потрошача,
- ђ) се ВМ производи продају или оглашавају за примјену која је забрањена у складу са посебним прописима,
- е) подаци наведени у захтјеву за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет нису тачни, односно нису у складу са важећим прописима,
- ж) нису биле обављене прописане контроле у складу са одредбама овог закона,
- з) подаци из документације из члана 42. овог закона нису измијењени у складу са научно-техничким достигнућима на подручју производње и контроле ВМ производа,
- и) Министарству нису достављени нови подаци о забранама и ограничењима примјене ВМ производа у државама у којима је стављен у промет и нови подаци о односу ризика и користи,
- ј) су ВМ производи стављени у промет супротно рјешењу о одобрењу,
- к) су ВМ производи стављени у промет супротно одредбама овог закона.

(2) У случају да Министарство укине рјешење о одобрењу за производњу ВМ производа или привремено забрани производњу групе ВМ производа или појединих ВМ производа, може истовремено укинути сва појединачна рјешења о одобрењу за стављање тих ВМ производа у промет.

Члан 45.

ВМ производи бришу се из Регистра ВМ производа у случају:

- а) подношења захтјева за брисање из Регистра ВМ производа,
- б) укидања рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет,
- в) 90 дана након истека рока на који је донесено рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у промет и
- г) у случају из члана 41. овог закона.

Члан 46.

(1) Ако је истекао рок из члана 24. став 2. овог закона, а није поднесен захтјев за доношење новог рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет, дозвољено је да ВМ производ буде у промету, ако му није истекао рок трајања, али не дуже од 90 дана након истека рока из члана 24. став 2. овог закона.

(2) Забрањено је стављати у промет ВМ производ којем је истекао рок трајања или ако је доказан некавалитет, шкољивост или неефикасност тог ВМ производа.

Члан 47.

Документација која се прилаже уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет представља пословну тајну, осим података наведених у овом рјешењу, као и сажетка карактеристика ВМ производа, упутства за употребу ВМ производа и података са паковања ВМ производа.

Члан 48.

Министар рјешењем утврђује листу ВМ производа који се стављају у промет и листу ВМ производа који се

повлаче из промета, а утврђене листе се објављују у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Члан 49.

(1) Носилац рјешења може поднијети захтјев за преносење одобрења за стављање ВМ производа у промет на друго привредно друштво, у случају преноса патентних или других сродних права и ако оно испуњава услове прописане одредбама овог закона.

(2) Министар доноси рјешење којим се одобрење за стављање ВМ производа у промет преноси на друго привредно друштво.

Члан 50.

Забрањено је стављање у промет производа који су на било који начин представљени као ВМ производи за лијечење или спречавање болести животиња, ако се они у складу са одредбама овог закона не сматрају ВМ производима.

Члан 51.

Услови утврђени овим законом који се односе на производњу ВМ производа и увоз ВМ производа примјењују се и на ВМ производе намијењене за извоз.

Члан 52.

(1) Према начину издавања ВМ производи се дијеле на:

- а) ВМ производи који се издају на ветеринарски рецепт и
- б) ВМ производи који се издају без ветеринарског рецепта.

(2) Према начину примјене ВМ производи се дијеле на:

- а) парентералне (инјекционе) ВМ производе које примјењују доктори ветеринарске медицине или дипломирани ветеринари, ветеринарски техничари и власници животиња само за парентералне антианемике,
- б) ентералне (пероралне) ВМ производе које примјењују доктори ветеринарске медицине или дипломирани ветеринари, ветеринарски техничари и власници животиња и
- в) ВМ производи за спољашњу примјену које примјењују доктори ветеринарске медицине или дипломирани ветеринари, ветеринарски техничари и власници животиња.

(3) Према начину промета ВМ производи дијеле се на:

- а) ВМ производи (ad manum vet.) намијењени за ветеринарске амбуланте, ветеринарске станице, ветеринарске болнице, ветеринарске клинике и
- б) ВМ производи које је дозвољено прометовати у ветеринарској апотеци.

(4) Начин издавања, примјене и промета ВМ производа одређује се рјешењем о одобрењу за стављање у промет ВМ производа.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују услови за разврставање, прописивање и издавање ВМ производа.

Члан 53.

(1) Носилац рјешења одговоран је за стављање одобреног ВМ производа у промет.

(2) Хитан поступак повлачења ВМ производа из промета спроводи ветеринарска инспекција по службеној дужности.

(3) Повлачење ВМ производа из промета предузима се ако се утврди да:

- а) је штетан у уобичајеним условима примјене,
- б) нема терапијског дјеловања,
- в) је однос ризика и користи неповољан у односу на одобрену примјену,
- г) квалитативни и квантитативни састав ВМ производа не одговара оном који се наводи,
- д) није произведен у складу са донесеним рјешењем о одобрењу за производњу ВМ производа и
- ђ) је ВМ производу истекао рок трајања.

(4) VM производ из става 3. овог члана, VM производ којем је истекао рок из члана 24. став 2. овог закона или је рјешење о одобрењу за стављање тог VM производа укинито, а захтјев из члана 43. став 1. овог закона није поднесен, нешкодљиво се уклања из промета у складу са посебним прописима, а о трошку Произвођача VM производа или носиоца рјешења.

Члан 54.

(1) У циљу спречавања непотребне патње животиње, а на основу поднесеног захтјева привредног друштва које обавља ветеринарску дјелатност, дозвољена је употреба VM производа без рјешења о одобрењу за стављање тог VM производа у промет, коју је Министарство рјешењем одобрило, а на одговорност тог привредног друштва.

(2) Ако у промету нема VM производа за животињу која се не користи за производњу хране, привредно друштво које обавља ветеринарску дјелатност може, на личну одговорност доктора ветеринарске медицине или дипломираног ветеринара, примјенити одобрени хумани лијек на тој животињи у циљу спречавања непотребне патње те животиње.

(3) Министар рјешењем утврђује листу одобрених хуманих лијекова, који се могу примјенити и на животињи из става 2. овог члана, а која се доноси уз претходну сагласност министра здравља и социјалне заштите и објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 55.

(1) VM производи који се налазе у промету производе се у складу са методама и захтјевима Европске фармакопеје.

(2) Фармакопеја је збирка прописа којом се утврђују услови за израду VM производа, провјеру и потврђивање идентитета, провјеру и утврђивање чистоће и других параметара квалитета VM производа и хомеопатских производа, као и супстанци од којих су VM производи произведени и који су усклађени са Европском фармакопејом.

(3) Ако Европска фармакопеја не одређује методе производње и услове у погледу квалитета VM производа, могу се примјењивати фармакопеје трећих земаља или методе које предложи произвођач.

V - ПРОМЕТ ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 56.

(1) Промет VM производа на велико обухвата њихову набавку, складиштење, транспорт, продају и увоз и извоз.

(2) Привредна друштва обављају промет на велико (у даљем тексту: Велепродаја VM производа) на основу рјешења о одобрењу за промет VM производа на велико.

(3) Министар доноси рјешење из става 2. овог члана, против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(4) Министар доноси рјешење из става 2. овог члана у року од 90 дана од дана подношења потпуног захтјева за доношење рјешења о одобрењу за промет VM производа на велико.

(5) Велепродаја VM производа обавезна је водити евиденцију о оствареном промету VM производа на велико током пет година.

(6) Велепродаја VM производа обавезна је Министарству доставити податке о промету VM производа на велико за претходну годину, најкасније до 31. јануара текуће године.

(7) Министарство води Регистар привредних друштава која обављају промет VM производа на велико (у даљем тексту: Регистар Велепродаје VM производа).

(8) Министар доноси правилник којим се прописује облик, садржај и начин вођења евиденције и Регистра Велепродаје VM производа.

Члан 57.

(1) Привредно друштво подноси Министарству захтјев за доношење рјешења о одобрењу за промет VM произво-

да на велико, прије почетка обављања дјелатност велепродаје VM производа.

(2) Министар доноси правилник којим се прописује облик и садржај захтјева и документације која се прилаже уз захтјев из става 1. овог члана.

Члан 58.

(1) Велепродаја VM производа обавља дјелатност промета VM производа на велико ако обавезно испуњава следеће услове:

а) у погледу стручног кадра да има:

1) у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом једног лиценцираног доктора ветеринарске медицине или дипломираног ветеринара, под чијим надзором се обавља пријем, смјештај, чување и отпремање VM производа,

2) у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом једног ветеринарског техничара са положеним стручним испитом, који врши послове у вези са пријемом, смјештајем, чувањем и отпремањем VM производа,

б) у погледу простора и опреме:

1) да има објекат велепродаје који обавезно има одвојен улаз од излаза,

2) да је објекат изграђен од материјала који обезбјеђује звучну изолацију и термонизацију, а подови и зидови изграђени су од материјала који се лако чисти,

3) да има обезбијеђен прикључак на електромрежу, телефонску мрежу и прикључак на водовод, канализацију и гријање,

4) да је висина просторија најмање 2,4 m и да у санитарном чвору постоји текућа топла и хладна вода.

(2) Најмања укупна површина простора за Велепродају VM производа обавезно је 80 m², а у оквиру тог простора су и просторије:

а) за пријем VM производа и VM средстава,

б) за отпрему VM производа и VM средстава,

в) у функцији канцеларије, са омогућеним приступом интернету,

г) са санитарним чвором и са одвојеним претпростором,

д) за чување отрова,

ђ) за складиштење, најмање укупне површине 50 m² и са уграђеним полицама које су постављене тако да обезбјеђују лаку прегледност, и

е) са термометрима постављеним на видним мјестима и са расхладним уређајима са аутоматском регистрацијом температуре, који обезбјеђују прописану температуру за чување вакцина и серума.

Члан 59.

(1) Велепродаја VM производа обавезна је набављати VM производе од произвођача или друге Велепродаје VM производа.

(2) Велепродаја VM производа може испоручити VM производе привредним друштвима који имају рјешење о одобрењу за промет VM производа на велико и мало.

(3) Велепродаја VM производа може испоручити VM производе:

а) ветеринарским апотекама,

б) ветеринарским амбулантама,

в) ветеринарским станицама,

г) ветеринарским болницама,

д) ветеринарским клиникама и

ђ) фармама које су организоване у правној форми привредног друштва и под надзором су доктора ветеринарске медицине или дипломираног ветеринара.

(4) Ветеринарске организације из става 3. овог члана и фарме обавезне су водити евиденцију о свим набавкама VM

производа, потрошњи, каренци, као и друге евиденције које су прописане овим законом и чувати доказ о куповини, посједовању и примјени ВМ производа на животињама у току пет година након њихове примјене, укључујући и податке о животињама које су заклане током тог периода.

(5) Фарме из става 3. тачка њ) овог члана обавезне су имати у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом једног лиценцираног доктора ветеринарске медицине, односно дипломираног ветеринара, под чијим здравственим надзором се обавља пријем, смјештај, чување и употреба ВМ производа, или потписан уговор са ветеринарском организацијом под чијим здравственим надзором се обавља пријем, смјештај, чување и употреба ВМ производа.

(6) Уговор између фарме и ветеринарске организације из става 5. овог члана, поред општих елемената пружања здравствене заштите животиња треба да садржи и:

а) име и презиме лиценцираног доктора ветеринарске медицине или дипломираног ветеринара, под чијим надзором се обавља пријем, смјештај, чување и употреба ВМ производа,

б) тип, капацитет и локацију фарме,

в) период на који се потписује уговор.

(7) Фарме из става 3. тачка њ) овог члана подносе захтјев Министарству за издавање рјешења о одобрењу за набавку ВМ производа за сопствене потребе, уз који прилаже важећи уговор између фарме и ветеринарске организације или доказ да у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом има једног лиценцираног доктора ветеринарске медицине или дипломираног ветеринара, под чијим надзором се обавља пријем, смјештај, чување и употреба ВМ производа.

(8) Подносилац захтјева за одобрење из става 7. овог члана дужан је о свакој промјени из ст. 6. и 7. овог члана обавијестити Министарство у року од 15 дана од дана настанка промјене.

Члан 60.

Велепродаја ВМ производа обавезна је да сачини план за хитно поступање повлачења ВМ производа из промета тако да се тим планом гарантује ефикасно спровођење поступка повлачења ВМ производа у случају када то нареди ветеринарска инспекција или у случају предузимања повлачења ВМ производа у сарадњи са произвођачем ВМ производа, са другом Велепродајом ВМ производа или Ветеринарском апотеком.

Члан 61.

(1) Министарство, на основу инспекцијског прегледа, Велепродаји ВМ производа може укинути рјешење о одобрењу за промет ВМ производа на велико ако се утврди да Велепродаја ВМ производа не испуњава прописане услове.

(2) Велепродаја ВМ производа брише се из Регистра Велепродаје ВМ производа у случају:

а) подношења захтјева за брисање рјешења о одобрењу за промет ВМ производа на велико и

б) укидања рјешења о одобрењу за промет ВМ производа на велико.

Члан 62.

Увоз ВМ производа може обављати Велепродаја ВМ производа, у складу са прописима који уређују ову област.

Члан 63.

(1) Промет ВМ производа на мало обухвата наручивање, чување, издавање ВМ производа на ветеринарски рецепт и без рецепта.

(2) Привредна друштва обављају промет ВМ производа на мало искључиво у ветеринарским апотекама (у даљем тексту: Ветеринарска апотека), на основу рјешења о одобрењу за промет ВМ производа на мало.

(3) Министар доноси рјешење из става 2. овог члана, против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(4) Ветеринарска апотека обавезна је водити евиденцију о оствареном промету ВМ производа на мало током пет година и обавезна је Министарству доставити податке о промету ВМ производа на мало за претходну годину, најкасније до 31. јануара текуће године.

(5) Министарство води Регистар привредних друштава који обављају промет ВМ производа на мало (у даљем тексту: Регистар Малопродаје ВМ производа).

(6) Министар доноси правилник којим се прописује облик, садржај и начин вођења евиденције и Регистра Малопродаје ВМ производа.

Члан 64.

(1) Ветеринарска апотека у погледу стручног кадра мора да има у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом једног лиценцираног доктора ветеринарске медицине или дипломираног ветеринара, под чијим надзором се обавља пријем, смјештај, чување и промет ВМ производа на мало.

(2) Ветеринарска апотека у погледу простора мора да има:

а) објекат изграђен од материјала који обезбјеђује звучну изолацију и термоизолацију, а подове и зидове изграђене од материјала који се лако чисти,

б) обезбијеђен прикључак на електромрежу, телефонску мрежу и прикључак на водовод, канализацију и гријање и

в) просторије висине најмање 2,4 m, а да у санитарном чвору постоји текућа топла и хладна вода.

(3) Најмања укупна површина ветеринарске апотеке је 35 m², у оквиру тог простора налази се:

а) продајни простор,

б) простор за администрацију, најмање површине 6 m², и са намјештајем и опремом, а то су:

1) полице,

2) канцеларијски сто и столице,

3) рачунар са штампачем,

4) гардеробни ормар,

5) прецизна вага,

6) термометри за праћење температуре у објекту и

7) расхладни уређаји.

(4) Ако се ветеринарска апотека налази у саставу ветеринарске организације, таква апотека обавезно испуњава просторне, техничке и кадровске услове утврђене прописима којима се уређује област ветеринарства.

Члан 65.

(1) ВМ производи намијењени за ветеринарске апотеке на основу издавања дијеле се на:

а) ВМ производи који се не издају на рецепт, односно у промету на мало прометују се слободно без ветеринарског рецепта,

б) ВМ производи који се издају на рецепт, односно у промету на мало прометују се искључиво уз ветеринарски рецепт и

в) ВМ производи који се не прометују у ветеринарским апотекама.

(2) ВМ производа из става 1. тачка а) овог члана су:

а) ентерални ВМ производи намијењени за кућне љубимце,

б) ентерални ВМ производи намијењени за млађе, односно нејестиве категорије домаћих животиња и

в) ВМ производи намијењени за спољашњу употребу.

(3) ВМ производи из става 1. тачка б) овог члана су:

а) парентерални антианемици и

б) ентерални ВМ производи намијењени за старије, односно јестиве категорије домаћих животиња.

(4) ВМ производи из става 1. тачка в) овог члана су сви парентерални (инјекциони) ВМ производи, осим антианемика.

(5) Хомеопатски ВМ производи могу се ставити у промет на мало искључиво у ветеринарским апотекама.

(6) ВМ производе који се издају на ветеринарски рецепт дозвољено је продавати само пунољетним лицима.

VI - КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 66.

(1) Контролом квалитета ВМ производа сматра се поступак утврђивања усклађености квалитета ВМ производа са утврђеним условима квалитета у складу са овим законом.

(2) Контрола квалитета ВМ производа може бити:

- а) редовна,
- б) посебна,
- в) ванредна и
- г) у промету.

(3) Министар доноси правилник којим се прописује начин и обим контроле квалитета ВМ производа.

Члан 67.

(1) Редовној контроли квалитета подлијеже свака серија произведених или увезених ВМ производа.

(2) Велепродаја ВМ производа која ставља у промет ВМ производе обавезна је подвргнути сваку серију редовној контроли квалитета у овлашћеној лабораторији.

(3) Ако произвођач ВМ производа посједује извјештај испитних лабораторија признатих од надлежних органа Европске уније, није потребно вршити редовну контролу квалитета ВМ производа.

(4) Трошкове редовне контроле квалитета из става 1. овог члана сноси Произвођач ВМ производа, а Велепродаја ВМ производа ако се ради о увозним ВМ производима.

Члан 68.

(1) Посебној контроли квалитета подлијеже свака прва серија ВМ производа након добијања рјешења о одобрењу за стављање у промет ВМ производа на велико и свака серија имунолошких ВМ производа и других ВМ производа које одреди Министарство.

(2) Посебну контролу квалитета ВМ производа обавља лабораторија.

(3) Трошкове посебне контроле квалитета сноси произвођач ВМ производа, а Велепродаја ВМ производа ако се ради о увозним ВМ производима.

Члан 69.

(1) Ванредна контрола квалитета спроводи се на захтјев Министарства у случају сумње у квалитет одређеног ВМ производа.

(2) Ванредну контролу квалитета ВМ производа обавља лабораторија.

(3) Трошкове ванредне контроле квалитета сноси Министарство ако је ВМ производ исправан или привредно друштво које је непрописним поступањем у производњи или промету ВМ производима проузроковало неисправност у квалитету.

Члан 70.

(1) Контроли квалитета подлијеже узорак ВМ производа који је узео ветеринарски инспектор приликом вршења инспекцијског надзора.

(2) Трошкове контроле квалитета и узорковања ВМ производа из става 1. овог члана који се врши у првих пет година сноси носилац рјешења.

(3) Трошкове контроле квалитета и узорковања ВМ производа из става 1. овог члана који се врши сваки наредни пут сноси:

а) Министарство, ако је ВМ производ исправан,

б) носилац рјешења, ако ВМ производ нема рјешења о одобрењу за стављање у промет,

в) Велепродаја ВМ производа или увозник који га је увезао, ако је ВМ производ неисправан или ако упутство за употребу ВМ производа и означавање нису у складу са онима који су одобрени и

г) привредно друштво, ако је непрописним поступањем у производњи или промету проузрокована неисправност у квалитету ВМ производа.

Члан 71.

(1) Произвођач ВМ производа спроводи контролу квалитета ВМ производа по поступку описаном у документацији која се прилаже уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет.

(2) Поступак контроле квалитета ВМ производа из става 1. овог члана заснива се на научним сазнањима о ВМ производима, Европској фармакопеји или другим међународно признатим нормама.

Члан 72.

(1) Произвођач ВМ производа и Велепродаја ВМ производа обавезно воде евиденцију о спроведеним редовним, посебним и ванредним контролама квалитета ВМ производа.

(2) Лабораторија води евиденцију о контроли квалитета ВМ производа и чува те податке годину дана дуже од рока употребе ВМ производа.

(3) Министар доноси правилник којим се прописује садржај, облик и начин вођења евиденције из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 73.

(1) Лабораторија, у складу са одредбама овог закона, додјелује маркицу контролисаним ВМ производима и она се ставља на спољашње паковање.

(2) Маркица из става 1. овог члана садржи назив лабораторије и прописани јединствени број, а издаје их и дистрибуира Министарство.

VII - ФАРМАКОВИГИЛАНСА

Члан 74.

(1) Фармаковигиланса обухвата мјере у вези са откривањем, прикупљањем података, процјену, разумијевање, превенцију и поступање у случају нуспојава ВМ производа, као и нових сазнања о штетности примјене ВМ производа.

(2) Министарство управља активностима које се односе на фармаковигилансе и надзире спровођење фармаковигилансе.

Члан 75.

(1) Носилац рјешења обавезан је успоставити систем вођења фармаковигилансе и одредити одговорно лице за фармаковигилансу које мора бити стално доступно Министарству и ветеринарској инспекцији.

(2) Одговорно лице за фармаковигилансу из става 1. овог члана је доктор ветеринарске медицине или дипломирани ветеринар са пребивалиштем на подручју Републике Српске, Федерације БиХ или Брчко Дистрикта.

(3) Министар доноси правилник којим се прописује систем фармаковигилансе, начин рада и услови за одговорно лице за фармаковигилансу.

Члан 76.

(1) Доктор ветеринарске медицине или дипломирани ветеринар и доктор медицине који током рада утврде постојање нуспојава ВМ производа или сумњу на постојање нуспојава или озбиљне нуспојава код животиња или штетна дјеловања код људи, обавезни су постојање нуспојава, односно штетно дјеловање ВМ производа пријавити носиоцу рјешења.

(2) У случају да доктор ветеринарске медицине или дипломирани ветеринар током рада установи или посумња на постојање озбиљне нуспојаве ВМ производа код животиња или озбиљна штетна дјеловања код људи, осим носиоцу рјешења наведене нуспојаве, односно штетна дјеловања дужан је пријавити и Министарству, најкасније у року од 15 дана од дана сазнања.

(3) Носилац рјешења обавезан је водити евиденцију о свим нуспојавама ВМ производа које се утврде.

(4) У случају из става 2. овог члана носилац рјешења обавезан је озбиљну нуспојаву за коју је сазнао или му је позната пријавити Министарству, најкасније у року од 15 дана од дана сазнања.

(5) Носилац рјешења обавезан је Министарству доставити извјештаје о свим нуспојавама ВМ производа или сумњама на њих, и то: очекиваним, неочекиваним и озбиљним нуспојавама ВМ производа у облику извјештаја о нешкодљивости, одмах по захтјеву Министарства.

(6) Извјештај из става 5. овог члана обавезно садржи процјену односа ризика и користи за ВМ производа.

(7) Однос ризика и користи ВМ производа је свака процјена позитивних терапијских ефеката ВМ производа у односу на ризике повезане са примјеном ВМ производа, а односе се на квалитет, нешкодљивост и ефикасност ВМ производа с обзиром на здравље животиња или људи и сваки ризик од нежељених утицаја на околину.

(8) Периодични извјештаји о нешкодљивости ВМ производа (енгл. Periodic Safety Update Reports - PSUR) су периодични извјештаји о употреби ВМ производа који садрже податке у складу са овим законом.

(9) Министарство евиденције о нуспојавама ВМ производа доставља Канцеларији, која обавезно успоставља контакт са Европским центром за нуспојаве ВМ производа, ради обраде података, контроле и размјене података о фармаковигиланси ВМ производа који се стављају у промет.

(10) Министар доноси правилник којим се прописује садржај и облик пријаве, начин вођења евиденције о утврђеним нуспојавама ВМ производа.

Члан 77.

(1) Ради ограничења индикација, измјене дозирања, додавања контраиндикације или нових мјера опреза, Министарство може укинути или измијенити рјешење о одобрењу за стављање ВМ производа у промет.

(2) Министарство о укидању или измјени рјешења о одобрењу из става 1. овог члана одмах обавјештава Канцеларију и доставља ново рјешење носиоцу рјешења.

(3) У случају опасности за здравље људи и животиња, Министарство може укинути рјешење о одобрењу из става 1. овог члана, о чему обавјештава Канцеларију најкасније сљедећег радног дана.

VIII - ОЗНАЧАВАЊЕ, УПУТСТВО ЗА УПОТРЕБУ И ОГЛАШАВАЊЕ О ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКИМ ПРОИЗВОДИМА

Члан 78.

(1) ВМ производи обавезно се означавају на спољашњем и унутрашњем паковању ВМ производа, чији садржај рјешењем одобрава министар, против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(2) Спољашње паковање је паковање у којем се налази унутрашње паковање, а унутрашње паковање је бочица или било који други облик паковања у непосредном додиру са ВМ производима.

(3) Подаци на спољашњем и унутрашњем паковању ВМ производа исписују се тако да су лако читљиви, разумљиви и неизбрисиви и на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској.

(4) У случају да ВМ производи немају спољашње паковање, подаци се обавезно наводе на унутрашњем паковању ВМ производа.

(5) Уз сваки ВМ производ који се ставља у промет обавезно се налази упутство за употребу ВМ производа, чији садржај рјешењем одобрава министар, осим ако су сви прописани подаци наведени на спољашњем и унутрашњем паковању ВМ производа.

(6) Упутство за употребу ВМ производа је штампани текст на папиру који садржи податке за употребу ВМ производа, намијењен је кориснику, а налази се уз ВМ производе и таквог је садржаја да је у складу са сажетком карактеристика ВМ производа и исписано је на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској.

(7) Упутство за употребу ВМ производа може бити написано и на другим језицима ако је садржај наведених података једнак садржају података на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској.

(8) Министар доноси правилник о начину означавања ВМ производа, облику и садржају упутства за употребу ВМ производа и сажетак карактеристика ВМ производа.

Члан 79.

Под оглашавањем о ВМ производима у смислу овог закона подразумијева се сваки облик обавјештавања којем је сврха подстицање њихове продаје и потрошње у писаном, сликовитом, звучном, усменом, електронском, дигиталном или било којем другом облику.

Члан 80.

(1) Носиоци рјешења могу оглашавати ВМ производе само у складу са одредбама овог закона.

(2) Оглашавање о ВМ производима обавезно је у складу са сажетком карактеристика ВМ производа.

(3) Оглашавање о ВМ производима је објективно у односу на њихове карактеристике, тако да презентовањем информација не доводи у заблуду.

(4) Министар доноси правилник којим се прописује начин оглашавања о ВМ производима.

Члан 81.

(1) Допуштено је оглашавање о ВМ производима који се издају на ветеринарски рецепт: у стручној литератури, на стручним и научним скуповима и међу докторима ветеринарске медицине или дипломираним ветеринарима.

(2) Забрањено је оглашавање о ВМ производима који садрже психотропне супстанце или наркотику обухваћене Јединственом конвенцијом о опојним дрогама из 1961. године, допуњеном Протоколом о измјенама Јединствене конвенције о опојним дрогама 1961. године, с Конвенцијом о психотропним супстанцама из 1971. године.

(3) Забрањено је оглашавање о ВМ производима који немају рјешење о одобрењу за стављање у промет.

Члан 82.

(1) Информисање о ВМ производима у смислу овог закона укључује:

а) информативне објаве о чињеницама који се односе на промјене у паковању, упозорења на нуспојаве као мјере опреза, трговачки каталози и цјеновници под условом да не садрже никакве тврдње о ВМ производима,

б) информативне објаве о резултатима клиничких испитивања и

в) свако непристрасно, објективно информисање о болестима животиња, превенцији и доступним методама лијечења.

(2) Министар доноси правилник којим се прописује начин информисања о ВМ производима.

Члан 83.

(1) Ванредне трошкове настале у поступцима доношења, измјене или укидања рјешења из члана 7. став 1, члан 24. став 1, члан 56. став 2. и члана 63. став 2. овог закона одређује министар, а сноси их носилац рјешења.

(2) Министар доноси рјешење о цјеновнику у складу са којим лабораторије обављају повјерене им послове.

IX - ВЕТЕРИНАРСКО-МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА ЗА УПОТРЕБУ У ВЕТЕРИНАРСТВУ

Члан 84.

(1) ВМ средство је сваки инструмент, апарат, уређај или производ који се примјењује на животињама за успостављање дијагнозе или у терапији, који се користи самостално или у комбинацији са другим, укључујући и софтвер за правилну примјену за употребу у ветеринарству.

(2) ВМ средства за употребу у ветеринарству могу се ставити у промет само ако не угрожавају здравље и сигурност животиња, доктора ветеринарске медицине или дипломираних ветеринара и других лица и ако су прописно произведени, постављени, одржавани и употријебљени у складу са њиховом намјеном.

(3) ВМ средства за употребу у ветеринарству могу се употребљавати ако:

- а) испуњавају прописане захтјеве,
- б) су у складу са европским нормама,
- в) носе ознаку усклађености према прописаном поступку и
- г) су уписана у Регистар ВМ средстава, који води Министарство.

(4) Захтјев за упис ВМ средстава за употребу у ветеринарству у Регистар ВМ средстава могу поднијети:

- а) произвођачи медицинских производа са сједиштем у Републици Српској, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту и
- б) заступници страних произвођача медицинских производа са сједиштем у Републици Српској, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту.

(5) Министар доноси рјешење о одобрењу за стављање ВМ средстава за употребу у ветеринарству из става 2. овог члана, а против тог рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(6) Носилац рјешења о одобрењу за стављање ВМ средстава за употребу у ветеринарству обавезан је пријавити сваку допуну и измјену у документацији на основу које је министар донио рјешења о одобрењу из става 5. овог члана и испунити услове система фармаковигилансе.

(7) Министар доноси правилник којим се прописује садржај захтјева, потребна документација, као и садржај, облик и начин вођења Регистра ВМ средстава.

Члан 85.

Ако се утврди да одобрено ВМ средство за употребу у ветеринарству, које је правилно постављено и употријебљено, може угрозити здравље и сигурност животиња, доктора ветеринарске медицине или дипломираног ветеринара или било које друго лице, то ВМ средство мора бити повучено из промета, односно из употребе по службеној дужности или на захтјев ветеринарског инспектора.

X - НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове (путем ветеринарских инспектора) и ветеринарски инспектори јединица локалне самоуправе, у складу са овлашћењима утврђеним прописом којим се уређује област ветеринарства и у складу са плановима службених контрола које доноси Министарство.

(3) У вршењу инспекцијског надзора из става 2. овог члана ветеринарски инспектор, поред овлашћења утврђених прописом којим се уређује област ветеринарства и општих овлашћења прописаних законом којим се уређује област инспекција, има права и дужност да:

- а) наложи отклањање утврђених неправилности у примјени овог закона и одреди рок и начин отклањања неправилности,

- б) забрани производњу и стављање у промет ВМ производа, наложи нешкодљиво уништавање или одузме производе који се представљају као ВМ производе за лијечење и спречавање болести животиња, а нису ВМ производи у смислу овог закона,

- в) забрани обављање дјелатности производње и промета ВМ производа, ако се те дјелатности обављају без рјешења о одобрењу за обављање тих дјелатности,

- г) забрани производњу и стављање у промет ВМ производа, наложи нешкодљиво уништавање или одузме ВМ производе, ако се ВМ производи производе и прометују супротно одредбама овог закона,

- д) забрани спровођење испитивања ВМ производа који се не врши на прописан начин,

- ђ) забрани стављање у промет, наложи нешкодљиво уништавање или одузме ВМ производе који нису означени и немају упутство за употребу ВМ производа,

- е) наложи отклањање неправилности у погледу услова за обављање дјелатности производње и промета ВМ производа,

- ж) забрани обављање дјелатности производње и промета ВМ производа, ако се неправилности у погледу услова за обављање дјелатности производње и промета ВМ производа не отклоне у остављеном року,

- з) поднесе приједлог Министарству за укидање рјешења о одобрењу које се доноси на основу одредаба овог закона, ако се утврди да за то постоје разлози прописани овим законом,

- и) наложи предузимање мјера хитног повлачења ВМ производа када за то постоје прописани услови,

- ј) наложи отклањање неправилности око спровођења контроле квалитета ако утврди да се контрола квалитета не врши на прописан начин,

- к) забрани оглашавање и информисање о ВМ производима,

- л) забрани употребу ВМ производа у ветеринарству, предузме и друге мјере прописане законом.

(4) Против рјешења ветеринарског инспектора донесених на основу одредаба овог закона допуштена је жалба Министарству.

(5) Жалба на рјешење из става 4. овог члана не одлаже његово извршење.

Члан 87.

(1) Новчаном казном у износу од 15.000. КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво, ако:

- а) наведе нетачне податке у захтјеву и документацији за доношење рјешења о одобрењу за производњу ВМ производа (члан 6. ст. 4. и 5),

- б) производи ВМ производе без рјешења о одобрењу за производњу ВМ производа, односно ВМ производ није произведен у складу са донесеним рјешењем о одобрењу за производњу ВМ производа (члан 7. став 1),

- в) произвођач не испуњава и не придржава се начела добре произвођачке праксе ВМ производа и не употребљава сировине произведене у складу са начелима и поступцима добре произвођачке праксе (члан 9),

- г) не обавјести Министарство у утврђеном року о свакој промјени услова (члан 10. став 1),

- д) стави ВМ производе у промет без спроведеног испитивања супротно одредбама члана 13. ст. 1. и 2. овог закона,

- ђ) спроводи испитивање ВМ производа супротно одредбама члана 13. ст. 3. до 5. и чл. 15. до 17. овог закона,

- е) стави ВМ производе у промет без рјешења о одобрењу за стављање у промет (члан 24. ст. 1. и 2, члан 26. ст. 2. и 4, члан 27. став 2, члан 32. став 2. и члан 33. став 2),

- ж) у документацији која се доставља уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет наведе нетачне податке (члан 25. став 3),

з) не прати најновији научни и технички напредак у поступку производње и провјере, квалитета ВМ производа, не уводи све потребне промјене ради обезбјеђивања производње и квалитета ВМ производа, не обавијести Министарство о свим промјенама које би могле утицати на измјену рјешења о одобрењу или измјене у односу на документацију ВМ производа и не обавијести одмах Министарство о сваком новом податку који може утицати на процјену односа ризика и користи ВМ производа, а посебно о мјерама, ограничењима или забранама које су на снази у другим државама у којима су ВМ производи стављени у промет (члана 42),

и) је ставио ВМ производе у промет у складу са одредбама члана 44. став 1. овог закона,

ј) стави ВМ производе у промет 90 дана након истека рок од пет година на које је рјешење донесено или истека рок трајања, тј. ако му је доказан неквалитет, шкoдљивост или неефикасност (члан 46),

к) се ВМ производи из члана 53. став 4. овог закона нешкодљиво не уклањају у складу са посебним прописима који уређује ову област,

л) обавља дјелатност промета ВМ производа на велико без рјешења о одобрењу за стављање у промет ВМ производа на велико (члан 56. став 2),

љ) обавља дјелатност промета ВМ производа на велико супротно одредбама члана 59. ст. 1. до 3. овог закона,

м) не води и не чува евиденције из члана 59. став 4. овог закона,

н) фарме немају у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом једног лиценцираног доктора ветеринарске медицине, односно дипломираног ветеринара, или потписан уговор са ветеринарском организацијом, а обављају пријем, смјештај, чување и употребљавају ВМ производе (члан 59. став 5),

њ) фарме обављају пријем, смјештај, чување и употребљавају ВМ производе који нису намијењени лијечењу животиња које се налазе на фарми супротно рјешењу о одобрењу (члан 59. ст. 6. и 7),

о) фарме врше набавку ВМ производа за сопствене потребе, а немају рјешење о одобрењу за набавку ВМ производа (члан 59. став 7),

п) не обавијести Министарство у року од 15 дана од настанка промјене о свакој промјени (члан 59. став 8),

р) обавља увоз ВМ производа супротно одредби члана 62. овог закона,

с) обавља дјелатност промета ВМ производа на мало супротно одредбама чл. 63. и 65. овог закона,

т) не спроводи контролу квалитета ВМ производа у складу са одредбама чл. 66, 67, 68. и 71. овог закона,

ћ) оглашава и информише о ВМ производима супротно одредбама чл. 80. до 82. овог закона,

у) ветеринарским инспекторима онемогући обављање надзора у складу са одредбама овог закона, односно не поступи по правоснажном рјешењу ветеринарског инспектора и службеног ветеринара (члан 86).

(2) Новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у привредном друштву.

(3) Новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник.

(4) Новчаном казном од 1.000 КМ до 2.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице.

Члан 88.

(1) Новчаном казном у износу од 10.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво ако:

а) привредно друштво спроводи клиничко испитивање ВМ производа преко лабораторије која не испуњава прописане услове за спровођење испитивања (члана 18),

б) спроводи клиничко испитивање без рјешења о одобрењу за спровођење клиничког испитивања ВМ производа (члан 19. став 1),

в) не пријави промјене у спровођењу одобреног клиничког испитивања (члан 22. став 1),

г) стави у промет генерички ВМ производ у периоду десет година од доношења рјешења о одобрењу за референтни ВМ производ (члан 26. став 4),

д) не испуњава прописане услове за стављање у промет (члан 26. став 6. и члана 27. става 3),

ђ) не испуњава услове за производњу и стављање у промет хомеопатских ВМ производа (члан 32. став 4),

е) не достави податке о обиму продаје и прописивању ВМ производа на рецепт, не обавијести Министарство о стављању ВМ производа у промет или привременом или сталном престанку стављања у промет ВМ производа (члана 40),

ж) не поднесе Министарству захтјев за доношење новог рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет у предвиђеном року и не достави оцјену односа ризика и користи ВМ производа (члан 43. ст. 1. и 2),

з) изда ВМ производ супротно рјешењу о одобрењу за стављање ВМ производа у промет (члан 52. став 4. овог закона),

и) ВМ производе стави у промет супротно одредби члана 55. овог закона,

ј) не води евиденцију о промету ВМ производа на велико и не достави податке о промету ВМ производа за претходну годину (члан 56. ст. 5. и 6),

к) у документацији уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет на велико наведе нетачне податке (члан 57. став 2),

л) не испуњава прописане услове (члан 58),

љ) не испуњава прописане услове (члан 60),

м) не води евиденцију о промету ВМ производа на мало (члана 63. став 4),

н) не испуњава прописане услове (члан 64),

њ) не врши редовне контроле ВМ производа (члан 67),

о) не води евиденцију о спроведеним редовним, посебним и ванредним контролама квалитета (члан 72),

п) не успостави систем вођења фармаковигилансе и не одреди одговорно лице за фармаковигилансу (члан 75),

р) не води евиденцију о свим нуспојавама, озбиљну нуспојаву за коју је сазнао или му је позната не пријави и не достави извјештај о свим нуспојавама са процјеном односа ризика и користи за ВМ производе (члан 76. ст. 3. до 6),

с) ВМ производ прије стављања у промет није означен или не садржи упутство за употребу ВМ производа (члан 78) и

т) ВМ средство за употребу у ветеринарству ставља у промет супротно чл. 84. и 85. овог закона.

(2) Новчаном казном од 2.000 КМ до 4.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у привредном друштву.

(3) Новчаном казном од 2.000 КМ до 4.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник.

(4) Новчаном казном од 800 КМ до 1.600 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице.

Члан 89.

(1) Новчаном казном у износу од 7.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво, ако:

а) у документацији уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за стављање биљног ВМ производа у промет наведе нетачне податке (члан 33. став 5),

б) не испуњава услове за стављање у промет биљних ВМ производа (члан 33. став 8),

в) стави и промет производ као ВМ производе, који у складу са одредбама овог закона се не сматра ВМ производима (члана 50),

г) се ВМ производи који се издају на ветеринарски рецепт продају малолетним лицима (члан 65. став 6),

д) стави у промет ВМ производе без маркице на паковању (члан 73).

(2) Новчаном казном од 800 КМ до 1.600 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву.

(3) Новчаном казном од 800 КМ до 1.600 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник.

(4) Новчаном казном од 500 КМ до 1.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице.

Члан 90.

За прекршаје из члана 87. става 1. т. б), е), и), ј), к), љ) и м) и члана 88. став 1. тачке с) овог закона може се изрећи и заштитна мјера одузимања предмета који је био намијењен или употријебљен за извршење прекршаја.

XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 91.

(1) Министар ће, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, донијети сљедеће прописе:

а) Правилник о производњи ветеринарско-медицинских производа (члан 6. став 8. и члан 7. став 6),

б) Правилник о садржају, облику и начину вођења регистара произвођача ветеринарско-медицинских производа и ветеринарско-медицинских средстава, одобрених ветеринарско-медицинских производа и ветеринарско-медицинских средстава, велепродаја ветеринарско-медицинских производа и ветеринарских апотека (члан 7. став 6, члан 35. став 5, члан 56. став 8, члан 63. став 6. и члан 84. став 7),

в) Правилник о овлашћивању лабораторија, поступањима и испитивању ветеринарско-медицинских производа (члан 13. став 5. и члан 14. став 2),

г) Правилник о облику, садржају захтјева и документацији потребној за одобравање за стављање у промет референтних, генеричких и имунолошких ветеринарско-медицинских производа (члан 25. став 4, члан 26. став 6. и члан 27. став 3),

д) Правилник о условима за производњу хомеопатских ветеринарско-медицинских производа, облику, садржају захтјева и документацији потребној за одобравање за стављање у промет хомеопатских и биљних ветеринарско-медицинских производа (члан 32. став 4. и члан 33. став 8),

ђ) Правилник о облику, садржају захтјева и документацији потребној за доношење новог рјешења о одобрењу за стављање ветеринарско-медицинских производа у промет (члан 43. став 4),

е) Правилник о условима за разврставање, прописивање и издавање ветеринарско-медицинских производа (члан 52. став 5),

ж) Правилник о условима које морају испуњавати велепродаје ветеринарско-медицинских производа и ветеринарске апотеке и вођењу евиденције у промету на велико и мало ветеринарско-медицинских производа (члан 56. став 8, члан 57. став 2. и члан 63. став 6),

з) Правилник о начину и обим контроле квалитета ветеринарско-медицинских производа и начину вођења евиденције (члан 66. став 3. и члан 72. став 3),

и) Правилник о систему фармаковигилансе, начину рада одговорног лица за фармаковигилансу ветеринарско-медицинских производа и начину вођења евиденције (члан 75. став 3. и члан 76. став 10),

ј) Правилник о начину означавања ветеринарско-медицинских производа, облику и садржају упутства за употребу ветеринарско-медицинских производа и сажетка карактеристика ветеринарско-медицинских производа (члан 78. став 8),

к) Правилник о начину оглашавања и информисања о ветеринарско-медицинским производима (члан 80. став 4. и члан 82. став 2) и

л) Правилник о садржају захтјева и документацији потребној за одобравање за стављање у промет ветеринар-

ско-медицинских средстава за употребу у ветеринарству (члан 84. став 7).

Члан 92.

До доношења подзаконских аката из члана 91. става 1. овог закона примјењиваће се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 93.

(1) Поступци за доношење рјешења о одобрењу за стављање ВМ производа у промет, производња ВМ производа, промет на велико и мало започети прије ступања на снагу овог закона довршиће се у складу са одредбама Закона о ветеринарским лијековима и ветеринарско-медицинским производима ("Службеном гласнику Републике Српске", бр. 37/02 и 71/09).

(2) Рјешење о одобрењу за производњу и стављање у промет ВМ производа донесених на основу закона из става 1. овог члана остају на снази до протекла рока на који су донесени.

Члан 94.

Привредна друштва која производе и стављају у промет ВМ производе обавезна су ускладити своје пословање са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу, осим одредаба чл. 75. и 76. овог закона са којима су обавезни ускладити своје пословање у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 95.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о ветеринарским лијековима и ветеринарско-медицинским производима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 37/02 и 71/09).

Члан 96.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1057/12
10. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

1498

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

Проглашавам Закон о заштити од пожара, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двдесетој сједници, одржаној 10. јула 2012. године, а Вијеће народа 18. јула 2012. године констатовало да усвојеним Законом о заштити од пожара није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-2392/12
19. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом прописује се систем заштите од пожара, права и обавезе привредних друштава и других правних лица, републичких органа управе и других органа, јединица локалне самоуправе, предузетника и других физичких лица као субјеката заштите од пожара (у даљем

тексту: субјекти заштите од пожара), мјере заштите од пожара, планирање и организовање заштите од пожара, организација ватрогасне службе, гашење пожара, надзор над спровођењем мјера заштите од пожара и финансирање заштите од пожара.

Члан 2.

(1) Заштита од пожара обухвата скуп мјера и радњи управне, организационе, материјално-техничке, образовне и пропагандне природе, које се предузимају ради спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања и гашења, те спасавања људи, имовине и животне средине угрожених пожаром.

(2) Заштита од пожара организује се и спроводи у свим мјестима и на свим објектима који су изложени опасности од избијања и ширења пожара.

Члан 3.

Заштита од пожара је дјелатност од посебног интереса за Републику Српску.

Члан 4.

Изрази употребљени у овом закону имају следећа значења:

а) пожар - процес неконтролисаног сагорјевања гориве материје којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина, а који је карактеристичан по истовременом отпуштању топлоте, дима, токсичних гасова и пламена,

б) пожарни сектор - граница ширења пожара која се одређује на основу анализе пожарног оптерећења, начина ширења пожара, пожарног ризика и материјалне вриједности објекта у којем се одређује,

в) димовод - унутрашњи дио димњака кроз који се одводи дим,

г) територијална ватрогасна јединица је врста професионалне ватрогасне јединице која се оснива на подручју општине или града,

д) предузетна ватрогасна јединица је врста професионалне ватрогасне јединице која се оснива у привредним друштвима и другим правним лицима и

ђ) добровољна ватрогасна јединица је врста ватрогасне јединице која се формира у јединицама локалне самоуправе, ватрогасним друштвима, привредним друштвима, другим правним лицима, републичким органима управе или другим органима.

II - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СУБЈЕКТА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 5.

Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) на приједлог Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) доноси годишњи програм активности спровођења посебних мјера заштите од пожара од интереса за Републику Српску.

Члан 6.

(1) Субјекти заштите од пожара дужни су да у спровођењу мјера заштите од пожара поступају у складу са овим законом, плановима заштите од пожара и општим актима субјекта заштите од пожара.

(2) У извршавању обавеза из става 1. овог члана остварује се сарадња са овлашћеним привредним друштвима и другим правним лицима из члана 23. овог закона и привредним друштвима и правним лицима која су стручно оспособљена и регистрована за вршење дјелатности заштите од пожара.

(3) Директор привредног друштва или другог правног лица, односно руководиоца који руководи републичким органом управе или другим органом, руководни радници у привредном друштву и правном лицу, односно радници са посебним овлашћењима у републичком органу управе, сваки у свом дјелокругу одговорни су за организовање и спровођење заштите од пожара, посебно за примјену про-

писаних и наложених мјера, одржавање у исправном стању и намјенску употребу опреме и средстава за гашење пожара, као и за упознавање радника са опасностима од пожара у вези са њиховим пословима и задацима.

(4) Сваки грађанин који примијети пожар или непосредну опасност од пожара дужан је да га угаси или отклони непосредну опасност од пожара, ако то може учинити без опасности за себе или другог.

Члан 7.

За организовање и остваривање заштите од пожара, у складу са овим законом, другим прописима и општим актима, одговорни су:

а) у привредним друштвима и другим правним лицима - директор,

б) у политичким странкама и удружењима грађана - извршни органи и

в) у републичким органима управе и другим органима - руководиоци који руководе тим органима.

Члан 8.

(1) Ради утврђивања одговарајуће организације и предузимања других мјера потребних за успешно функционисање и спровођење мјера заштите од пожара, субјекти заштите од пожара разврставају се у четири категорије I, II, III и IV степена ризика угрожености од пожара, а зависно од технолошког процеса, врсте материјала који производе, прерађују или ускладиштавају, врсте материјала употребљеног за изградњу објекта и значаја објекта.

(2) Министар унутрашњих послова (у даљем тексту: министар) доноси рјешење којим разврстава субјекте заштите од пожара у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара, на које се може изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(3) Министар доноси прописе о условима, основима и мјерилима за разврставање привредних друштава и других правних лица, републичких органа управе и других органа и предузетника, у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара.

(4) У одређеним случајевима, министар може одредити, због привредног, културног, историјског и другог значаја дјелатности које врше субјекти заштите од пожара да они буду разврстани у категорију непосредно вишег степена ризика угрожености од пожара.

Члан 9.

(1) Привредна друштва и друга правна лица разврстана у категорију I степена ризика угрожености од пожара дужна су да донесу план заштите од пожара и да имају властиту ватрогасну јединицу са одговарајућим бројем радника на организовању и спровођењу превентивних мјера заштите од пожара.

(2) Привредна друштва и друга правна лица разврстана у категорију II степена ризика угрожености од пожара обавезна су да донесу планове заштите од пожара и да имају одговарајући број радника ради вршења послова сталног дежурства, непосредног гашења пожара и спровођења превентивних мјера заштите од пожара ради организовања службе заштите од пожара.

(3) Субјекти заштите од пожара, разврстани у категорију III степена ризика угрожености од пожара обавезни су да имају најмање једног радника који непосредно организује и спроводи превентивне мјере заштите од пожара.

(4) Субјекти заштите од пожара, разврстани у категорију IV степена ризика угрожености од пожара морају да имају најмање једног радника задуженог за организовање и спровођење превентивних мјера заштите од пожара или уговор са овлашћеном установом.

(5) Субјекти заштите од пожара разврстани у категорије из ст. 1. до 4. овог члана доносе општи акт о заштити од пожара.

Члан 10.

(1) Субјекти заштите од пожара дужни су да под условима и на начин прописан овим законом учествују у гаше-

њу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и да дају на располагање своја превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром.

(2) Субјекти заштите од пожара дужни су да:

а) обавијесте све раднике који су изложени опасности од пожара или могу да буду изложени опасности од пожара, о мјерама и радњама које се предузимају, а односе се на заштиту од пожара и

б) дају упутства да радници престану радити у случају опасности од пожара и да се упуте на сигурно мјесто.

(3) У случају избијања пожара, од радника се не смије захтијевати да наставе рад у ситуацији у којој постоји опасност за њихов живот и здравље.

(4) Субјекти заштите од пожара дужни су да омогуће радницима да предузму мјере и радње у складу са својим знањима и расположивим техничким средствима ради избјегавања последица опасности од пожара, у случају када постоји озбиљна опасност по њихово здравље или здравље других лица усљед пожара, а непосредног руководиоца није могуће контактирати.

(5) Због предузимања мјера и радњи из става 4. овог члана радници не носе одговорност, осим ако су поступали намјерно или из крајње непажње.

Члан 11.

(1) Привредно друштво и друго правно лице, као и физичко лице који израђују техничку документацију, инвеститори и извођачи радова на објектима дужни су да у изради техничке документације и грађењу примјењују прописане мјере и нормативе заштите од пожара.

(2) За грађевински материјал, елементе, опрему и друге материјале који се уграђују у објекат, а који су од посебног значаја за спречавање настанка или ширења пожара у том објекту, морају се обезбиједити докази о њиховој ватроотпорности и пожарним карактеристикама.

(3) За финалну обраду водоравних и вертикалних површина излаза и излазних путева у објектима смију се уграђивати само материјали одређених пожарних карактеристика.

(4) За уграђени материјал из става 2. овог члана извођач радова дужан је да прибави доказе о њиховој ватроотпорности и пожарним карактеристикама и да их на увид Министарству прије издавања сагласности из члана 24. став 1. овог закона.

Члан 12.

Осим мјера заштите од пожара прописаних овим законом, скупштине општина - града, могу у складу са потребама прописати и друге мјере којима је циљ спречавање избијања и ширења пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром, у складу са законом.

III - ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗОВАЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 13.

(1) Организовање и спровођење заштите од пожара врши се на основу овог и других закона и прописа донесених на основу закона и општих аката, као и планова заштите од пожара.

(2) У складу са законом и другим прописима, план заштите од пожара на нивоу општине доноси скупштина општине, а скупштина града доноси план заштите од пожара на нивоу града, односно општина у саставу града.

(3) Планове заштите од пожара доносе привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи, у складу са овим законом, одлукама и плановима заштите од пожара општине и другим прописима.

(4) План заштите од пожара у привредним друштвима и другим правним лицима доноси одговарајући орган управљања, а у републичким органима управе и органима општине, односно града, руководиоца који руководи тим органом.

(5) Републички органи управе, град и општина, у складу са својим правима и дужностима, утврђеним законом, брину се о успјешном функционисању заштите од пожара и спровођењу прописаних мјера од привредних друштава и других правних лица, републичких органа управе и других органа, предузетника и других физичких лица и врше друге законом одређене послове у вези са спровођењем и унапређивањем заштите од пожара.

Члан 14.

(1) У плановима заштите од пожара утврђују се:

а) процјена угрожености од пожара,

б) организација заштите од пожара,

в) начин употребе ватрогасних јединица,

г) систем обавјештавања,

д) поступак у случају пожара,

ђ) техничка опрема и средства за гашење пожара,

е) начин снабдијевања водом,

ж) путеви, пролази и прилази,

з) сарадња са другим ватрогасним јединицама, јединицама и формацијама Оружаних снага Босне и Херцеговине и

и) друге мјере потребне за успјешно функционисање и унапређивање заштите од пожара и спровођење надзора над извршавањем мјера заштите од пожара.

(2) Методологију за израду планова заштите од пожара у складу са одредбама става 1. овог члана утврђује министар.

IV - МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 15.

Мјере заштите од пожара у смислу овог закона су:

а) избор локације и диспозиције објеката, као и избор материјала, уређаја, инсталација и конструкција којим се спречава пожар или могућност избијања и ширења пожара своди на најмању мјеру,

б) изградња прилазних путева и пролаза,

в) обезбјеђење потребних количина воде и других средстава за гашење пожара,

г) избор и одржавање технолошких процеса и уређаја којима се обезбјеђује сигурност против пожара,

д) забрана употребе отворене ватре и других извора паљења у објектима и просторијама у којима би због тога могло доћи до пожара,

ђ) начин спасавања људи и имовине,

е) постављање уређаја за јављање, гашење пожара и спречавање његовог ширења, уређаја за мјерење концентрације експлозивних смјеса (гасови, паре и прашина) и других уређаја за контролу безбједног одвијања технолошког процеса,

ж) одржавање и контрола исправности уређаја и инсталација чија неисправност може утицати на настанак и ширење пожара и

з) организовање службе осматрања и обезбјеђење опреме и средстава за гашење шумских пожара.

Члан 16.

(1) Просторним, урбанистичким, регулационим планом и урбанистичким пројектом у односу на мјере заштите од пожара утврђују се:

а) систем објеката водоснабдијевања, развој примарне и секундарне мреже са одговарајућим капацитетима за потребе заштите од пожара,

б) удаљеност између зона предвиђених за индустријске објекте, складишта запаљивих течности, гасова и експлозивних материја,

в) удаљеност између објеката различите намјене унутар индустријске зоне и

г) ширина путева који омогућавају приступ ватрогасним возилима до сваког објекта и њихово маневрисање за вријеме гашења пожара.

(2) За просторне, урбанистичке и регулационе планове, урбанистички пројекат, као и за њихове измјене или допуне, прије доношења, потребно је прибавити мишљење Министарства у погледу планираних мјера заштите од пожара.

(3) Министар доноси пропис о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката код којих је повећан ризик од пожара.

Члан 17.

(1) Грађевински објекти граде се на мјесту и на начин да се тиме не ствара опасност од пожара за друге објекте.

(2) На постојећим објектима не могу се изводити радови који би могли довести до смањења безбједности од пожара на објекту или на сусједним објектима.

(3) Извођач радова на објектима из ст. 1. и 2. овог члана дужан је да писано одреди и предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара.

Члан 18.

(1) У техничкој документацији за стамбене објекте са четири и више надземних етажа, објектима намијењеним за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансион, угоститељски објекти, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти) и у индустријским објектима, одређују се пожарни сектори.

(2) Спровођење одговарајућих мјера заштите од пожара у објектима из става 1. овог члана зависи од намјене, издвојености и висине објеката, чија се класификација, степен отпорности према пожару и безбједност евакуације одређује прописом о техничким нормативима заштите од пожара који доноси министар.

Члан 19.

(1) Из пожарних сектора у објектима из члана 18. овог закона мора бити омогућена безбједна евакуација у случају пожара, а путеви евакуације морају имати довољну пропусност и бити на сигуран начин заштићени од ватре и дима.

(2) Пожарни сектори одређују се на основу стандарда и анализе пожарног оптерећења, начина ширења пожара, пожарног ризика и материјалне вриједности објекта или његовог дијела.

Члан 20.

(1) Одобрење за грађење објеката неће се издати уколико се не прибави сагласност Министарства за предвиђене мјере и нормативе заштите од пожара у техничкој документацији.

(2) Министарство у сједишту даје сагласност за грађење:

а) објеката за прераду нафте, нафтних деривата, запаљивих течности и гасова,

б) објеката за производњу експлозивних материја,

в) индустријских објеката у којима се на једном локалитету у више објеката обавља јединствен технолошки процес,

г) објеката за производњу електричне енергије,

д) објеката за производњу енергије из обновљених извора енергије (вјетар, биогаз, соларна енергија, геотермална енергија, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом,

ђ) високих брана и акумулација напуњених водом, јаловином или пепелом за које је прописано техничко осматрање,

е) трансформаторских постројења снаге изнад 20 MVA,

ж) тунела дужих од 1000 m,

з) међународних и магистралних продуктовода, гасовода и нафтовода за транспорт, гасовода називног радног натпритиска више од 16 бара, уколико прелазе најмање двије општине, магистралних и регионалних топлодалекова, објеката за производњу биодизела,

и) стадиона за 10.000 и више гледалаца, објеката конструктивног распона 50 m и више, објеката висине 50 m и више, силоса капацитета више од 10.000 m³,

ј) постројења за третман опасног отпада, спаљивањем или хемијским поступцима, капацитета више од 70 t дневно,

к) постројења за третман неопасног отпада спаљивањем, термичким и/или физичким, физичко-хемијским, хемијским поступцима, као и централних складишта и/или депонија за одлагање опасног отпада,

л) регионалних депонија, односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје настањено са више од 200.000 становника,

љ) аеродрома за међународни авио-саобраћај,

м) пристаништа, лука, марина и пристана (понтон),

н) јавне жељезничке инфраструктуре са прикључцима,

њ) телекомуникационих објеката, односно мрежа, система или средстава који су међународног и магистралног значаја и телекомуникационих објеката који се граде на територији двију или више општина, закључно са главним капацитетима,

о) далековода који се граде на територији двију или више општина и

п) других објеката од посебног значаја за Републику.

(3) Надлежни центар јавне безбједности Министарства (у даљем тексту: Центар) даје сагласност за грађење:

а) објеката и простора намијењених за обављање пословних дјелатности,

б) нафтовода, продуктовода и гасовода,

в) трансформаторских постројења снаге до 20 MVA,

г) далековода који се граде на територији општине,

д) складишних објеката,

ђ) индустријских објеката у којима се на једном локалитету у једном објекту обавља јединствен технолошки процес,

е) тунела дужине од 200 m до 1000 m,

ж) објеката који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансион, угоститељски објекти, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти),

з) објеката здравствених установа, стационара и домова за смјештај лица са посебним потребама и објеката казнено-поправних установа,

и) објеката блоковог типа и високих објеката,

ј) ауто-путева и брзих путева, путних објеката и саобраћајних прикључака на ове путеве и граничних прелаза и

к) надземних и подземних гаража за аутомобиле.

(4) За индивидуалну стамбену изградњу и објекте који се повремено користе за боравак и одмор није потребна сагласност из става 3. овог члана.

(5) Сагласност на предвиђене нормативе заштите од пожара у техничкој документацији за грађење магацина за смјештај експлозивних материја као и објеката за ускладиштавање и трговински промет запаљивих течности, запаљивих гасова и гаса у боцама издаје Министарство у сједишту, односно надлежни Центар у складу са чл. 49. и 62. Закона о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова ("Службени гласник Републике Српске", број 78/11).

(6) Министар доноси пропис о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара.

Члан 21.

(1) Привредна друштва и друга правна лица која израђују техничку документацију за грађење објеката дужна су да:

а) при изради техничке документације уграде све прописане мјере заштите од пожара у складу са технолошким пројектним задатком,

б) уз техничку документацију израде прилог заштите од пожара са назнаком свих опасности које се могу појавити при коришћењу објекта и мјера које су предвиђене у техничкој документацији да би се ове опасности отклониле и

в) наведу све прописе који су коришћени при изради техничке документације.

(2) Прилог из става 1. тачка б) овог члана израђује се за сваки објекат или дио објекта или инсталације које су предмет пројектовања и садржи изјаву са потписом одговорног пројектанта који руководи израдом техничке документације у цијелини за извођење објекта или постројења и пројектанта за заштиту од пожара.

(3) Пројектанти из става 2. овог члана дужни су да уз пројекат приложе исправу којом доказују да је пројектовање објекта, односно техничко-технолошког процеса извршено у складу са законом и прописима донесеним на основу закона.

(4) Пројектант за заштиту од пожара из става 2. овог члана може бити лице које је у сталном радном односу у привредном друштву и другом правном лицу из става 1. овог члана и које има високу или вишу стручну спрему или завршене студије првог циклуса са 240 ECTS бодова или 180 ECTS бодова, техничког смјера и положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

(5) Привредно друштво и друго правно лице које израђује техничку документацију, односно прилог заштите од пожара из става 1. тачка б) овог члана, а нема запослено лице које испуњава услове за одговорног пројектанта за заштиту од пожара, закључује уговор са привредним друштвом или другим правним лицем регистрованим за израду пројектне документације, које у сталном радном односу има запосленог одговорног пројектанта за заштиту од пожара.

Члан 22.

(1) За објекте и радове за које је потребна сагласност Министарства у сједишту за предвиђене мјере и нормативне заштите од пожара у техничкој документацији, као и за индустријске објекте и објекте намијењене за јавну употребу у којима се сакупља или борави већи број лица, уз техничку документацију инвеститор је дужан да приложи и посебан елаборат у коме се на сажет и цијеловит начин на основу графичких прилога, прорачуна и текстуалних објашњења морају приказати све мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији, са предвиђеним, односно одабраним системом заштите од пожара, његовом функционалношћу и ефикасношћу.

(2) За објекте из става 1. овог члана, за које су посебним прописом одређене мјере заштите од пожара, инвеститор не прилаже посебан елаборат већ уз техничку документацију израђује прилог заштите од пожара из члана 21. став 1. тачка б) овог закона.

Члан 23.

(1) За израду елабората из члана 22. овог закона може се овластити организација која има кадрове који имају одговарајућу високу школску спрему или завршене студије првог циклуса са 240 ECTS бодова, најмање три године радног искуства у одговарајућој струци и положен стручни испит у тој струци, од којих најмање једно лице мора да има положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

(2) Овлашћење из става 1. овог члана на захтјев привредног друштва или другог правног лица даје Министарство у сједишту.

(3) Рјешење се укида дато овлашћење ако се у организацији из става 1. овог члана промијене околности тако да организација не испуњава прописане услове или ако се у поступку надзора утврди да се организација приликом израде елабората не придржава прописа и других норматива заштите од пожара.

Члан 24.

(1) Одобрење за употребу изграђеног или реконструисаног објекта или дијела објекта који представља економ-

ско-техничку цјелину и као такав се може самостално користити даје се након што Министарство да сагласност да су у њима спроведене мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији.

(2) Сагласност из става 1. овог члана за објекте из члана 20. став 2. овог закона даје Министарство у сједишту, а за објекте из члана 20. став 3. овог закона даје надлежни Центар.

(3) Одобрење за употребу објекта у којем је уграђени систем за дојаву и гашење пожара, уређаји за контролно и заштитно дјеловање и уређаји за спречавање ширења пожара може се издати након што се испита њихова исправност и оптимално дјеловање у складу са пројектним рјешењем и примијењеним стандардима и нормативима.

(4) Испитивање из става 3. овог члана и периодично испитивање према техничким прописима и упутству произвођача могу вршити само привредна друштва и друга правна лица која су регистрована за ту дјелатност и који су добили одобрење Министарства.

(5) Министар доноси пропис о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара.

Члан 25.

(1) Електричне, вентилационе, гасне, нафтоводне, топоводне, громобранске и друге инсталације и уређаји, као и димоводи, морају се поставити, односно изводити, користити и одржавати према прописаним техничким нормативима и обавезним стандардима и упутствима произвођача, о чему мора постојати документација.

(2) Инсталације и уређаји из става 1. овог члана, као и димоводи и ложишта могу се употребљавати само ако су исправни и ако су правилно постављени.

Члан 26.

(1) Запаљиве материје могу се држати и ускладиштавати само у објектима који су за то подешени или преуређени у складу са техничким и другим прописима.

(2) Отворена ватра (отворена ложишта, отворени пламен и слично) која се користе у технолошким процесима или у поступку рада у пословном простору могу се употребљавати само у складу са техничким и другим прописима.

Члан 27.

(1) При изградњи или реконструкцији водовodne мреже у насељеним мјестима мора се обезбиједити проточни капацитет, притисак и хидрантска мрежа за ефикасно гашење пожара.

(2) Министар доноси пропис о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара.

Члан 28.

(1) Субјекти заштите од пожара дужни су да држе у приправности исправне уређаје, алат и опрему за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (подест, ходник, тријем и слично), заштићеним од високих и ниских температура, механичких, хемијских и других оштећења.

(2) У пословном простору у којем, с обзиром на природу посла који се обавља, пријети опасност од избијања или ширења пожара морају се предузети прописане мјере или мјере наложене од надлежног инспектора за заштиту од пожара (држање у приправности одговарајућих справа, алата и других средстава за почетно гашење пожара, као и друге одговарајуће мјере).

Члан 29.

(1) Градови, општине, мјесне заједнице, привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи, предузетници у области пољопривреде и пољопривредни произвођачи за вријеме жетве и вршидбе предузимају посебне мјере заштите стрних усјева од пожара.

(2) Под посебним мјерама заштите стрних усјева од пожара подразумева се: организовање сталног дежурства, осматрачке службе, службе везе и обавјештења и контроле над спровођењем тих и других мјера заштите од пожара.

(3) Прописе о посебним мјерама заштите од пожара шума и усјева доноси министар надлежан за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде у сарадњи са министром.

Члан 30.

(1) У објектима у којима се одржавају јавни скупови, приредбе, сајмови и слично, организатори су дужни да за вријеме њиховог трајања обезбиједи ватрогасно дежурство.

(2) У привредним друштвима и другим правним лицима ватрогасно дежурство се организује и у току процеса рада када је повећана опасност од избијања пожара.

(3) Под ватрогасним дежурствима из ст. 1. и 2. овог члана подразумијева се присуство више лица стручно оспособљених за гашење пожара са одговарајућом опремом и средствима за благовремено гашење почетних пожара.

(4) При пројектовању и изградњи високих стамбених објеката намијењених за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансиони, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри површине више од 500 м², аеродроми и други слични објекти) и индустријским објектима обавезно је постављање уређаја који омогућавају откривање и јављање пожара.

(5) У објектима у којима се одвијају технолошки процеси у којима се производе, прерађују, користе и ускладиштавају запаљиве, експлозивне и друге опасне материје, поред уређаја из става 4. овог члана, обавезна је и уградња:

а) уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара) и спречавање његовог ширења,

б) уређаја за мјерење концентрације експлозивних смјеса (гасови, паре и прашина) и

в) других уређаја за контролу безбједног одвијања технолошког процеса, зависно од намјене објеката и опасности од појаве пожара.

(6) Министар доноси пропис о техничким нормативима за израду техничке документације којом морају бити снабђени системи, опрема и уређаји за откривање пожара и алармирање.

Члан 31.

(1) Страно привредно друштво које ставља у промет уређаје, опрему и средства за заштиту од пожара и експлозија дужно је да прије стављања у промет прибави атест (исправу) регистроване или овлашћене организације у смислу Закона о стандардизацији у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 13/02), а за опрему која се користи у технолошким и другим процесима са лако запаљивим или експлозивним материјама дужно је да Министарству у сједишту достави доказ о извршеном испитивању њихове усклађености са прописима и стандардима о заштити од пожара и експлозија земље поријекла.

(2) За стављање у промет уређаја, опреме и средстава за заштиту од пожара и експлозија из става 1. овог члана, потребно је прибавити мишљење Министарства у сједишту.

Члан 32.

(1) Корисници ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара дужни су да обезбиједи редовно испитивање апарата према упутству произвођача, односно стандардима, а најмање једном годишње.

(2) Испитивање апарата из става 1. овог члана који се налазе у употреби може вршити привредно друштво и друго правно лице и предузетник који су регистровани за ту дјелатност, а имају одговарајућу техничку опрему, пословни простор и стручне раднике и који за то добију одобрење Министарства.

(3) О извршеним испитивањима и прегледима води се евиденција, која садржи идентификациони број апарата, име радника који врши испитивање и датум испитивања.

(4) Евиденцију из става 3. овог члана прописује министар.

Члан 33.

(1) Корисник објекта у којем су уграђени системи за дојаву и гашење пожара, хидрантска мрежа, уређаји за контролу и заштитно дјеловање и уређаји за спречавање ширења пожара, дужан је да обезбиједи њихову исправност, функционалност, као и њихово редовно испитивање према техничким прописима и упутству произвођача, а најмање једном годишње, о чему мора да води евиденцију.

(2) Испитивање хидрантске мреже може вршити привредно друштво и друго правно лице које је регистровано за обављање те дјелатности, а има одговарајућу опрему и запослене раднике са најмање средњом стручном спремом техничке струке и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара.

(3) Испитивање хидрантске мреже за властите објекте може вршити привредно друштво и друго правно лице, под условом да има одговарајућу опрему и запослене раднике са најмање средњом стручном спремом техничке струке и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара.

(4) Након извршеног прегледа и испитивања из става 2. овог члана привредно друштво и друго правно лице обавезни су да сачине записник о извршеном испитивању, који потписују лице које је извршило испитивање и одговорно лице које има најмање вишу стручну спрему или завршене студије првог циклуса са 180 ECTS бодова, техничког смјера и положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

(5) Одговорно лице из става 4. овог члана може бити и лице које је извршило испитивање хидрантске мреже из ст. 1. и 3. овог члана.

Члан 34.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи дужни су да општим актом утврде мјере и радње у вези са спровођењем и унапређивањем заштите од пожара и одреде радника који је одговоран за спровођење мјера заштите од пожара и стручно оспособљен за вршење послова заштите од пожара.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи из члана 9. став 4. овог закона могу повјерити спровођење мјера заштите од пожара привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику који су оспособљени и регистровани за ту дјелатност и имају у радном односу најмање једно запослено лице са положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара, којима достављају све податке битне за безбједност радника са становишта заштите од пожара.

(3) Субјекти заштите од пожара, разврстани у одговарајућу категорију степена ризика угрожености од пожара, дужни су да организују заштиту од пожара, у складу са рјешењем о разврставању.

(4) Субјекти заштите од пожара, полазећи од својих услова и потреба, а у складу са прописима о заштити од пожара, утврђују општим актом:

а) радна упутства која морају садржавати мјере заштите од пожара за све технолошке јединице гдје постоји опасност од пожара, уз ближу разраду обавеза према радном упутству и другим прописима сваког појединог радника у погледу контроле и спровођења прописа из области заштите од пожара, као и мјере прве помоћи и мјере за евакуацију радника,

б) организацију, дјелокруг и овлашћење службе заштите од пожара,

в) начин вршења унутрашње контроле спровођења заштите од пожара, те дужности, одговорности и овлашћења радника који ту контролу непосредно врше, стручну спрему руководиоца службе и других радника који обављају послове заштите од пожара,

г) поступак и начин упознавања радника приликом ступања на рад или распоређивања на друго радно мјесто са опасностима од пожара које се тичу тог радног мјеста, као

и начин обучавања радника у руковању средствима и опремом за гашење пожара,

д) просторије, просторе и мјеста на којима се не смије производити, користити или преносити отворена ватра,

ђ) врсту и количину опреме и средстава за гашење пожара, распоред опреме и средстава, као и вријеме повремених испитивања њихове исправности,

е) задатке и одговорности радника који руководе пословима у вези са спровођењем заштите од пожара,

ж) одговорност радника због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара,

з) дужности и понашање радника у случају избијања пожара и

и) начин сарадње службе заштите од пожара са осталим службама које раде на унапређивању заштите од пожара, службом заштите на раду, системом органа цивилне заштите, службом хитне помоћи и овлашћеним привредним друштвима и другим правним лицем из члана 23. овог закона.

(5) Одговорно лице из става 1. овог члана, радник привредног друштва, другог правног лица и предузетник којем је повјерено спровођење мјера заштите од пожара, као и руководилац посебно организоване службе заштите од пожара из става 4. тачка в) овог члана може бити лице које има најмање средњу стручну спрему техничког смјера и положен стручни испит за обављање послова заштите од пожара.

(6) Одговорно лице из става 1. овог члана, не сматра се одговорним за посљедице настале усљед законом предузетих активности на пословима заштите од пожара.

(7) Одговорно лице из става 1. овог члана има право да захтијева од субјекта који су га одредили да предузму одговарајуће мјере и да их упозна са приједлозима за ублажавање опасности од пожара за раднике.

(8) Министар прописује програм и начин полагања стручног испита за раднике из става 5. овог члана.

Члан 35.

Привредна друштва и друга правна лица и републички органи управе и други органи дужни су да на захтјев Републичке управе за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат) доставе општи акт о заштити од пожара.

Члан 36.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи дужни су да обезбиједу обуку која се састоји у информисању и упознавању сваког радника према посебно утврђеном програму у погледу опасности од пожара које се тичу послова и задатака на које је распоређен, као и о мјерама и средствима за гашење пожара, практичној употреби приручних апарата, уређаја и опреме и средстава за гашење пожара и да их упознају са материјалном и другом одговорношћу због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара приликом:

а) запошљавања,

б) премјештаја или промјене посла,

в) увођења нове радне опреме или промјене опреме и

г) увођења нових технологија.

(2) Субјекти заштите од пожара дужни су да једанпут у току три године врше проверу знања радника из става 1. овог члана, о чему се води евиденција.

(3) Обука радника у смислу става 1. овог члана спроводе се у току радног времена.

(4) Одредбе ст. 1, 2. и 3. овог члана примјењују се и на предузетнике.

Члан 37.

(1) Директор привредног друштва или другог правног лица, односно руководилац који руководи републичким органом управе или другим органом, руководни радници у привредном друштву и правном лицу, односно радници са посебним овлашћењима у републичком органу управе,

дужни су да консултују раднике и омогуће им да учествују у расправама о свим питањима која се односе на безбједност са становишта заштите од пожара.

(2) У стамбеним зградама, стамбено-пословним зградама, стамбеним зградама са гаражама и пословним зградама, за које је посебним прописима предвиђено формирање заједнице етажних власника, за спровођење прописаних и наложених мјера заштите од пожара одговорни су органи заједнице формирани у складу са тим прописима, а у осталим зградама одговоран је власник зграде.

(3) Субјекти заштите од пожара, који имају закључен уговор са овлашћеном установом из члана 9. став 4. овог закона, не ослобађају се одговорности за обављање послова заштите од пожара.

(4) Лица из ст. 1. и 2. овог члана ослобађају се одговорности у случају када су пожари настали као посљедица више силе која је ван њихове контроле или посебних догађаја чије посљедице није било могуће предвидјети.

Члан 38.

Осигуравајућа друштва која послују на територији Републике Српске дужна су да о свим сазнањима очигледне повреде закона и других прописа, приликом утврђивања ризика и процијене штете настале од пожара, без одлагања обавијесте надлежни Центар.

V - ОРГАНИЗАЦИЈА ВАТРОГАСНЕ СЛУЖБЕ

1. Ватрогасне јединице

Члан 39.

(1) Ради учествовања у спровођењу превентивних мјера заштите од пожара, које су у функцији благовремености и повећања ефикасности ватрогасне интервенције, гашење пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, спровођење мјера заштите од пожара утврђених планом заштите од пожара општине - града, пружање техничке помоћи у незгодама и опасним ситуацијама, те обављање и других послова у еколошким и другим несрећама, оснивају се ватрогасне јединице.

(2) Ватрогасне јединице могу бити професионалне ватрогасне јединице и добровољне ватрогасне јединице.

(3) Професионалне ватрогасне јединице оснивају се у складу са овим законом за подручје општине или града или за дио тог подручја као територијалне ватрогасне јединице, а у привредним друштвима и другим правним лицима као предузетне ватрогасне јединице.

(4) Добровољне ватрогасне јединице формирају се у ватрогасним друштвима, а могу се формирати и у привредним друштвима и другим правним лицима, јединицама локалне самоуправе, републичким органима управе и другим органима.

(5) Територијалне ватрогасне јединице остварују задатке јединица цивилне заштите у складу са Законом о цивилној заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 26/02, 39/03 и 29/10).

Члан 40.

(1) Територијална ватрогасна јединица оснива се одлуком скупштине општине или града, као посебна унутрашња организациона јединица административне службе општине, односно града.

(2) Одлуком из става 1. овог члана утврђују се дјелокруг и надлежност територијалне ватрогасне јединице.

(3) Предузетне ватрогасне јединице оснивају привредна друштва и друга правна лица.

Члан 41.

(1) Двије или више општина могу споразумно основати заједничку територијалну ватрогасну јединицу.

(2) Општина може споразумно са једним или више привредних друштава и других правних лица основати заједничку професионалну ватрогасну јединицу.

(3) Два или више привредних друштава и друга правна лица могу споразумно основати заједничку предузетну ватрогасну јединицу.

Члан 42.

(1) Територијалном ватрогасном јединицом руководи старјешина територијалне ватрогасне јединице, којег именује начелник општине, односно градоначелник на основу спроведеног јавног конкурса.

(2) Надлежни орган општине, односно града доноси пропис о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у општинској, односно градској ватрогасној јединици након прибављеног мишљења Министарства у сједишту.

Члан 43.

(1) За старјешину професионалне ватрогасне јединице може се именовати лице, на начин прописан чланом 42. став 1. овог закона, које има најмање вишу стручну спрему или завршене студије првог циклуса са најмање 180 ECTS бодова, техничког смјера.

(2) Старјешина професионалне ватрогасне јединице може имати замјеника, који испуњава услове из става 1. овог члана.

Члан 44.

(1) У јединицама локалне самоуправе са више од 20.000 становника обавезно се оснива територијална ватрогасна јединица.

(2) У јединицама локалне самоуправе до 20.000 становника обавезно се оснива територијална ватрогасна јединица или добровољна ватрогасна јединица способна за гашење пожара.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, добровољна ватрогасна јединица не мора се оснивати, ако је у насељеном мјесту основана заједничка професионална ватрогасна јединица из члана 41. став 2. овог закона.

Члан 45.

(1) Ватрогасне јединице дужне су да међусобно сарађују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и у ванредним ситуацијама.

(2) У складу са одлуком Владе или закљученим уговором о међународној сарадњи ватрогасне јединице сарађују са ватрогасним јединицама сусједних држава ради гашења пожара и спасавања људи и имовине угрожених пожаром.

Члан 46.

(1) Професионалне ватрогасне јединице доносе годишњи план и програм за стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца и њихову спремност за брзо и ефикасно дјеловање у извршавању задатака, као и начин вршења провјере стручног знања ватрогасаца.

(2) Министарство у сједишту даје сагласност на план и програм из става 1. овог члана, а контролу над његовим извршавањем врши надлежни Центар.

(3) Ватрогасне јединице из става 1. овог члана након извршавања плана и програма стручно оспособљавања и усавршавања ватрогасаца организују провјеру стручног знања ватрогасаца.

(4) Професионални ватрогасац који приликом провјеравања стручног знања не покаже задовољавајући успјех не може наставити рад на пословима и задацима на које је распоређен.

(5) Одредбе ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана односе се и на добровољне ватрогасне јединице.

Члан 47.

(1) Професионалне и добровољне ватрогасне јединице дужне су да воде евиденцију о пожарима и елементарним непогодама, као и евиденцију о учешћу у гашењу пожара и спасавању људи и имовине.

(2) Професионалне ватрогасне јединице и добровољне ватрогасне јединице из члана 44. овог закона дужне су да скупштини општине, на њен захтјев, достављају сталне и повремене извјештаје који се тичу послова заштите од пожара и да одмах након извршене интервенције на гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожара обавијесте надлежни Центар.

Члан 48.

За вријеме вршења дужности, ватрогасци су дужни да носе униформу, а при гашењу пожара и спасавању људи и имовине дужни су да носе и прописану заштитну опрему.

Члан 49.

(1) Професионална ватрогасна јединица и добровољна ватрогасна јединица из члана 44. овог закона морају имати најмање 12 ватрогасаца.

(2) Приликом утврђивања броја ватрогасаца у свим ватрогасним јединицама мора се водити рачуна о способности и спремности ватрогасне јединице тако да свака смјена која је на дужности буде по свом бројном саставу и техничкој опреми способна за ефикасно гашење пожара.

(3) У свакој смјени мора бити присутан број ватрогасаца одређен планом заштите од пожара.

(4) У вријеме обављања послова и задатака ватрогасац не смије бити под утицајем алкохола или опојних дрога или психотропних супстанци.

(5) Техничка опрема и средства за гашење пожара морају бити исправна, у приправности и одржавати се према упутству произвођача, о чему се води евиденција.

Члан 50.

(1) За ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици може се примити лице које, поред општих услова, испуњава и сљедеће посебне услове:

а) да има најмање стручну спрему квалификованог радника одговарајуће техничке струке (ватрогасне, грађевинске, металске, браварске, хемијске, електричарске и друге струке),

б) да није старије од 25 година и

в) да је здравствено и психофизички способно за вршење послова гашења пожара и спасавања људи и имовине.

(2) Здравствене и психофизичке услове из става 1. овог члана прописује подзаконским актом министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите.

(3) Лице из става 1. овог члана може учествовати у гашењу пожара ако је положило стручни испит за ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици.

(4) Општим актом територијалне ватрогасне јединице, односно привредног друштва и другог правног лица које је основало предузетну ватрогасну јединицу могу се прописати и други посебни услови за обављање послова и задатака ватрогасаца.

Члан 51.

(1) Стручни испит за руководиоца акције гашења пожара дужни су да положи старјешине професионалних ватрогасних јединица, њихови замјеници, радници професионалних ватрогасних јединица који руководе јединицом за гашење пожара, као и руководиоци добровољних ватрогасних јединица који руководе јединицом у гашењу пожара.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, чланови (ватрогасци) добровољних ватрогасних јединица који те дужности не обављају професионално, полажу испит за руководиоца акције гашења пожара, односно за звање ватрогасаца у добровољној ватрогасној јединици по правилима Ватрогасног савеза Републике Српске.

(3) Радници професионалних ватрогасних јединица који руководе јединицом за гашење пожара, као и руководиоци добровољних ватрогасних јединица из става 1. овог члана који руководе јединицом у гашењу пожара, могу полагати стручни испит за руководиоца акције гашења пожара ако имају положен стручни испит за ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици и једну годину радног искуства на пословима ватрогасаца, након положеног стручног испита за ватрогасца.

(4) Министар доноси прописе о програму и начину полагања стручног испита за професионалне ватрогасце и руководиоце акције гашења пожара, као и прописе о униформи и функционалним ознакама ватрогасаца у профе-

сионалним ватрогасним јединицама и правила службе у ватрогасним јединицама.

Члан 52.

(1) Стручни испит из члана 51. став 1. овог закона, као и стручни испит из члана 50. став 3. овог закона полаже се пред испитном комисијом коју именује Центар.

(2) Комисија из става 1. овог члана има пет чланова од којих један члан мора бити из Министарства у сједишту, а један из Ватрогасног савеза Републике Српске.

(3) Трошкове полагања стручног испита сноси ватрогасна јединица ако је она кандидата упутила на полагање.

(4) Висину трошкова за полагање стручног испита одређује министар.

Члан 53.

(1) У професионалним ватрогасним јединицама и у добровољним ватрогасним јединицама из члана 44. овог закона рад се одвија у смјенама, с тим што рад у једној смјени не може трајати дуже од 12 часова.

(2) Рад у једној смјени може се продужити само ако је то неопходно за гашење пожара и спасавање људи и имовине, као и за вршење неопходних послова и задатака одређених општим актом ватрогасне јединице.

2. Ватрогасна друштва

Члан 54.

(1) Ради организованог добровољног учествовања грађана у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, као и ради превентивне дјелатности, пропагирања ватрогасства и вршења других задатака у вези са заштитом од пожара, у складу са овим законом и планом заштите од пожара, физичка лица и привредна друштва и друга правна лица могу оснивати ватрогасна друштва.

(2) Два или више привредних друштава и других правних лица могу основати заједничко ватрогасно друштво.

Члан 55.

(1) Ватрогасно друштво у свом саставу мора имати добровољну ватрогасну јединицу обучену за гашење пожара.

(2) Рок у којем се формира добровољна ватрогасна јединица, као и број ватрогасаца утврђује се Статутом ватрогасног друштва.

(3) Лице које није навршило 18 година живота не може бити у саставу добровољне ватрогасне јединице, односно вршити гашење пожара.

(4) У добровољне ватрогасне јединице могу се ангажовати и професионални ватрогасци.

(5) У добровољним ватрогасним јединицама из члана 44. овог закона старјешине ватрогасне јединице и руководиоци акције гашења пожара у смјенама, послове и задатке обављају професионално.

Члан 56.

(1) У добровољној ватрогасној јединици из члана 44. овог закона старјешина и руководилац акције гашења пожара у смјенама морају испуњавати исте услове за заснивање радног односа као и старјешина и руководилац акције гашења пожара у територијалној ватрогасној јединици.

(2) За професионално обављање послова старјешине и руководиоца акције гашења пожара у добровољним ватрогасним јединицама, осим добровољних ватрогасних јединица из члана 44. овог закона, може се примити на рад лице које испуњава услове из члана 50. став 1. т. а) и в) и члана 51. став 3. овог закона.

(3) За професионалног ватрогасца у саставу добровољне ватрогасне јединице може се примити на рад лице које испуњава услове прописане за ватрогасца у професионалној ватрогасној јединици из члана 50. ст. 1. и 3. овог закона.

(4) Професионални ватрогасци у добровољним и предузетним ватрогасним јединицама имају иста права, обаве-

зе и одговорности које су овим законом утврђене за професионалне ватрогасце у територијалним ватрогасним јединицама.

Члан 57.

(1) Ватрогасци у добровољним ватрогасним јединицама врше послове бесплатно.

(2) Лицима која у добровољној ватрогасној јединици обављају послове и задатке, а нису у радном односу, скупштина општине, као и ватрогасно друштво могу одредити новчану награду.

Члан 58.

Привредно друштво или друго правно лице може одредити новчану награду ватрогасцима добровољне ватрогасне јединице или одредити као мјерило за учествовање у расподјели средстава за плате.

Члан 59.

(1) Јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи и предузетници помажу ватрогасна друштва у спровођењу активности за које су основана.

(2) Ако се планом заштите од пожара предвиђају обавезе ватрогасног друштва, односно добровољне ватрогасне јединице у гашењу пожара, спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, општине, привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи дужни су у том случају да добровољној ватрогасној јединици обезбиједи средства за вршење задатака који произлазе из плана заштите од пожара.

(3) У добровољним ватрогасним јединицама из става 2. овог члана мора се обезбиједити да у свакој смјени буде распоређен најмање један радник са положеним стручним испитом за руководиоца акције гашења пожара.

Члан 60.

(1) Чланови добровољних ватрогасних јединица који су у радном односу, имају право на накнаду плате за вријеме одсуствовања са рада, када у саставу ватрогасне јединице учествују ради гашења пожара, спасавања људи и имовине угрожених пожаром или елементарним непогодама.

(2) Накнаду плате из става 1. овог члана исплаћује радницима привредно друштво и друго правно лице, републички орган управе и други орган и предузетник код којег су запослени.

(3) Ако се на тражење овлашћеног лица гашење пожара, односно спасавање људи и имовине врши на подручју друге општине, накнада из става 2. овог члана врши се на терет те општине, ако општина у којој се налази сједиште ватрогасне јединице одбије да плати накнаду.

(4) Накнада из става 3. овог члана исплаћује се у висини плате коју би радник остварио да је обављао своје редовне послове и задатке.

(5) Чланови добровољне ватрогасне јединице који нису у радном односу, када учествују у гашењу пожара или спасавању људи и имовине, могу од општине тражити накнаду у року од 30 дана од дана извршене акције гашења пожара, односно спасавања, а висину накнаде утврђује скупштина општине.

Члан 61.

(1) Ради остваривања заједничких циљева, ватрогасна друштва и професионалне ватрогасне јединице на подручју једне или више општина могу се удруживати у ватрогасни савез.

(2) Ватрогасни савез из става 1. овог члана и ватрогасне јединице, као и ватрогасна друштва могу се удруживати у Ватрогасни савез Републике Српске.

(3) Ватрогасни савез Републике Српске, поред послова и задатака утврђених статутом, врши сљедеће послове и задатке:

а) прати спровођење планова заштите од пожара и предлаже мјере за унапређивање ватрогасства и за усклађивање планова заштите од пожара према стварним потребама,

б) пружа стручну помоћ ватрогасним савезима, ватрогасним друштвима и ватрогасним јединицама,

в) у сарадњи са ватрогасним јединицама и ватрогасним друштвима врши стручно оспособљавање ватрогасаца и утврђује план и програм оспособљавања руководиоца и ватрогасаца у добровољним ватрогасним јединицама,

г) доноси правила којима се утврђују поједина питања за која су чланови савеза заинтересовани да буду јединствено регулисана и

д) пропагира ватрогасство и предузима мјере за његово развијање и унапређивање.

VI - ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 62.

(1) Уколико грађанин није у могућности да угаси пожар или отклони непосредну опасност од избијања пожара, дужан је да о пожару обавијести ватрогасну јединицу, оперативни центар града - општине или полицијску станицу.

(2) Привредно друштво и друго правно лице, републички органи управе и други органи или предузетник, у случају сазнања за пожар, имају обавезу да о томе одмах обавијесте најближу ватрогасну јединицу, оперативни центар града - општине или полицијску станицу.

Члан 63.

(1) Након сазнања о пожару, ватрогасна јединица је дужна да одмах приступи његовом гашењу, спасавању људи и имовине угрожених пожаром, без обзира на то о чијим материјалним добрима је ријеч.

(2) На начин из става 1. овог члана ватрогасна јединица учествује и у отклањању последица у елементарним непогодама и тежим несрећама, у оквиру дјелокруга послова, односно према способности и опремљености.

Члан 64.

(1) Ако ватрогасна јединица не може да угаси пожар, старјешина јединице затражиће помоћ од других ватрогасних јединица са подручја општине или од најближе јединице или формације Оружаних снага Босне и Херцеговине.

(2) Ватрогасне јединице од којих је затражена помоћ дужне су да пруже помоћ у складу са општинским планом заштите од пожара.

(3) У гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром учествује Републичка управа цивилне заштите.

(4) Ако се гашење пожара или спасавање људи и имовине не може постићи на начин предвиђен у ставу 1. овог члана, градоначелник или начелник општине може затражити од других градоначелника или начелника општине да учествују са својим ватрогасним јединицама у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром.

(5) Градоначелници или начелници општина могу да пруже тражену помоћ, а обавезни су да помоћ пруже по захтјеву Републичке управе цивилне заштите и да обезбиједне неопходан број ватрогасаца и техничке опреме за заштиту од пожара на свом подручју.

Члан 65.

Гашењем пожара руководи старјешина или други руководиоца ватрогасне јединице која је прва почела да гаси пожар, уколико се старјешине, односно руководиоци ватрогасних јединица које учествују у гашењу пожара другачије не договоре.

Члан 66.

Ради ефикаснијег и несметаног гашења пожара и спасавања људи и имовине, руководиоца гашења пожара може да:

а) забрани приступ непозваним лицима у близини мјеста пожара, као и саобраћај поред тог мјеста,

б) нареди евакуацију лица и уклањање ствари из сусједних објеката који су угрожени пожаром, као и да предузме мјере за обезбјеђење ствари које су евакуисане,

в) нареди прекид довођења електричне енергије и плина,

г) нареди дјелимично или потпуно рушење објекта преко кога би се пожар могао проширити, ако се ширење пожара не може спријечити на други начин,

д) ограничи дјелимично или потпуно довод воде другим потрошачима у зони у којој се појави пожар или у цијелом насељу ради обезбјеђења потребне количине воде за гашење пожара,

ђ) нареди коришћење воде из оближњих бунара, цистерни, резервоара, канала и слично, који припадају привредним друштвима и другим правним лицима, републичким органима управе и другим органима и предузетницима,

е) нареди коришћење возила привредног друштва и других правних лица, републичких органа управе и других органа, предузетника и физичких лица ради превозења настрадалих у пожару до најближе здравствене установе,

ж) насилно отвори закључани објекат или просторију ради гашења пожара и спасавања људи и имовине,

з) нареди лицима која станују у непосредној близини мјеста пожара, као и лицима која се затекну на мјесту пожара да пруже помоћ у гашењу пожара и спасавању људи и имовине и

и) нареди употребу средстава за узбуњивање и обавјештавање ради бржег окупљања ватрогасаца.

Члан 67.

(1) У случају избијања пожара већих размјера, опасности од наглог ширења пожара, опасности да пожар угрози живот људи или имовине у већем обиму, кад расположиве ватрогасне јединице не могу сузбити пожар, градоначелник или начелник на подручју града, односно општине може наредити свим способним грађанима на подручју општине старијим од 18 година да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и да за потребе гашења дају на располагање алат, превозна, техничка и друга средства.

(2) Гашењем пожара и спасавањем људи и имовине у случају из става 1. овог члана руководи градоначелник или начелник општине, односно лице које овласти градоначелник или начелник општине, а ако је пожар захватио подручје града или више општина - Републичка управа цивилне заштите.

(3) Градоначелник или начелник општине може, под условима из става 1. овог члана, наредити субјектима заштите од пожара да за потребе гашења ставе на располагање потребан број људи, алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине.

(4) На лица која по одредбама става 3. овог члана учествују у гашењу пожара примјењују се одредбе прописа о здравственом осигурању ако то право не могу остварити по другом основу.

Члан 68.

Територијалне ватрогасне јединице дужне су да у гашењу пожара пруже помоћ војним ватрогасним јединицама на тражење војног старјешине.

Члан 69.

Чланови ватрогасних друштава, за вријеме стручног оспособљавања и усавршавања, као и учествовања у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, у вршењу задатака своје ватрогасне јединице, као и лица која учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром у вршењу својих дужности у складу са одредбама чл. 62. и 67. овог закона имају права из здравственог осигурања у складу са законом.

Члан 70.

(1) Ватрогасне јединице које по захтјеву за пружање помоћи учествују у гашењу пожара и спасавању људи и

имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама изван подручја свог дјеловања имају право на накнаду стварне штете проузроковане на техничкој опреми, као и накнаду неопходних трошкова које су имале при учествовању у гашењу пожара (оштећена опрема, средства утрошена за гашење пожара, гориво, дневнице и друго).

(2) Накнаду из става 1. овог члана сноси општина која је тражила помоћ, а општина која је исплатила накнаду може да тражи поврат исплаћене накнаде од привредног друштва и другог правног лица или предузетника чија је имовина спасавана.

Члан 71.

(1) Накнаду у висини стварне штете привредним друштвима и другим правним лицима, предузетницима и грађанима у случајевима из члана 66. т. г), њ) и е) овог закона плаћа општина на чијем подручју је пожар гашен.

(2) Висину штете из става 1. овог члана утврђује скупштина општине, односно града.

VII - НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ МЈЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 72.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

(2) Надзор над спровођењем мјера заштите од пожара одређених овим законом и плановима заштите од пожара, као и над спровођењем прописа о техничким нормативима у погледу заштите од пожара врши Инспекторат.

(3) Инспекцијске послове из става 2. овог члана из области заштите од пожара врше инспектори за заштиту од пожара.

(4) Контролу над радом ватрогасне јединице у погледу спремности и техничке опремљености јединице, стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасаца и способности ватрогасне јединице за гашење пожара врши Центар.

(5) Изузетно од става 2. овог члана, контролу над примјеном прописа о техничким нормативима заштите од пожара код привредних друштава или других правних лица која уз техничку документацију за грађење израђују прилоге и елаборате заштите од пожара у складу са чл. 21. и 22. овог закона врши инспектор за експлозивне материје и послове заштите од пожара у Министарству.

Члан 73.

(1) Општинске, односно градске организационе јединице за заштиту од пожара, посредством радника територијалне ватрогасне јединице, врше поједине стручне послове надзора који се односе на благовременост и повећање ефикасности ватрогасне интервенције, функционалност и исправност водозахвата, хидраната, апарата за гашење пожара, димовода, одлагања запаљивих течности и гасова и других запаљивих материјала у подрумима, на таванима и другим мјестима која представљају опасност, проходност пожарних путева и прилаза електричним разводним таблама, хидрантима, апаратима, блокадним вентилима гасних инсталација и инсталација са запаљивим течностима, забрану коришћења отвореног пламена и пушења на пожарно угроженим просторима.

(2) Послове из става 1. овог члана могу вршити само ватрогасци који су положили стручни испит за руководиоца акције гашења пожара.

(3) О извршеној контроли сачињава се записник са приједлогом мјера за отклањање узрока који могу да доведу до избијања и ширења пожара, који се доставља власнику, односно кориснику објекта.

(4) Ако власник, односно корисник објекта не изврши предложене мјере из става 3. овог члана, ватрогасна јединица из става 1. овог члана о томе одмах обавјештава Инспекторат.

(5) Надзор над вршењем послова из става 1. овог члана врши Инспекторат.

Члан 74.

(1) У вршењу инспекцијског надзора надлежни инспектор поред општих овлашћења прописаних Законом о инспекцијама ("Службени гласник Републике Српске", број 74/10), има овлашћење и да:

а) наложи да се преуреде, премјесте, односно демонтирају димњаци, пећи, инсталације и други уређаји од којих пријети опасност да изазову пожар,

б) наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима, инсталацијама и уређајима у сврху спречавања, избијања и ширења пожара,

в) забрани употребу објекта или постројења ако се њиховим преуређењем или другим мјерама не може отклонити опасност од пожара за такве или сусједне објекте,

г) наложи уклањање грађевинских и других препрека, инсталација и уређаја који би у случају избијања пожара представљали сметњу за брзо и ефикасно спасавање људи и имовине и гашења пожара,

д) забрани пушење и употребу отворене ватре и свјетилњи са отвореним пламеном на простору гдје се користе експлозивне материје, запаљиве течности и гасови, као и друге лако запаљиве материје,

ђ) наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима ради спречавања убацивања предмета извана који би могли проузроковати пожар,

е) наложи да се уведе стални надзор на мјестима гдје су смјештене запаљиве материје,

ж) наложи да се изврши набавка неопходне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара у складу са планом или правилником заштите од пожара, као и њихово чување и одржавање у исправном стању,

з) наложи да се врши редовно отклањање отпадних материјала и других предмета са мјеста на којима представљају опасност за настанак пожара,

и) наложи да се изврши обиљежавање пожарних путева и редовно врши њихово одржавање,

ј) забрани даље извођење радова док извођач радова не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбједи потребна средства и опрему за гашење пожара,

к) забрани даљу градњу објекта док се не отклоне недостаци у пројектној документацији израђеној супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара и

л) нареди предузимање и других мјера прописаних техничким прописима, ради спречавања избијања и ширења пожара.

(2) Прије одређивања мјера из става 1. т. а) до г) овог члана инспектор може одредити и стручни комисијски преглед објекта и постројења.

(3) Инспектор за експлозивне материје и послове заштите од пожара у вршењу контроле над радом ватрогасне јединице има овлашћење и дужност да предузме следеће мјере:

а) наложи ватрогасној јединици да набави техничку опрему и средства која недостају, у складу са планом заштите од пожара (града, општине или привредног друштва) и програмом опремања ватрогасне јединице,

б) наложи поправак постојеће ватрогасне опреме и средстава,

в) наложи стручно оспособљавање и усавршававање ватрогасаца и

г) нареди предузимање и других мјера ради укупног побољшања ефикасности ватрогасне јединице.

(4) Инспектор за експлозивне материје и послове заштите од пожара у вршењу контроле примјене прописа о техничким нормативима заштите од пожара код привредних друштава и других правних лица који уз техничку документацију за грађење израђују прилоге и елаборате

заштите од пожара из чл. 21. и 22. овог закона има овлашћење и дужност да предузме следеће мјере:

а) наложи привредном друштву и другом правном лицу да у одређеном року отклони недостатке у техничкој документацији и исту усклади са одговарајућим техничким прописима,

б) наложи привредном друштву и другом правном лицу да у одређеном року изврши попуно радних мјеста са одговарајућим бројем радника у складу са чланом 22. овог закона, потребних за израду елабората заштите од пожара и

в) да укине овлашћење које је издато привредном друштву и другом правном лицу у складу са чланом 23. ст. 1. и 2. овог закона.

(5) Жалба на рјешење из става 4. тачка в) овог члана не одгађа извршење рјешења.

Члан 75.

Ако се утврди да се при коришћењу објекта или дијела објекта или инсталација или уређаја не спроводе прописане или наложене мјере заштите од пожара, па због тога пријети непосредна опасност од избијања пожара, инспектор за заштиту од пожара забрањује даље коришћење објекта или дијела објекта или инсталација или уређаја док се прописана, односно наложена мјера не спроведе.

Члан 76.

Ако инспектор утврди да су стављени у промет уређаји, средства и опрема из члана 30. овог закона уз које увозник или заступник стране фирме није кориснику испоручио потребну документацију, он рјешењем забрањује њихову даљу употребу.

Члан 77.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи, предузетник и друга физичка лица обавезни су да у одређеним роковима отклоне недостатке наложене извршним рјешењем инспектора за заштиту од пожара.

(2) Привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи, предузетник и друга физичка лица из става 1. овог члана, дужни су да одмах, а најкасније у року од три дана од истека рока из става 1. овог члана, писано обавијесте инспектора да су поступили по рјешењу.

VIII - ФИНАНСИРАЊЕ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 78.

Привредна друштва и друга правна лица, републички органи управе и други органи, предузетник и друга физичка лица финансирају систем заштите од пожара као дио редовне дјелатности.

Члан 79.

(1) Средства за рад територијалних ватрогасних јединица основаних у општини, односно граду као посебних унутрашњих организационих јединица обезбјеђују се у буџету општине, односно града, као и из намјенских средстава за ове јединице у остваривању задатака цивилне заштите и прихода које остваре вршењем услуга које не спадају у редовну дјелатност ових јединица, те других извора у складу са законом.

(2) Средства за рад предузетних ватрогасних јединица обезбјеђује привредно друштво или друго правно лице које је основало ту јединицу, као и из намјенских средстава за остваривање задатака цивилне заштите, основана у складу са Законом о цивилној заштити.

Члан 80.

(1) Средства за рад ватрогасних друштава и добровољних ватрогасних јединица које су формиране у ватрогасним друштвима обезбјеђују се из буџета општине, односно града, чланарина и поклона, намјенских средстава која се дају на коришћење као опрема и инвентар за остваривање задатака ових јединица у функционисању цивилне

заштите у складу са Законом о цивилној заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 26/02, 39/03 и 29/10), те из других извора.

(2) Средства за рад добровољног ватрогасног друштва које је основано за једно или више привредних друштава или других правних лица и за рад добровољне ватрогасне јединице тога друштва обезбјеђују се из средстава привредног друштва, односно других правних лица за која је друштво основано, и других извора.

Члан 81.

(1) Привредна друштва и друга правна лица која на територији Републике Српске обављају дјелатност, обрачунавају и уплаћују накнаду у висини 0,04% од пословног прихода за реализацију посебних мјера заштите од пожара из члана 5. овог закона. Накнада по основу обрачунате обавезе уплаћује се на рачуне јавних прихода Републике Српске за опште уплате.

(2) Распоред прикупљених средстава по овом основу врши Министарство финансија, на следећи начин:

а) 40% на посебан рачун Ватрогасног савеза Републике Српске, која искључиво служе за реализацију пројеката техничког опремања ватрогасних јединица у Републици Српској, а према плану који усвоји Ватрогасни савез Републике Српске и

б) 60% на рачун буџета општине, односно града према сједишту привредног друштва и другог правног лица које уплаћује накнаду, која искључиво служе за реализацију пројеката техничког опремања ватрогасних јединица општина или градова и изградњу објеката које користе ватрогасне јединице за своје активности и чување ватрогасне опреме (ватрогасни домови и спремишта) у складу са планом који усвоји скупштина општине - града.

(3) Влада даје сагласност на план утрошка средстава из става 2. тачка а) овог члана.

(4) Утрошак намјенских средстава из става 2. тачка а) овог члана врши се искључиво у складу са законом.

(5) Реализацију и утрошак средстава из ст. 1. и 2. овог члана прати Министарство, а контролу наплате и утрошка средстава врши надлежни орган или служба у чији дјело-круг спада контрола и наплата пореза.

(6) Територијалне професионалне и добровољне ватрогасне јединице у Републици Српској додијељену ватрогасну опрему из става 2. овог члана књиже као своја основна средства.

(7) Обавезу плаћања накнаде немају буџетски корисници и републички органи управе, хуманитарне и невладине организације, удружења грађана и фондације.

(8) Град или општина могу уводити посебне таксе ради обезбјеђивања средстава, само за опремање и развој ватрогасних јединица.

(9) Ватрогасни савез Републике Српске, градови и општине, дужни су да израде годишњи извјештај о реализацији средстава за техничко опремање ватрогасних јединица општине или града, и изградњу објеката које користе ватрогасне јединице за своје активности и чување ватрогасне опреме, добијених по основу накнаде из става 1. овог члана и извјештај доставе Влади, најкасније до 15. јануара наредне године.

Члан 82.

(1) Средства за рад општинског, односно градског ватрогасног савеза обезбјеђују се од чланарина ватрогасних друштава, из буџета и других извора.

(2) Средства за рад Ватрогасног савеза Републике Српске обезбјеђују се из чланарина које плаћају општински и градски ватрогасни савези, допунских средстава из буџета Републике Српске и других извора.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 83.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно

лице из члана 23. овог закона или привредно друштво и друго правно лице које израђује техничку документацију за грађење објеката, односно новчаном казном од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице које израђује техничку документацију за грађење објеката, ако:

а) не утврди прописану организацију (члан 9),

б) супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара потврди да су у потпуности примјењени прописи, стандарди и други нормативи заштите од пожара којима је обезбијењена функционалност и ефикасност техничком документацијом привредних, односно одабраних мјера и норматива заштите од пожара (члан 21. став 3. и члан 23. став 1) и

в) не поступи у складу са прописима и стандардима при испитивању из члана 24. став 4, члана 32. став 2. и члана 33. овог закона, те ако та испитивања врши без одобрења из члана 24. став 4. и члана 32. став 2. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник регистрован за вршење дјелатности заштите од пожара новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ.

(3) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу из члана 23. овог закона или привредном друштву и другом правном лицу или предузетнику регистрованом за вршење дјелатности заштите од пожара новчаном казном од 500 КМ до 3.000 КМ.

(4) Ако Ватрогасни савез Републике Српске, средства за техничко опремање ватрогасних јединица користе супротно одредбама из члана 81. става 1. овог закона казниће се новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ, а одговорно лице у Ватрогасном савезу Републике Српске, граду или општини казниће се новчаном казном од 300 КМ до 1.000 КМ.

Члан 84.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако:

а) при извођењу радова на објектима не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара (члан 17. став 3),

б) не одреди пожарни сектор или не спроведе све техничке мјере на основу којих су ови сектори одређени (члан 18),

в) употребљава неисправне или неправилно постављене инсталације, уређаје, као и димоводе и ложишта или нема документацију о одржавању (члан 25),

г) држи или ускладиштава лако запаљиве материје противно одредбама члана 26. став 1. овог закона или користи отворену ватру противно одредби члана 26. став 2. овог закона,

д) не држи у приправности уређаје, опрему и алат за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (члан 28. став 1),

ђ) не обезбиједи ватрогасно дежурство (члан 30) и ако не обезбиједи редовно испитивање ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара (члан 32. став 1),

е) не обезбиједи редовно испитивање исправности и функционалности уређаја, односно система за дојаву и гашење пожара према упутству произвођача, а најмање једанпут годишње и ако о томе не постоји евиденција (члан 33),

ж) стави у промет уређаје, опрему и средства противно одредбама члана 31. овог закона или ако не изврши наређење о забрани употребе такве опреме (члан 76),

з) се понаша супротно одредби члана 34. овог закона,

и) не изврши обучавање и упознавање радника са опасностима од пожара и практичном употребом средстава за гашење пожара као и прописану провјеру радника у руковању апаратима за почетно гашење пожара (члан 36),

ј) не донесе план и програм стручног усавршавања ватрогасаца или не организује његово спровођење или не врши провјера стручног знања ватрогасаца (члан 46),

к) не обезбиједи бројност ватрогасаца (члан 49. став 3) или су ватрогасци под утицајем средстава из члана 49. став 4. овог закона или не одржава техничку опрему из средстава у складу са чланом 49. став 5. овог закона,

л) по сазнању за пожар не поступи у складу са чланом 62. став 2. овог закона,

љ) спречава или омета извршење наређења руководиоца гашења пожара (члан 66),

м) без оправданих разлога не стави на располагање алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине (члан 67. став 3) и

н) не уплаћују обавезе из члана 81. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 500 КМ до 5.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 150 КМ до 1.500 КМ и одговорно лице у привредном друштву, другом правном лицу или предузетник.

Члан 85.

Новчаном казном од 100 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:

а) употребљава неисправне или неисправно постављене инсталације, димоводе или ложишта (члан 25. став 2),

б) држи или ускладиштава лако запаљиве материје противно одредби члана 26. став 1. овог закона или користи отворену ватру противно одредби члана 26. став 2. овог закона,

в) власник пословног простора не предузме прописане или наложене мјере заштите од пожара (члан 28. став 2),

г) не обезбиједи редовно испитивање ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара (члан 32. став 1),

д) поступи противно одредби члана 6. став 4. и члана 62. став 1. овог закона,

ђ) спречава или омета извршење наређења руководиоца гашења пожара (чл. 65. и 66) и

е) без оправданог разлога одбије да учествује у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром или ако одбије да стави на располагање ватрогасној јединици алат, техничка средства, превозна и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине (члан 67. став 1).

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86.

Постојеће ватрогасне јединице и ватрогасна друштва основана у складу са раније важећим законом, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 87.

Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће прописе:

а) Правилник о условима, основима и мјерилима за разврставање привредних друштава и других правних лица, републичких органа управе и других органа и предузетника у одговарајуће категорије угрожености од пожара (члан 8. став 3),

б) Методологију за израду планова заштите од пожара (члан 14. став 2),

в) Правилник о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платоје за ватрогасна возила у близини објекта код којих је повећан ризик од пожара (члан 16. став 3),

г) Правилник о техничким нормативима заштите од пожара у објектима намијењеним за јавну употребу у којима се окупља, борави или ради већи број лица (члан 18. став 2),

д) Правилник о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара (члан 24. став 5),

ђ) Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара (члан 27. став 2),

е) Правилник о техничким нормативима за израду техничке документације којом морају бити снабђени системи, опрема и уређаји за откривање пожара и алармирање (члан 30. став 6),

ж) Правилник о вођењу евиденције из члана 32. став 4. овог закона,

з) Правилник о програму и начину полагања стручног испита за професионалне ватрогасце и руководиоце акције гашења пожара (члан 51. став 4),

и) Правилник о униформи и функционалним ознакама ватрогасаца у професионалним јединицама (члан 51. став 4) и

ј) Правила службе ватрогасних јединица (члан 51. став 4).

(2) Министар ће у року из става 1. овог члана, у сарадњи са министром надлежним за послове енергетике, донијети Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара (члан 20. став 6).

Члан 88.

Министар надлежан за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, у сарадњи са министром доноси прописе о посебним мјерама заштите од пожара шума и усјева (члан 29. став 3).

Члан 89.

Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите доноси пропис о здравственим и психофизичким условима који морају да испуњавају ватрогасци у професионалним ватрогасним јединицама (члан 50. став 2).

Члан 90.

До доношења прописа Републике Српске примјењују се сљедећи преузети прописи:

а) Правилник о смјештају и држању уља за ложење ("Службени лист СФРЈ", број 45/67),

б) Правилник о техничким мјерама за погон и одржавање електроенергетских постројења ("Службени лист СФРЈ", број 19/68),

в) Правилник о заштити на раду при изради експлозива и барута и манипулисању експлозивима и барутима ("Службени лист СФРЈ", број 56/69),

г) Правилник о техничким нормативима за заштиту од статичког електрицитета ("Службени лист СФРЈ", број 62/73),

д) Технички прописи о громобранима ("Службени лист СФРЈ", бр. 13/68 и 13/78),

ђ) Правилник о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица ("Службени лист СФРЈ", број 13/78),

е) Правилник о ватрогасној служби на аеродрому ("Службени лист СФРЈ", број 13/79),

ж) Правилник о техничким нормативима за покретне затворене судове за компримиране течне и под притиском растворене гасове ("Службени лист СФРЈ", бр. 25/80 и 9/86),

з) Правилник о техничким нормативима за уређаје за аутоматско затварање врата или клапни отпорних према пожару ("Службени лист СФРЈ", број 35/80),

и) Правилник о југословенским стандардима за противексплозијску заштиту ("Службени лист СФРЈ", број 18/61),

ј) Правилник о техничким нормативима за стабилне посуде под притиском ("Службени лист СФРЈ", број 16/83),

к) Правилник о техничким нормативима за системе за одвођење дима и топлоте насталих у пожару ("Службени лист СФРЈ", број 45/83),

л) Правилник о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара ("Службени лист СФРЈ", број 7/84),

љ) Правилник о техничким нормативима за уређаје у којима се наносе и суше премазна средства ("Службени лист СФРЈ", број 57/85),

м) Правилник о техничким нормативима за постављање котларница на отвореном простору ("Службени лист СФРЈ", број 12/85),

н) Правилник о техничким условима и нормативима за безбједан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт ("Службени лист СФРЈ", број 26/85),

њ) Правилник о техничким нормативима за заштиту складишта од пожара и експлозија ("Службени лист СФРЈ", број 24/87),

о) Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ", бр. 53/88 и 54/88),

п) Правилник о техничким нормативима за стабилне уређаје за гашење пожара угљен-диоксидом ("Службени лист СФРЈ", бр. 44/83 и 31/89),

р) Правилник о техничким нормативима за системе за вентилацију или климатизацију ("Службени лист СФРЈ", број 38/89),

с) Правилник о техничким нормативима за постављање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид ("Службени лист СФРЈ", број 39/90),

т) Правилник о техничким нормативима за цијевне водове за гасовити кисеоник ("Службени лист СФРЈ", број 52/90),

ћ) Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Службени лист СФРЈ", број 74/90),

у) Правилник о техничким нормативима за преглед и испитивање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид ("Службени лист СФРЈ", број 76/90),

ф) Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара ("Службени лист СФРЈ", број 30/91) и

х) групе југословенских стандарда са обавезном применом.

Члан 91.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/95, 16/02, 2/05, 1/08).

Члан 92.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1050/12
10. јула 2012. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

1499

На основу члана 70. став 1. тачка 8. и члана 92. допуњеног Амандманом LXXXIV Устава Републике Српске, члана 6. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), члана 56. став 1. тачка 5., члана 182. и члана 186. ст. 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 31/11), а након разматрања Извјештаја Комисије за избор и именоване, Народна скупштина Републике Српске, на Двдесетој сједници, одржаној 17. јула 2012. године, донијела је сљедећу

ОДЛУКУ**I**

За потпредседника Владе Републике Српске изабрана је Нада Тешановић, министар породице, омладине и спорта.

II

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1097/12
17. јула 2012. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

1500

На основу члана 70. став 1. тачка 8. и члана 92. допуњеног Амандманом LXXXIV Устава Републике Српске, члана 6. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), члана 56. став 1. тачка 5., члана 182. и члана 186. ст. 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 31/11), а након разматрања Извјештаја Комисије за избор и именовање, Народна скупштина Републике Српске, на Двдесетој сједници, одржаној 17. јула 2012. године, донијела је сљедећу

ОДЛУКУ**I**

За потпредседника Владе Републике Српске изабран је Јасмин Комић, министар науке и технологије.

II

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1098/12
17. јула 2012. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

1501

На основу члана 70. став 1. тачка 8. Устава Републике Српске, члана 56. став 1. тачка 5., члана 182. и члана 186. ст. 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 31/11), а у вези са чланом 18. ст. 1. и 2. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09), а након разматрања Извјештаја Комисије за избор и именовање, Народна скупштина Републике Српске, на Двдесетој сједници, одржаној 17. јула 2012. године, донијела је сљедећу

ОДЛУКУ**I**

За члана Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, на период од пет година, изабран је Љубо Гламочић.

II

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1102/12
17. јула 2012. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

1502

На основу члана 25. став 6. Закона о заштити потрошача у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 6/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/09 и 80/10), министар трговине и туризма доноси

ПРАВИЛНИК**О ОБЛИКУ И САДРЖАЈУ КЊИГЕ РЕКЛАМАЦИЈА****Члан 1.**

Овим правилником ближе се прописују облик и садржај Књиге рекламација (у даљем тексту: Књига) коју воде трговци у продајном објекту у складу са Законом о заштити потрошача у Републици Српској (у даљем тексту: Закон).

Члан 2.

- (1) Књига треба да има тврде корице.
- (2) На спољној страни предње корице Књиге треба да буду утиснуте ријечи: "КЊИГА РЕКЛАМАЦИЈА".
- (3) Књига треба да има најмање 2 · 50 самокопирајућих листова, не рачунајући први и последњи лист, формата А4, који морају бити означени редним бројевима.
- (4) Први и последњи лист Књиге, чије странице нису означене редним бројевима, морају бити од дебљег папира.
- (5) Први лист под истим редним бројем мора бити перфорирани, а други лист мора бити без перфорације.

Члан 3.

- (1) Странице Књиге које су означене редним бројевима имају двије вертикалне колоне.
- (2) Прва колона на страници Књиге назива: "Рекламација" широка је 10 цм, а друга колона назива: "Примједба" широка је 5 цм.
- (3) У горњем лиjevом углу прве странице Књиге која није означена редним бројем наводи се назив и адреса трговца.

Члан 4.

- (1) На првом листу Књиге чије странице нису означене редним бројевима треба да буде одштампана инструкција о коришћењу Књиге на једном од језика конститутивних народа који су у службеној употреби у Републици Српској, а она гласи:

"а) потрошач има право да у Књигу упише рекламацију у случају:

- 1) недостатка на производу или услузи,
- 2) погрешно зарачунате цијене, количине и
- 3) других недостатака производа, тј. када сматра да је оштећен у односу на тражени производ, односно добијену услугу;
- б) потрошач је дужан да приликом попуњавања рекламације приложи копију рачуна;
- в) потрошач је дужан да рекламацију потпише и наведе датум уписане рекламације, те наведе своју пуну адресу и контакт-телефон;
- г) трговац је дужан да на рекламацију потрошача одговори најкасније у року од осам дана од дана уношења рекламације у Књигу и
- д) трговац је дужан да потрошачу пружи сву потребну помоћ у попуњавању рекламације."

- (2) Након одштампане инструкције из става 1. овог члана ставља се печат трговца и потпис одговорног лица код трговца.

- (3) У горњем лиjevом углу перфорираних страница Књиге треба да стоји ознака: "ЗА ПОТРОШАЧА".

Члан 5.

- (1) Потрошач уписује текст рекламације на првој слободној перфорираној страници у Књизи.
- (2) Рекламација се попуњава у продајном објекту трговца у присуству одговорног лица трговца.
- (3) Копија рачуна одлаже се уз копију странице која остаје у Књизи, а за њено чување одговоран је трговац.

Члан 6.

- (1) На рекламацију потрошача трговац може одговорити и усмено.

(2) Ако потрошач прихвати усмени одговор, тај одговор ће се евидентирати и потврдити потписима трговца и потрошача у рубрици "Примједба" Књиге.

(3) Ако се рекламација не може ријешити на начин прописан ставом 1. овог члана, трговац у писаној форми одговора у року од осам дана од дана уношења рекламације у Књигу.

(4) Уколико трговац поступи у складу са ставом 3. овог члана, у рубрику "Примједба" Књиге уписује кратак садржај одговора трговца са бројем и датумом дописа.

Члан 7.

(1) Књига се води у свим продајним објектима трговца.

(2) На истакнутом мјесту у продајном објекту трговац мора ставити обавјештење гдје се Књига налази.

Члан 8.

Трговац чува Књигу најмање годину дана по истеку пословне године за коју се води Књига.

Члан 9.

Трговци су обавезни да ускладе своје пословање са одредбама овог правилника у року од 60 дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 14-01-2585/12
9. јула 2012. године
Бања Лука

Министар,
Горана Златковић, с.р.

1503

На основу члана 34. став 2. Закона о унутрашњем платном промету ("Службени гласник Републике Српске", број 52/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), министар финансија доноси

УПУТСТВО

О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ИЗВРШЕЊА НАЛОГА ЗА ПРИНУДНУ НАПЛАТУ ПРЕКО РАЧУНА КОД ОВЛАШЋЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Овим упутством уређују се начин и поступак извршења налога за принудну наплату преко рачуна пословних субјеката отворених код овлашћених организација, у складу са Законом о унутрашњем платном промету (у даљем тексту: Закон).

2. Према Закону, пословни субјекти су: привредна друштва, јавна предузећа, републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе, банке и друге финансијске организације, остали облици организовања чије је оснивање регистровано код надлежног органа или основано законом, физичка лица која самостално обављају регистровану пословну дјелатност, као и пословне јединице страног правног лица које су регистроване и обављају пословну дјелатност у Републици Српској.

2.1. Налози за принудну наплату су налози за принудну наплату законских обавеза и јавних прихода, налози за наплату хартија од вриједности и инструмената обезбјеђења плаћања, те налози за извршење извршних правоснажних судских одлука и других извршних исправа (у даљем тексту: налози за принудну наплату).

3. Налози за принудну наплату гласе на рачун који је пословни субјекат одредио као главни рачун.

4. Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта извршава налоге за принудну наплату на терет главног рачуна, а у недостатку средстава на овом рачуну преноси средства са свих отворених рачуна пословног субјекта у конвертибилним маркама у тој овлашћеној организацији на главни рачун, осим средстава на рачунима ако

су та средства изузета од извршења по Закону и овом упутству.

5. У недостатку средстава за потпуно извршење налога за принудну наплату, овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта налоге за принудну наплату извршава дјелимично и блокира све рачуне пословног субјекта отворене у тој овлашћеној организацији, те истовремено упућује захтјев другим овлашћеним организацијама у којима пословни субјекат има отворене рачуне за блокаду свих рачуна пословног субјекта у конвертибилним маркама и девизама у тим овлашћеним организацијама.

5.1. Уколико је овлашћена организација која води главни рачун задржала налог за принудну наплату послјег 15 часова, захтјев за блокаду рачуна другим овлашћеним организацијама упућује најкасније идући радни дан.

6. Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта захтјев за блокаду рачуна пословног субјекта упућује другим овлашћеним организацијама електронским путем у облику SWIFT поруке MT199, која садржи три поља, у која се уноси:

1) у поље 20 – референтни број пошиљаоца;

2) у поље 21 – број из налога за принудну наплату;

3) у поље 79 уносе се подаци сљедећим редослиједом:

- назив пословног субјекта чији рачун се блокира,

- јединствени идентификациони број (ЈИБ) или матични број пословног субјекта,

- број главног рачуна пословног субјекта,

- износ недостајућих средстава за извршење налога за принудну наплату,

- назив органа или другог налогодавца принудне наплате,

- назив и број рачуна примаоца средстава и

- број и датум налога за принудну наплату.

7. Овлашћена организација која води главни рачун дужна је исти дан, а најкасније идући радни дан, обавијестити пословног субјекта на начин прецизиран уговором о блокади рачуна и износу недостајућих средстава за извршење налога за принудну наплату.

7.1. Овлашћена организација из тачке 7. овог упутства није одговорна за штету која може настати пословном субјекту ако благовремено не прими обавијест о блокади рачуна, под условом да је на уговорени начин обавијестила пословног субјекта.

8. Друге овлашћене организације дужне су да поступе по захтјеву овлашћене организације која води главни рачун пословног субјекта и одмах по пријему SWIFT поруке MT199, уколико је задржана до краја радног времена, блокирају све рачуне пословног субјекта који се код њих воде, осим средстава на рачунима ако су та средства изузета од извршења по Закону и овом упутству, као и доставе податак о блокади рачуна пословног субјекта у Јединствени регистар рачуна пословних субјеката у Републици Српској (у даљем тексту: Јединствени регистар), који води Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука.

8.1. Овлашћене организације из тачке 8. овог упутства блокирају рачуне пословног субјекта до момента пријема обавијести овлашћене организације која води главни рачун о престанку блокаде рачуна пословног субјекта.

8.2. Овлашћене организације неће блокирати рачуне јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода на име Републике Српске, општина, градова и фондова и са којих се врши расподела на рачуне корисника јавних прихода и средства на овим рачунима изузимају се од извршења налога за принудну наплату.

9. Пословни субјекти чији су рачуни блокирани дужни су одмах или први радни дан након пријема обавијести о блокади рачуна од овлашћене организације која води главни рачун дати налоге за пренос недостајућих средстава за извршење налога за принудну наплату са блокираних рачуна на

свој главни рачун на којем су евидентирани неизвршени налози за принудну наплату или дати налог за резервисање средстава до потпуног извршења принудне наплате.

9.1. Овлашћене организације дужне су извршити идентификацију намјене преноса средстава по налозима пословног субјекта из тачке 9. овог упутства и пренијети средства на главни рачун пословног субјекта.

10. Ако пословни субјекат у року из тачке 9. овог упутства не изда налоге за пренос средстава са блокираних рачуна на главни рачун, овлашћене организације код којих пословни субјекат има блокиране рачуне испоставиће налоге за пренос средстава са блокираних рачуна пословног субјекта у конвертибилним маркама на главни рачун до висине износа недостајућих средстава за извршење налога за принудну наплату наведених у SWIFT поруци MT199 или до износа наведеног у последњој SWIFT поруци MT199 примљеној од овлашћене организације која води главни рачун.

10.1. Ако на рачунима пословног субјекта у конвертибилним маркама нема довољно средстава за извршење налога за принудну наплату, овлашћена организација која води главни рачун, као и друге овлашћене организације, испоставиће налоге за пренос средстава на главни рачун са свих блокираних девизних рачуна и рачуна за посебне намјене пословног субјекта отворених у тим овлашћеним организацијама, осим средстава која су изузета од извршења по Закону и овом упутству.

11. Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта дужна је да, након потпуног извршења свих налога за принудну наплату, одмах путем SWIFT поруке MT199, која садржи назив пословног субјекта, његов јединствени идентификациони број или матични број и текст о потреби деблокаде рачуна, обавијести друге овлашћене организације о том извршењу, ради деблокаде средстава пословног субјекта на рачунима код тих овлашћених организација.

11.1. Овлашћене организације дужне су да, након пријема обавијести овлашћене организације која води главни рачун о престанку блокаде рачуна пословног субјекта, одмах деблокирају све рачуне пословног субјекта и промијене ознаку о блокади рачуна у евиденцији рачуна пословних субјеката код овлашћених организација и у Јединственом регистру.

12. Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта и друге овлашћене организације неће извршити налоге за принудну наплату из средстава на рачунима пословних субјеката ако су та средства изузета од извршења Законом о извршном поступку, Законом о трезору, Законом о извршењу буџета Републике Српске, законом којим се регулише унутрашњи дуг Републике Српске, прописом којим се уређује тржиште хартија од вриједности, прописима којима се уређује заложно право, извршном правоснажном судском одлуком или одлуком другог надлежног органа, као и других средстава ако су изузета од извршења по другом пропису или основу.

13. У случају да на рачунима пословног субјекта у конвертибилним маркама, девизним рачунима или рачунима за посебне намјене нема довољно средстава за извршење налога за принудну наплату, овлашћене организације код којих се воде орочена средства пословног субјекта који има блокиране рачуне обавезне су, у складу са Законом и прописом који уређује извршни поступак, раскинути уговор и орочена средства дозначити на главни рачун пословног субјекта до висине недостајућих средстава за извршење налога за принудну наплату.

13.1. Овлашћене организације из тачке 13. овог упутства обавезне су на главни рачун дозначити и износ доспјелих камата, које према уговору о ороченим средствима припадају пословном субјекту до момента раскида уговора, ради извршења налога за принудну наплату у складу са Законом и овим упутством.

13.2. Овлашћене организације дужне су да у уговору о ороченим средствима закљученим са пословним субјектом

унесу одредбу о раскиду уговора и обавези преноса орочених средстава, заједно са припадајућим каматама до момента раскида уговора, на главни рачун пословног субјекта ради извршења налога за принудну наплату у складу са Законом и овим упутством.

13.3. Пословни субјекат може ради извршења налога за принудну наплату раскинути уговор о ороченим средствима закључен са овлашћеном организацијом.

14. Ако налози за принудну наплату гласе на терет другог рачуна пословног субјекта, а не на терет главног рачуна, овлашћена организација која води тај рачун извршава налоге за принудну наплату до износа покрића на том рачуну, према приоритетима утврђеним чланом 30. Закона, као и блокира друге рачуне пословног субјекта који су отворени у тој овлашћеној организацији, осим средстава на рачунима ако су изузета од извршења по Закону и овом упутству.

14.1. Неизвршене налоге за принудну наплату овлашћена организација из тачке 14. овог упутства доставља на извршење овлашћеној организацији која води главни рачун пословног субјекта, најкасније сљедећи радни дан.

14.2. Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта ове налоге за принудну наплату извршава на начин прописан Законом и овим упутством.

15. Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта дужна је да налоге за принудну наплату евидентира на начин прописан чланом 30. Закона и извршава према редослиједу приоритета утврђеним овим чланом.

16. Налог за принудну наплату, чији је дужник овлашћена организација, овлашћена организација је дужна да извршава на терет средстава на својим рачунима отворених у конвертибилним маркама и девизама, у складу са Законом и овим упутством.

17. Овлашћена организација која води нерезидентне рачуне дужна је да примљене налоге за принудну наплату извршава на терет рачуна нерезидента на који гласи налог за принудну наплату на начин и према приоритетима утврђеним Законом.

17.1. У случају недостатка средстава на нерезидентном рачуну за потпуно извршење налога за принудну наплату, овлашћена организација из тачке 17. овог упутства упућује захтјев другим овлашћеним организацијама електронским путем у облику SWIFT поруке MT199 за блокаду рачуна пословног субјекта, које су дужне да поступају на начин прописан Законом и овим упутством.

18. Овлашћена организација која води главни рачун за сваког пословног субјекта води евиденцију налога за принудну наплату, која садржи сљедеће податке:

- назив пословног субјекта,
- јединствени идентификациони број или матични број пословног субјекта,
- број главног рачуна пословног субјекта,
- вријеме пријема налога за принудну наплату (датум и сат),
- назив органа или другог налогодавца принудне наплате,
- број и датум налога за принудну наплату,
- назив и број рачуна примаоца средстава,
- износ на који гласи налог за принудну наплату,
- датум извршења налога за принудну наплату,
- датум и износ дјелимичног извршења и
- датум и износ коначног извршења.

18.1. Овлашћена организација може за своје потребе у евиденцији налога за принудну наплату водити и друге податке.

19. Ако овлашћене организације увидом у Јединствени регистар утврде да пословни субјекти нису извршили усклађивање на начин предвиђен чланом 53. Закона и одредили главни рачун, извршиће блокаду свих отворених

рачуна пословних субјеката отворених у тим овлашћеним организацији и забранити располагање средствима на тим рачунима до поступања пословних субјеката у складу са наведеним чланом Закона.

20. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06.06/020-1292/12

13. јула 2012. године

Бања Лука

Министар,

Др Зоран Тегелтија, с.р.

1504

На основу члана 10. став 4. Закона о унутрашњем платном промету ("Службени гласник Републике Српске", број 52/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), министар финансија доноси

УПУТСТВО

О НАЧИНУ ВОЂЕЊА И САДРЖАЈУ ЕВИДЕНЦИЈЕ РАЧУНА ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКТА КОД ОВЛАШЋЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Овим упутством уређују се начин и садржај вођења евиденције рачуна пословних субјеката отворених код овлашћених организација, у складу са Законом о унутрашњем платном промету (у даљем тексту: Закон).

1.1. Према Закону и овом упутству, овлашћене организације за обављање послова платног промета су банке са сједиштем у Републици Српској, филијале банака из Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине које имају дозволу Агенције за банкарство Републике Српске.

2. Пословни субјекти код овлашћених организација могу отворити следеће рачуне:

- рачун за редовно пословање који гласи на име пословног субјекта,
- рачун организационог дијела пословног субјекта, који се региструје у складу са законом,
- рачун за посебне намјене и
- рачун за прикупљање јавних прихода.

2.1. Средства на рачунима организационих дијелова и рачунима за посебне намјене пословног субјекта представљају саставни дио средстава на његовим рачунима за редовно пословање.

2.2. Овлашћене организације дужне су да рачуне организационих дијелова пословног субјекта и рачуне за посебне намјене повежу са рачуном за редовно пословање пословног субјекта преко јединственог идентификационог броја или матичног броја.

3. Овлашћене организације дужне су да воде евиденцију свих рачуна пословних субјеката (у даљем тексту: евиденција рачуна), који су отворени у тим овлашћеним организацијама у конвертибилним маркама и девизама.

4. Овлашћене организације у евиденцији рачуна за сваки рачун пословног субјекта у конвертибилним маркама и девизама уписују:

- 1) основне податке о рачуну пословног субјекта:
  - пословно име, односно назив пословног субјекта,
  - сједиште пословног субјекта,
  - матични број и јединствени идентификациони број пословног субјекта,
  - број рачуна пословног субјекта,
  - облик организовања и шифру дјелатности пословног субјекта,
  - ознаку ентитета, града или општине;
- 2) ознаку за врсту рачуна пословног субјекта:
  - R – рачун за редовно пословање,
  - G – рачун који је одређен као главни рачун,
  - O – рачун организационог дијела,

- P – рачун за посебне намјене,
  - J – рачун за прикупљање јавних прихода,
  - D – девизни рачун;
- 3) ознаку за статус рачуна пословног субјекта:
- A – активан рачун,
  - B – блокиран рачун,
  - U – угашен, односно затворен рачун;
- 4) датум отварања и датум затварања рачуна и
- 5) друге неопходне податке.

5. Ако пословни субјекат има отворен само један рачун за редовно пословање, тај рачун се сматра главним рачуном и у евиденцији рачуна овлашћених организација и Јединственом регистру означава се као главни рачун.

6. Овлашћене организације дужне су да податке из тачке 4. овог упутства у евиденцију рачуна воде тачно и да су ажурирани према подацима из документације пословног субјекта достављене приликом отварања рачуна и насталих промјена података по рачуну, одмах по пријему обавјести од пословног субјекта, у складу са Законом.

6.1. Овлашћене организације дужне су да у евиденцији рачуна промијене податке о блокади и деблокади рачуна одмах по пријему SWIFT поруке MT199 за блокаду и деблокаду рачуна пословног субјекта од стране овлашћене организације која води главни рачун.

7. Овлашћене организације ће обезбиједити да се у трезорку отварања, затварања, блокаде и деблокаде рачуна, као и било којих других промјена података на рачунима пословних субјеката, ти подаци након њиховог евидентирања код овлашћених организација, путем успостављене електронске комуникације, одмах евидентирају и у Јединственом регистру рачуна пословних субјеката који води Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука.

8. Овлашћене организације дужне су да на основу налога и друге документације платног промета воде евиденцију о обављеном платном промету и на писмени захтјев надлежних органа доставе податке и информације о платном промету у складу са Законом.

8.1. Подаци о промјенама и стању на рачунима пословних субјеката код овлашћених организација представљају пословну тајну, као и други подаци за које је посебним законом утврђено да представљају тајне податке.

9. Овлашћене организације дужне су да чувају налоге за плаћање и другу документацију о отвореним рачунима и обављеном платном промету, на начин и у роковима утврђеним прописима о архивској дјелатности, прописима о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности и другим прописима.

10. Овлашћене организације дужне су да постојеће евиденције о рачунима пословних субјеката ускладе са овим упутством, најкасније у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог упутства.

11. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06.06/020-1291/12

13. јула 2012. године

Бања Лука

Министар,

Др Зоран Тегелтија, с.р.

1505

На основу члана 38. Закона о платним трансакцијама ("Службени гласник Републике Српске", број 12/01) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), министар финансија доноси

УПУТСТВО

О ОТВАРАЊУ И ЗАТВАРАЊУ РАЧУНА КОД ОВЛАШЋЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Овим упутством прописују се начин и услови отварања и затварања рачуна учесника у платном промету код

овлашћених организација ради обављања послова унутрашњег платног промета и платних трансакција у складу са прописима који регулишу унутрашњи платни промет и платне трансакције.

2. Учесници у платном промету (у даљем тексту: учесници) су пословни субјекти и физичка лица која врше плаћања у складу са прописима о унутрашњем платном промету и платним трансакцијама, као и страна правна и физичка лица, у складу са посебним прописима.

2.1. Пословни субјекти су: привредна друштва, јавна предузећа, републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе, банке и друге финансијске организације, остали облици организовања правних лица чије је оснивање регистровано код надлежног органа или основано законом, физичка лица која самостално обављају регистровану пословну дјелатност, као и пословне јединице страног правног лица које су регистроване и обављају пословну дјелатност у Републици Српској.

2.2. Овлашћене организације за обављање послова платног промета (у даљем тексту: овлашћене организације) су: банке са сједиштем у Републици Српској и филијале банака из Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине које имају дозволу Агенције за банкарство Републике Српске.

3. За потребе плаћања пословни субјекти отварају рачуне у овлашћеним организацијама и сва новчана средства воде на тим рачунима, као и врше плаћања преко рачуна, у складу са законским прописима, као и закљученим уговором о отварању и вођењу рачуна са овлашћеном организацијом којим су уређена међусобна права и обавезе.

3.1. Страна правна и физичка лица отварају нерезидентне рачуне код овлашћених организација и врше пословање преко тих рачуна у складу са посебним прописима.

4. Пословни субјекти код овлашћених организација могу отворити:

- рачун за редовно пословање који гласи на име пословног субјекта,
- рачун организационог дијела пословног субјекта, који се региструје у складу са законом,
- рачун за посебне намјене и
- рачун за прикупљање јавних прихода.

4.1. Средства на рачунима организационих дијелова и рачунима за посебне намјене пословног субјекта представљају саставни дио средстава на његовим рачунима за редовно пословање.

4.2. Овлашћене организације дужне су да рачуне организационих дијелова пословног субјекта и рачуне за посебне намјене повежу са рачуном за редовно пословање пословног субјекта, преко јединственог идентификационог броја или матичног броја, ако законом, односно другим прописом није другачије одређено.

4.3. Рачуни за прикупљање јавних прихода су рачуни на које се врши уплата јавних прихода на име Републике Српске, општина, градова и фондова и расподела уплаћених средстава на рачуне корисника јавних прихода, у складу са посебним прописима.

5. Пословни субјекти из Републике Српске и организациони дијелови пословних субјеката са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, који послују у Републици Српској, отварају рачуне за редовно пословање код овлашћених организација, према свом властитом избору.

6. Пословни субјекти код једне овлашћене организације могу имати отворен само један рачун за редовно пословање у конвертибилним маркама и по један рачун за сваки организациони дио.

6.1. Пословни субјекти могу имати више отворених рачуна за посебне намјене код једне овлашћене организације, у складу са потребама, односно прописима и код отварања рачуна подносе овлашћеној организацији документацију из које је видљива потреба и намјена отварања оваквог рачуна.

7. Ако пословни субјекат има више од једног рачуна за редовно пословање код овлашћених организација, дужан

је одредити главни рачун на којем ће се извршавати налози за принудну наплату законских обавеза и јавних прихода, налози за наплату хартија од вриједности и инструментна обезбјеђења плаћања, те налози за извршење судских одлука и других извршних исправа (у даљем тексту: налози за принудну наплату).

7.1. Пословни субјекат је дужан поднијети овлашћеној организацији захтјев у писаној форми за одређивање главног рачуна.

7.2. Пословни субјекат отвара главни рачун, по правилу, у сједишту пословног субјекта код организационих дијелова овлашћених организација које послују на територији Републике Српске.

7.3. Ако пословни субјекат има отворен само један рачун за редовно пословање, тај рачун се сматра и евидентира као главни рачун.

8. Ако пословни субјекат жели промијенити главни рачун и другом редовном рачуну додијелити статус главног рачуна, доставља овлашћеној организацији која води главни рачун захтјев у писаној форми о одређивању другог редовног рачуна као главног рачуна.

8.1. Уз захтјев из тачке 8. овог упутства пословни субјекат доставља и доказ друге овлашћене организације, у писаној форми, о одређивању другог рачуна за редовно пословање као главног рачуна, који садржи датум под којим ће та овлашћена организација извршити промјену у својој евиденцији рачуна пословних субјеката.

8.2. Овлашћене организације морају исти дан спровести промјену статуса на оба рачуна у својој евиденцији рачуна и у Јединственом регистру рачуна пословних субјеката у Републици Српској (у даљем тексту: Јединствени регистар), који води Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука (у даљем тексту: АПИФ).

8.3. Овлашћене организације неће поступити по захтјеву пословног субјекта за промјену главног рачуна ако су на том рачуну евидентирани неизвршени налози за принудну наплату.

9. Овлашћене организације отварају рачуне учесника на основу захтјева или на основу прописа који намеће обавезу отварања рачуна без захтјева учесника.

9.1. Физичка лица код овлашћених организација отварају рачуне за обављање платног промета и рачуне за полагање новчаних депозита и улога на штедњу у складу са закљученим уговором, прописима који уређују облигационе односе и платне трансакције и овим упутством.

9.2. Овлашћене организације не могу пословним субјектима чији су рачуни блокирани отворити нове рачуне.

10. Код отварања рачуна овлашћеној организацији пословни субјекат прилаже сљедећу документацију:

- рјешење о упису у судски регистар, односно у регистар код надлежног органа,
- статут или правила пословања пословног субјекта који се не уписује у судски регистар,
- акт надлежног органа пословног субјекта о оснивању, ако није основан непосредно на основу прописа,
- обавјештење Републичког завода за статистику о разврставању према дјелатностима,
- потврду о регистрацији код Пореске управе (ЈИБ),
- картон депонованих потписа лица овлашћених за потписивање налога ради располагања средствима са рачуна,
- дозволу за рад, ако је потребна за одређену врсту посла,
- финансијски извјештај о пословању за посљедњи обрачунаски период који се подноси надлежним институцијама, а за новоосноване пословне субјекте након предаје првог обрачуна,
- податке и идентификационе документе лица овлашћених за заступање и представљање пословног субјекта, те лица овлашћених за располагање средствима на рачунима пословног субјекта и спесичан њихових потписа и
- другу документацију на захтјев овлашћене организације.

11. Када се над пословним субјектом отвори стечајни поступак или поступак редовне ликвидације, уз захтјев за отварање рачуна пословног субјекта у стечају или ликвидацији стечајни или ликвидациони управник овлашћеној организацији прилаже:

- рјешење о отварању стечајног поступка или поступка ликвидације и

- картоне депонованих потписа лица овлашћених за потписивање налога ради располагања средствима са рачуна.

11.1. Истовремено са подношењем захтјева за отварање рачуна пословног субјекта у стечају или ликвидацији стечајни или ликвидациони управник дужан је да овлашћеној организацији достави доказ о затварању свих постојећих рачуна за редовно пословање и других рачуна пословног субјекта над којим је отворен стечајни поступак или поступак редовне ликвидације.

12. Учесници су дужни да о насталим статусним и другим промјенама података по отвореним рачунима писмено обавијесте овлашћене организације код којих имају отворене рачуне и доставе потребну документацију у року од осам дана од дана уписа промјена у одговарајућим регистрима, односно од дана насталих промјена које се не уписују у регистар.

13. Овлашћене организације ће обезбиједити да се у тренутку отварања, затварања, блокаде и деблокаде рачуна, као и било којих других промјена података по рачунима пословних субјеката, ти подаци након евидентирања код овлашћених организација одмах евидентирају путем успостављене електронске комуникације и у Јединственом регистру, у складу са упутством које доноси АПИФ.

13.1. Овлашћене организације одговарају за ажурираност и тачност достављених података у Јединствени регистар.

14. Овлашћене организације затварају рачуне учесника на основу њиховог захтјева, у складу са прописима који уређују унутрашњи платни промет и платне трансакције и закљученим уговором или по службеној дужности у складу са прописима који за своју посљедицу имају затварање рачуна.

14.1. Овлашћене организације прије затварања рачуна за редовно пословање пословног субјекта затварају све рачуне организационих дијелова и рачуне за посебне намјене пословног субјекта који су отворени у тој овлашћеној организацији.

15. Уз захтјев за затварање рачуна за редовно пословање ради престанка обављања регистроване дјелатности пословни субјекти су дужни овлашћеној организацији приложити:

- рјешење о брисању из судског регистра, ако је пословни субјекат уписан у судски регистар,

- одлуку или други акт о брисању пословног субјекта из регистра или евиденције надлежног органа,

- рјешење надлежног органа о укидању организационих дијелова пословног субјекта,

- извод Републичког завода за статистику о брисању из регистра пословних субјеката по дјелатностима,

- потврду о одјави из регистра код Пореске управе и

- налог за пренос новчаних средстава са рачуна који се затвара.

16. Овлашћене организације поступају са неактивним рачунима према прописаним процедурама, у складу са прописом који уређује пословање банака, као и закљученим уговором са пословним субјектом.

17. Ако пословни субјекат жели затворити главни рачун, доставља овлашћеној организацији која води главни рачун захтјев и доказ друге овлашћене организације, прописани тачком 8. и подтачком 8.1. овог упутства.

17.1. Овлашћене организације не могу затворити главни рачун пословног субјекта на терет којег су евидентирани неизвршени налози за принудну наплату.

17.2. Изузетно од подтачке 17.1. овог упутства, овлашћена организација која води главни рачун затвориће главни рачун пословног субјекта на основу прописа који као

посљедицу примјене имају затварање рачуна, у том случају се налози за принудну наплату евидентирају на рачуну правног сљедбеника или се враћају налогодавцу.

17.3. Овлашћене организације морају исти дан извршити затварање главног рачуна и евидентирати други редован рачун као главни рачун у својим евиденцијама и у Јединственом регистру.

18. Ступањем на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о отварању и затварању рачуна за обављање платних трансакција и вођење евиденције ("Службени гласник Републике Српске", бр. 86/02 и 68/04) и Упутство о обавези банке код отварања банкарског рачуна за обављање унутрашњих платних трансакција ("Службени гласник Републике Српске", број 44/00).

19. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06.06/020-1293/12
13. јула 2012. године
Бања Лука

Министар,
Др Зоран Тегелтија, с.р.

1506

На основу члана 14а. став 2. Закона о порезу на добит ("Службени гласник Републике Српске", бр. 91/06 и 57/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), министар финансија доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ОДРЕЂИВАЊУ ПРОИЗВОДНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ У СВРХУ ОСТВАРЕЊА ПРАВА НА УМАЊЕЊЕ ПОРЕСКЕ ОСНОВИЦЕ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

1. Овим рјешењем утврђује се списак дјелатности које се сматрају производним дјелатностима у сврху остваривања права на умањење пореске основце пореза на добит за улагање у опрему, постројења и непокретности, те утврђивање прихода по основу камата на кредите и зајмове коришћеним од резидента за улагање у опрему, постројења и непокретности.

2. Под производним дјелатностима у смислу члана 14а. Закона о порезу на добит сматрају се дјелатности утврђене Уредбом о класификацији дјелатности Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 119/10):

а) ОБЛАСТ ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБОЛОВА:

1) гајење једногодишњих усјева,

2) гајење вишегодишњих усјева,

3) гајење садног материјала и украсних биљака,

4) узгој животиња,

5) мјешовита пољопривредна производња,

6) помоћне дјелатности у пољопривреди и дјелатности које се обављају након жетве/бербе пољопривредних производа,

7) гајење шума и остале сличне дјелатности у шумарству,

8) сјеча дрвета,

9) риболов,

10) аква-култура;

б) ОБЛАСТ ВАЂЕЊА РУДА И КАМЕНА:

1) вађење каменог угља и лигнита,

2) вађење сирове нафте и природног гаса,

3) вађење руда гвожђа и обојених метала,

4) вађење камена, пијеска, глине, минерала за хемијску производњу и производњу минералних ђубрива, тресета, соли и осталих руда и камена;

в) ПЕРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА:

1) производња прехранбених производа,

2) производња пића,

3) производња дуванских производа,

4) производња текстила,

- 5) производња одјеће,
- 6) производња предмета од коже и производња обуће,
- 7) прерада дрвета и производња од дрвета и плута,
- 8) производња предмета од сламе и плетарских материјала,
- 9) производња папира и производа од папира,
- 10) штампање и умножавање снимљених записа,
- 11) производња кокса и рафинисаних нафтних производа,
- 12) производња хемикалија и хемијских производа,
- 13) производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата,
- 14) производња производа од гуме и пластичних маса,
- 15) производња стакла и производа од стакла,
- 16) производња ватросталних производа,
- 17) производња производа од печене глине за грађевинарство,
- 18) производња производа од порцелана и керамике,
- 19) производња цемента, креча и гипса,
- 20) производња производа од бетона, цемента и гипса,
- 21) сјечење, обликовање и обрада камена,
- 22) производња брусних производа и производа од неметалних минерала,
- 23) производња сировог гвожђа, челика и феролегура,
- 24) производња цијеви, цријева, отворених профила и припадајуће опреме од челика и осталих производа примарне прераде челика,
- 25) производња базних племенитих и осталих обојених метала,
- 26) ливење метала,
- 27) производња готових металних производа (производи за металне конструкције, цистерне, резервоари, посуде од метала, парни котлови, оружје, муниција, сјечива, алати, металне робе за општу намјену и остали готови метални производи),
- 28) ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала; металургија праха,
- 29) површинска обрада и превлачење метала и машинска обрада метала,
- 30) производња рачунара, електронских и оптичких производа (електронске компоненте и плоче, рачунари и периферна опрема, комуникациона опрема, електронски уређаји за широку потрошњу, инструменти за мјерење, испитивање и навигацију, сагови, опрема за зрачење, електромедицинска и електротерапеутска опрема, оптички инструменти и фотографска опрема и магнетни и оптички медији),
- 31) производња електричне опреме (електромотори, генератори, трансформатори, уређаји за дистрибуцију и контролу електричне енергије, батерије и акумулатори, жица и електроинсталациони материјали, електрична опрема за расвјету, апарати за домаћинство, остала електрична опрема),
- 32) производња машина и опреме (машине за општу намјену, машине за пољопривреду и шумарство, машине за обраду метала и алатних машина, остале машине за осталу намјену)
- 33) производња моторних возила,
- 34) производња каросерије за моторна возила, приколица и полуприколица, дијела и прибора за моторна возила,
- 35) изградња бродова и чамаца,
- 36) производња жељезничких локомотива и шинских возила,
- 37) производња ваздухопловних и васионских летјелица и припадајућих превозних средстава и опреме, војних борбених возила и саобраћајних средстава,
- 38) производња намјештаја,

- 39) производња накита, бижутерије и припадајућих производа,
  - 40) производња музичких производа, спортске опреме, игара и играчака,
  - 41) производња медицинских и стоматолошких инструмената и прибора,
  - 42) производња метли и четки;
- г) ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ГАСА:
- 1) производња електричне енергије,
  - 2) производња гаса;
- д) СНАБДИЈЕВАЊЕ ВОДОМ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ:
- 1) прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом,
  - 2) прикупљање, обрада и одлагање отпада,
  - 3) канализација,
  - 4) рециклажа (прерада) материјала;
- ђ) ГРАЂЕВИНАРСТВО:
- 1) изградња објеката високоградње,
  - 2) изградња објеката нискоградње (путеви, жељезничке пруге, цјевоводи, водови за електричну струју и телекомуникације, објекти хидроградње и остали објекти нискоградње,
  - 3) електроинсталациони радови, увођење инсталације водовода, канализације, гаса и инсталације за гријање и климатизацију,
  - 4) фасадни и штукаторски радови, уградња столарије, постављање подних и зидних облога, фарбарски и стакларски радови, и остали грађевински радови и
  - 5) подизање кровних конструкција и покривање кровова.
3. Списак дјелатности из тачке 2. овог рјешења примјењује се и на утврђивање дјелатности у сврху примјене члана 28. став 2. тачка е) Закона о порезу на добит.
4. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06.05/020-1221-3/12
16. јула 2012. године
Бања Лука

Министар,
Др Зоран Тегелтија, с.р.

Јавна установа Завод за запошљавање Републике Српске

На основу члана 10. Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености ("Службени гласник Републике Српске", број 30/10) и члана 20. став 1. тачка 1. Статута ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 131/10), Управни одбор ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске, на сједници од 14. јуна 2012. године, донио је

ИЗМЈЕНЕ СТАТУТА

ЈУ ЗАВОД ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У члану 22. став 5. тачка 10. Статута ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске, број: 06-3356/10, од 19. октобра 2010. године ("Службени гласник Републике Српске", број 131/10) иза ријечи: "радног односа" ставља се тачка запета, а остали дио текста брише се.

Члан 2.

Измјена Статута ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске на који је Влада Републике Српске дала сагласност ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06-1482/12
14. јуна 2012. године
Пале

Предсједник
Управног одбора,
Милан Анђић, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1495	Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске	1
1496	Закон о заштити животне средине	9
1497	Закон о ветеринарско-медицинским производима	30
1498	Закон о заштити од пожара	43
1499	Одлука број: 01-1097/12	56
1500	Одлука број: 01-1098/12	57
1501	Одлука број: 01-1102/12	57

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ И ТУРИЗМА

1502	Правилник о облику и садржају Књиге рекламација	57
------	--	----

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

1503	Упутство о начину и поступку извршења налога за принудну наплату преко рачуна код овлашћених организација	58
1504	Упутство о начину вођења и садржају евиденције рачуна пословних субјеката код овлашћених организација	60
1505	Упутство о отварању и затварању рачуна код овлашћених организација	60
1506	Рјешење о одређивању производних дјелатности у сврху остварења права на умањење пореске основице пореза на добит	62

ЈАВНА УСТАНОВА ЗАВОД ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	Измјене Статута ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске	63
--	---	----

ОГЛАСНИ ДИО	16 страна
-------------------	-----------